

Gorenjski Glas

PETEK, 5. AVGUSTA 2016

LETO LXIX, ŠT. 62, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Najbolj varovan novorojenček

Zakaj ga kdo pokliče mali Putin, bo Noa Gračanin izvedel šele, ko bo starejši. Noa je namreč star šele nekaj dni in v soboto, na dan njegovega rojstva in obiska ruskega predsednika Vladimirja Putina v Sloveniji, ga je v reševalnem prevozu v Ljubljano spremljalo več deset, morda celo več sto policistov ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Zelo prisrčno je bilo v kranjski porodnišnici srečanje mamic Sanje Bogojevič z Robertom Sušanjem, vodjem koordinacijske delovne skupine za izvedbo varovanja predsednika Vladimirja Putina ob njegovem sobotnem obisku v Sloveniji. Oba pa sta kar naprej občudujoče pogledovala po Nou, ki se je rodil v soboto in bo, ko bo starejši, prisluhnil resnični zgodbi o 'malem Putinu'.

Noa Gračanin je na svet prišel s carskim rezom v

soboto v Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo Kranj, direktorica bolnišnice Andreja Cerkevnik Škafar je pojasnila, da so zdravniki po fantkovem rojstvu presodili, da bo potreboval dodatno zdravljenje v Kliničnem oddelku za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo v UKC v Ljubljani. Iz Kranja je reševalno vozilo z izkušeno zdravstveno ekipo kliničnega oddelka krenilo ob 16.30. Da je bila to sobota popoldne, bi bil sicer običajen podatek, a tega popoldneva je bil na obisku v

Sloveniji predsednik ruske federacije Vladimir Putin. Kar je pomenilo, da so tudi na gorenjski avtocesti veljali izredni varnostni ukrepi, Putin pa je bil ravno nekje v tem času na poti iz Kranjske Gore proti Ljubljani. Na Policijski upravi Kranj, kjer so sprejeli klic o reševalnem prevozu v Ljubljano, in to je bil že drugi ta dan, so informacijo prepoznali kot nujno ter odgovorno ravnali. »Življenje je na prvem mestu,« je hitro ukrepanje pohvalil Sušanj.

► 4. stran

Robert Sušanj je Sanjo Bogojevič in njenega sinka v sredo obiskal v kranjski porodnišnici in jima podaril prijazen 'policijskega' medvedka. Zgodba ima srečen konec in tudi snidenje je bilo prisrčno. / Foto: Tina Dokl

Nova cesta za razvoj letališča

V prostorih Aerodroma Ljubljana so včeraj podpisali težko pričakovano pogodbo z izbranim izvajalcem za prestavitev glavne ceste Kranj–Spodnji Brnik. Širitev letališča in gradnja Aeropolisa sta po osemnajstih letih načrtovanj tako vse bliže. Gradnja nove ceste se bo začela že čez dober teden dni.

JASNA PALADIN

Zgornji Brnik – Nosilec in glavni investitor tega več kot osem milijonov evrov vrednega projekta, ki je bil v državni proračun prvič umeščen že leta 1998, je Direkcija RS za infrastrukturo, soinvestitorja pa še Aerodrom Ljubljana, ki je za svoje načrte dobil tudi zeleno luč novega lastnika Fraporta, in Občina Cerklje na Gorenjskem.

Glavni namen projekta je omogočiti razvoj letališču, ki nujno potrebuje širitev, in izboljšanje dostopa za vse uporabnike.

► 3. stran

Začetka gradnje nove ceste, ki bo omogočala razvoj letališča, so bili včeraj najbolj veseli (z leve): direktor Aeroinženiringa Stane Bobnar, predsednik uprave SGP Pomgrad Igor Banič, namestnica direktorja Direkcije RS za infrastrukturo Ljiljana Herga, župan Občine Cerklje Franc Čebulj in poslovni direktor Aerodroma Ljubljana Zmagoslav Skubir. / Foto: Gorazd Kavčič

Priloga:

kranjske novice

JELOVICA

POLETNI HITI IZ JELOVICE

Izkoristite 20% akcijski popust + dodatni 8% avansni popust za EKO okna iz Jelovice.

-20%

-8%

www.jelovica-OKNA.si

AKTUALNO

Putina so odlično varovali

Obisk Vladimirja Putina, ene najbolj varovanih osebnosti, je za nami. Prvi mož varovanja je bil Robert Sušanj s Koroške Bele, ki je vodil delovno skupino za izvedbo varovanja. Zaupal nam je nekaj podrobnosti o varovanju.

2

GORENJSKA

Skala nevarna sprehajalcem

Zavod za kulturo Bled prenavlja eno od najbolj obiskanih sprehajalnih poti, ki vodijo na Blejski grad. Že med pripravljalnimi deli pa se je izkazalo, da so na skali, ob kateri poteka pot, nevarne poškodbe, in te zdaj sanirajo.

4

CG+

Triglavskega ledenika le še za vzorec

Letos mineva sedem desetletij od prvih uradnih meritev Triglavskega ledenika, ki danes meri le še eno tritostino volumna, ki so mu ga namerili tik po drugi svetovni vojni. Napovedujejo mu še desetletje ali dve.

18

ZADNJA

Obnovili bodo avtocesto

Na odseku gorenjske avtoceste med Kranjem in Brnikom so se ta teden začela obsežnejša obnovitvena dela, ki bodo trajala do sredine oktobra. Promet bo vseskozi urejen po dveh zoženih pasovih v obe smeri vožnje.

32

VREME

Danes bo spremenljivo oblačno. Nastajale bodo krajevne plohe in nevihte. Jutri in v nedeljo bo delno jasno.

14/24 °C

jutri: delno jasno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Olimpijske igre Rio de Janeiro 2016

Danes se začnejo XXXI. olimpijske igre, ki bodo tokrat potekale v glavnem mestu Brazilije – Riu de Janeiru. Med 5. in 21. avgustom 2016 jih boste lahko spremljali na vseh programih RTV Slovenija (Televizija Slovenija, Val 202 in www.rtvlo.si/rio2016). Televizija Slovenija bo gledalcem ponudila množico neposrednih prenosov, poudarek bo na slovenskih nastopih in prenosu velike večine vseh drugih finalnih odločitev. Program na Televiziji Slovenija se bo začel okrog 13.30 in trajal približno do 4. ure zjutraj naslednji dan. Okrog 21. ure bo na sporedu tudi oddaja, ki jo bo vodila Sanja Modrič skupaj s posebnim gostom Maticem Osovnikarjem. Iz Ria pa se bosta s posebnimi prispevki o dogajanju, povezanim z olimpijskimi igrami, javljala tudi novinarka na fotografiji – **Polona Bertonec** in **Gregor Peternel**. Oba sta Gorenjca, saj Polona prihaja iz Kovorja, Gregor pa iz Poljč.

Nagradna igra

RTV Slovenija podarja trem naročnikom Gorenjskega glasa tri DVD-je Slovensko olimpijsko stoletje in tri olimpijske značke. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Kako se imenuje ekipni šport, ki ga bo na letošnjih olimpijskih igrah komentiral Gregor Peternel in v katerem se bo za olimpijska odličja potegovala tudi slovenska reprezentanca pod vodstvom selektorja Veselina Vujovića? Odgovore s svojimi podatki pošljite do srede, 10. avgusta, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **DARJA RAVNIHAR** iz Škofje Loke.

V Iskratelu nezadovoljni z odločitvijo komisije

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Družba za avtoceste je med štirimi ponudniki za izvedbo javnega naročila elektronskega cestninjenja za težka vozila izbrala skupno ponudbo Telekom Slovenije in norveške družbe Q-Free, ki sta pripravljena posel opraviti za 99,9 milijona evrov (brez DDV), skupina Cetus, Autostrada in Inženiring Informatika (114,6 milijona evrov brez DDV) ter družba Kapsch TrafficCom (115 milijonov evrov brez DDV) so se na izbor pritožili. Državni revizijski komisiji, ta pa je pred dnevi ugovore vseh treh zavrnila.

Na odločitev komisije so se že odzvali v Iskratelu, kjer so v izjavi za javnost zapisali, da so podali zahtevek za revizijsko postopka izbora izvajalcev zato, ker so bile v postopku očitne kršitve, na katere so opozarjali domači in tuji pravni strokovnjaki. »Po našem prepričanju je komisija odločala pristransko in žal ni odstopila od svoje dosedanje prakse, da se do določenih vsebinskih vprašanj v svoji odločitvi sploh ne opredeli,« so zapisali v izjavi in izrazili pričakovanje, da se komisija opredeli do vseh kršitev, ki so jih pritožniki navedli skupno 29. V Iskratelu bodo kljub zakonski ureditvi, po kateri je odločitev Državne revizijske komisije dokončna, preučili vse možnosti, da bi zaščitili svoj pravni in poslovni položaj.

Putina so odlično varovali

Sobotni obisk Vladimirja Putina, ene najbolj varovanih osebnosti na svetu, je za nami. Prvi mož varovanja je bil Robert Sušanj s Koroške Bele, ki je vodil koordinacijsko delovno skupino za izvedbo varovanja. Sicer je Sušanj dolgoletni policist, zdaj direktor Uprave za policijske specialnosti na Generalni policijski upravi. Zaupal nam je nekaj podrobnosti o tem, kako je potekalo varovanje.

URŠA PETERNEL

Putinov obisk je za nami. Kako ocenjujete izvedbo varovanja?

»Po naši oceni je varovanje potekalo na izjemno visokem strokovnem nivoju ter ob vzornem in usklajenem delovanju vseh vključenih služb. Pri takšnih varnostnih izzivih je ključnega pomena kakovostno načrtovanje. Z njim smo začeli takoj po prvi informaciji oziroma potrditvi prihoda in je izhajalo iz trenutnih varnostnih razmer, podatkov in informacij, s katerimi smo razpolagali, in seveda ocene ogroženosti, ki je bila izdelana. Tudi zaradi ustreznega načrtovanja do težav ni prišlo. Še najbolj smo bili obremenjeni z zapiranjem in odpiranjem posameznih cestnih odsekov, ki smo jih izvajali v skladu s časovnico prihoda in ne po vnaprej napovedanih urah. Tako smo zastoj skušali zmanjšati na minimum. Mislim, da nam je to v veliki meri tudi uspelo, pri čemer varnost varovane osebe ter vseh udeležencev dogodka v nobenem trenutku ni bila niti malo ogrožena.«

Kako dolgo se je policija skupaj z drugimi varnostnimi organi pripravljala na ta dogodek?

»Policija je s prvimi pripravami začela pred več kot dva meseca. Od takrat naprej praktično ni bilo dneva, ko ne bi bili obremenjeni z načrtovanjem ukrepov ter aktivnosti. Poskušali smo predvideti vse, kar se predvideti da, in na vsak varnostni izziv najti ustrezen odgovor.«

Je bil to z varnostnega vidika doslej najzahtevnejši dogodek v zgodovini Slovenije?

»Policija je do sedaj izpeljala vrsto izjemno zahtevnih varovanj. Verjetno se še spomnite obiskov nekdanjega ameriškega predsednika Billa Clintona, papeža, srečanja Bush-Putin ... Center za varovanje in zaščito vsako leto izpelje kar nekaj izjemno zahtevnih varovanj bolj ali manj ogroženih predsednikov različnih držav, vlad, članov kraljevih družin, drugih visoko varovanih oseb, varujejo srečanja na Brdu, Bledu, konec koncev je bil že lani na slovesnosti pod Vršičem predsednik ruske vlade Medvedjev. Prav vsa od teh varovanj je specifično in zahtevno. Zato bi težko govoril, ali je bilo to

Dolgoletni policist Robert Sušanj s Koroške Bele je vodil koordinacijsko delovno skupino za izvedbo varovanja Vladimirja Putina. / Foto: Gorazd Kavčič

varovanje najzahtevnejša naloga doslej. Vsekakor pa je bilo specifično po tem, v kakšnih trenutnih svetovnih varnostnih razmerah je potekalo, na kakšnem območju ter na kako dolgi relaciji. Vse to določa tudi ukrepe in aktivnosti za zagotovitev varnosti visokega gosta, ki je bil varovan po najvišjih standardih ter stopnjah.«

Koliko ljudi je sodelovalo pri varovanju?

»Podatkov o številu sodelujočih policistov ne morem razkriti. Je pa bil to poleg varnostnega tudi zahteven organizacijski izziv. Smo sredi poletja, dopustov in v takšnih okoliščinah smo morali zagotoviti ustrezno kadrovsko po-

»Delo vseh policistov in policistov – od prvega varnostnika ob predsedniku in policistov ob trasi do zadnjega, ki je skrbel za logistično podporo – ocenjujemo kot odlično, lahko rečem kar vzorno.«

moč za izvedbo vseh načrtovanih ukrepov. Policiste so nam v pomoč napotili z vseh policijskih uprav. Zanje smo ustrezno poskrbeli, zagotovili prenočišča, ustrezno prehrano, zaščitna sredstva in predvsem dovolj ohlajene vode. Delali so namreč v zahtevnih delovnih pogojih, a ne glede na to so bili visoko motivirani in predani delu. Delo so skupaj s policisti 'domačih' policijskih uprav opravili z odliko.«

Kako je potekalo sodelovanje z ruskimi varnostnimi organi?

»Sodelovanje z ruskimi varnostnimi organi je potekalo

odlično in na visokem strokovnem nivoju. Ruski kolegi na naše delo niso imeli prav nobenih večjih pripomb in v relativno kratkem času smo uskladili vse, tudi najmanjše podrobnosti našega skupnega dela.«

Kljub drugačnim napovedim na Gorenjskem kaosa na cestah ni bilo, k temu so verjetno pripomogli tudi prebivalci, ki so upoštevali pozive, naj se ne odpravljajo na pot?

»Točno tako. Že na začetku smo cenili, da bo najmanj slabe volje in največ razumevanja, če bomo pravočasno začeli obveščati javnost o predvidenih težavah v prometu. Prvo informacijo smo javnosti zato posre-

prometa. Skratka, delali smo po vseh kanalih in uporabili vse razpoložljive vzroke obveščanja. Ljudje so se nadvse pozitivno odzvali, spraševali, iskali informacije, nasvete ... Med vprašanji, kdaj in kako na pot, so bila tudi zelo simpatična, pa vendar realna: od deklet, ki so se zanimale, kako priti domov po zaključku kuharskega tečaja, do družbe, ki je morala v času napovedi največjih zgotistev na poroko pripeljati ženina ... Upam, da je z našimi napotki vsem uspelo.«

So pa menda policisti v soboto imeli veliko rednega dela, vojaški helikopter je moral kar petkrat reševati samo na Gorenjskem, kajne?

»Poleg vseh varnostnih dogodkov, ki so jih morali obravnavati naši policisti na policijskih postajah, je vojaški helikopter moral kar petkrat v gorsko reševanje, opravil je tudi medicinski prevoz. Policisti smo bili obveščeni tudi o dveh nujnih medicinskih prevozih po cesti. V prvem je šlo za prevoz življenjsko ogrožene osebe z Gorenjskega v UKC Ljubljana, v drugem pa za potrebo po prevozu inkubatorja iz Kranja v pediatrično kliniko. V obeh primerih je šlo za varovanje življenj, zato smo na podlagi zaprosil dežurnih zdravnikov izjemoma dovolili, da so prevoz opravili po zavarovani in pregledani relaciji, po kateri je nekaj trenutkov kasneje potovala delegacija predsednika ruske federacije. Oba prevoza so spremljali policisti Policijske uprave Kranj in ga tudi uspešno opravili.«

Selitev asfaltne baze

Če gre verjeti besedam direktorja Gorenjske gradbene družbe Branka Žiberne, potem bodo asfaltne baze v Naklem na novo lokacijo v Gačo preselili še letos.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Le nekaj deset metrov so prve hiše oddaljene od asfaltne baze v Podrebru v Naklem, pred nekaj dnevi pa je tamkajšnja krajanka (ime in priimek hranimo v uredništvu) opozorila, da od Gorenjske gradbene družbe ne dobijo težko pričakovane odgovora, kdaj bodo izpeljali načrtovano selitev baze v Gačo na območje nekdanje gramoznice zahodno od naselja Podbrezje, ki jo družba kot njena lastnica napoveduje že dlje časa. Krajanka je v opozorilo na okoljsko problematiko zaradi vpliva asfaltne baze priložila fotografije izpred tedna dni, h komentarju pa dodala, da sta smrad in dim neznozna. Razlog za selitev asfaltne baze je namreč dolgoletna želja okoliških prebivalcev, to je umik industrijskih dejavnosti s poselitvenega območja na primernejšo lokacijo.

Direktor Gorenjske gradbene družbe Branko Žiberna je povedal, da so aprila letos dobili gradbeno dovoljenje za lokacijo v Gači in zagotovil: »Iz Podrebra se bomo

Prejšnji petek sta bila smrad in dim z območja asfaltne baze neznozna, je opozorila krajanka in dodala, da je včasih še mnogo huje.

selili še letos. V naslednjih mesecih bomo na podlagi začasnega obratovalnega dovoljenja asfalt delali tudi že v Gači, predvidoma s prihodnjim letom pa samo še tam.« Preselitev bo prvi korak, naslednji bo sanacija izpraznjene območja v Podrebru z zasipanjem, zatem pa gradnja stanovanjske soseske za približno 350 stanovanj.

Gradnja je predvidena večfazno, po Žibernovih besedah bistvenih objektov ne bo pred letom 2020, ker morajo območje tudi zasuti. Projekt stanovanjskega kompleksa so z Občinskim podrobnim prostorskim načrtom potrdili nakliski svetniki že pred dobrima dvema letoma.

Treba je vendarle še povedati, da so bili tudi za

novi lokacijo v Gači pomisleki. Za najbližje prebivalce Podbrezj, Gobov, Ljubnega so seveda najpomembnejši sprejeti ukrepi za varovanje okolja in ljudi. V tem trenutku bodo morali zaupati odgovoru, da so okoljevarstveni predpisi vse strožji in da ima investitor predpisan monitoring.

Nova cesta za razvoj letališča

1. stran

»V zadnjih dveh letih je bila narejena glavna vseh potrebnih del, da smo odkupili vsa zemljišča in aprila letos tudi dobili gradbeno dovoljenje,« je projekt, ki zajema prestavitve obstoječe ceste oziroma gradnjo nove obvoznice v dolžini 2350 metrov skupaj s tremi krožišči in novo kolesarsko potjo, predstavila namestnica direktorja Direkcije RS za infrastrukturo Ljiljana Herga.

Da gre za projekt, velik in pomemben tudi za

slovenske razmere, so na slavnostnem podpisu pogodbe poudarili vsi akterji. Ne nazadnje je bilo treba uskladiti veliko različnih interesov. Občina Cerklje je v tem času sprejela že več občinskih prostorskih načrtov, sporazum o sofinanciranju je bil sklenjen že pred devetimi leti, za pridobitev vseh potrebnih zemljišč so morali opraviti tudi približno sedemdeset razlastitev.

Dvainšestdeset odstotkov celotne investicije bo pokrila Direkcija, Aerodrom Ljubljana bo plačal 34,5

odstotka vseh stroškov, občina Cerklje pa 3,5 odstotka, kar v tem primeru nanese predvidoma 115 tisočakov. Kot je povedal župan Franc Čebulj – vesel tako velikega projekta na ozemlju svoje občine – bodo ta denar zagotovili iz komunalnih prispevkov. Dodal je še, da si občina obeta tudi veliko novih delovnih mest ter razvoj poslovnih con v neposredni bližini. Zanimanje potencialnih investorjev naj bi bilo veliko, med njimi je večina tujcev.

Izvajalca del so na podlagi razpisa in prispelih ponudb (teh je bilo trinajst) izbrali aprila letos, najugodnejši pa je bil SGP Pomgrad iz Murske Sobote, ki bo novo cesto zgradil za 2,5 milijona evrov (prvotne ocene stroškov so se sicer gibale okoli petih milijonov). S pripravljanimi deli morajo začeti v desetih dneh po podpisu pogodbe, dela pa morajo biti zaključena do 31. decembra 2017. Večjih težav s prometom in gnečo na obstoječi cesti v času gradnje obvoznice ni pričakovati.

Ob letališču bo zrasel Aeropolis

Dejanskega začetka tega težko pričakovanega projekta so najbolj veseli v Aerodromu Ljubljana, kjer so bili tudi pobudniki gradnje nove ceste. »Ta investicija bo bistveno pripomogla k razvoju letališča, zagotavlja namreč boljše povezanost in dostopnost do letališča ter večjo prometno varnost in pretočnost. S tremi novimi krožišči bomo uredili ločene dostope do potniškega kompleksa, vzdrževalno-tehničnega kompleksa ter tovarnega terminala. Obvoznica nam bo omogočila gradnjo in razvoj letališke infrastrukture ter t. i. Aeropolis z različnimi komercialnimi programi: hotelsko-kongresnim centrom, poslovnim parkom, nakupovalnim središčem ter logističnimi objekti. Prva faza Aeropolisa bi bila zgrajena do leta 2025, projekt pa zaključen do leta 2035,« je zbranim pojasnil direktor Aeroinženiringa Stane Bobnar in dodal, da jih je pri načrtih podprl tudi lastnik Fraport.

Gradnja nove ceste mimo letališča, ki bo potekala severno od obstoječe, se bo začela že čez nekaj dni. / Foto: Gorazd Kavčič

K

KOMENTAR
URŠA PETERNEL

Dezserter

Sem totalni dezserter ... Če bi bil vsak od nas dezserter, bi bil svet povsem drugačen, svet brez nesmiselnih vojn ...

To so besede v Sloveniji živečega ruskega umetnika Nikolaja Mašukova, sogovornika v danes objavljenem pogovoru ob izidu njegove magične knjige Pravljice izpod Vršiča. Besede globine, ki vabijo k razmišljanju ...

Mnogi sogovorniki, ki jih spoznavamo ob svojem novinarskem delu, pustijo sled. Umetniki, športniki, znanstveniki, povsem običajni ljudje ... Lahko je sled hipna in kmalu zbledi. Lahko se zariše v obliki preprostih modrosti navadnih ljudi, ki so doživeli že veliko. Lahko pa je sled zarezana v spomin globoko in se ob njej še dolgo pletejo misli. Kot misli ruskega umetnika o življenjski držbi in o tem, kako se je nekoč odločil za dezserterstvo in je na svojo odločitev ponosen. A umetnikova držba ni dezserterstvo, ki pomeni strahopetnost, temveč je zavestna odločitev in simbol največjega poguma in pacifizma ...

Številni prek intervjujev spoznani sogovorniki navdušujejo z življenjsko držbo poštenosti, pokončnosti, optimizma, ko kljub težkim življenjskim preizkušnjam živijo in »človekujejo« smi-

selno, kot to imenuje dr. Jože Ramovš. Ramovš govori o življenjski držbi srčnosti, poguma ali po domače – korajže. Nekateri so po življenjski držbi uporniki, spet tretji konformisti. Najbolj občudujem ljudi, ki so si za življenjsko držbo izbrali dobroto. Plemenitost, pripravljenost pomagati drugim. Da ima dobrota zdravilne učinke, je učil že Alfred Adler, psihoterapevt in zdravnik, ki je kot »zdravilo« proti potrtosti predpisal naslednji recept: »Skušajte vsak dan nekaj najti, s čimer boste napravili veselje drugemu človeku.«

Seveda srečujemo tudi ljudi, ki so obtičali v življenjski držbi trpljenja. Nekateri ljudje vse življenje bolehalo ob večnem »če«, piše dr. Anton Trstenjak. Če bi bil bolj nardarjen, bolj zdrav, bogatejši, imenitnejši ... Vse, kar je daleč od njih in nedosegljivo, bi radi imeli, samo tega, kar jim je najbližje in zato – hotečš nočeš – najlaže, to je njihovo lastno življenje, tega se otepajo ... A kot poudarja Trstenjak, človek mora sprejeti ravno svoje življenje, kakršno je dobil. V tem, da sprejmemo življenje, je velika modrost pa tudi moč, ki nam vliva zdravje celo v boleznih.

In da v težavah zmoremo vedno znova reči samemu sebi: »Slabo kaže, toda moram zmagati!«

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Klop prijateljstva z Bolgarijo

Pred Knjižnico Medvode sta klop prijateljstva med Slovenijo in Bolgarijo odkrila oba predsednika, Borut Pahor in Rosen Plevneliev. Klop je trajen spomin na dobre odnose med obema država.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Ob Knjižnici Medvode lahko posedite na klopi prijateljstva. Spominja na dobre odnose med Slovenijo in Bolgarijo. Odkrila sta jo oba predsednika držav: slovenski Borut Pahor in bolgarski Rosen Plevneliev.

Visoki obisk v Medvodah je bil v sklopu uradnega obiska predsednika Bolgarije v Sloveniji. Oba predsednika in preostalo delegacijo so sprejeli župan Medvod Nejc Smole s predstavniki občinskega sveta Občine Medvode in občinske uprave. Veseli so, da so za prostor klopi

izbrali prav Medvode. Klop prijateljstva je trajen spomin na srečanje in spominja na dobre odnose med državama, mimoidočim pa ponudi mesto za počitek.

Lokacija klopi ima tudi simbolni pomen, saj je vas Vikrče v občini Medvode v tridesetih letih prejšnjega stoletja redno obiskovala največja bolgarska pesnica – predstavnica modernizma Elisaveta Bagrjana (1893–1991). Njeni rojaki so jo imenovali kar »Slovenka«, saj je k nam rada prihajala in tukaj imela tudi nekaj dobrih prijateljev. Umrla je v Sofiji 23. marca 1991, stara skoraj sto let.

Slovenski in bolgarski predsednik na klopi pred Knjižnico Medvode. / Foto: arhiv Občine Medvode

Najbolj varovan novorojenček

◀ 1. stran

»Noa je bil najbolj varovan dojenček tisti hip na svetu, na poti v Ljubljano ga je spremljalo več deset, morda celo več sto policistov in še avtocesta je bila popolnoma pregledna in varna. Samo to so imeli policisti pred seboj, da malo 'štručko' čim prej pripeljejo na cilj. Lahko vam povem, da so policisti minule dni že klicali in se zanimali, kako je z novorojenčkom, prav tako so klicali iz Urada predsednika Slovenije in torej tudi predsednik ve, da sem danes na obisku v porodnišnici.« je še dejal Robert Sušan, ki pa čisto natančnega števila spremstva v tej izjemni situaciji tudi zdaj, ko je Putin že tisoče kilometrov daleč, ni želel povedati. Je pa poudaril, da je mamico in sina obiskal v imenu vseh policistov, ki so novorojenčka spremljali na poti.

Dečka so v torek že premestili nazaj v kranjsko porodnišnico k mamici, ki okreva po carskem rezu. »Zdaj se šele dobro spoznavava, doživlja, crkljava,« je presrečna Sanja, od skrbi si je oddahnil tudi njen partner in očka Dalibor. »Za sina sva izbrala ime Noa, čeprav sva dobila namige, da če še nimava imena, zakaj ne bi bil kar Vladimir. Ko sem telefonirala in se pozanimala za sinovo zdravje v Ljubljani, je bilo v ozadju slišati, da kličem za 'malega Putina',« med smehom še pove mamica, ki se je ob sredinem posebnem obisku v porodnišnici zahvalila za pravočasno pomoč in strokovno zavzetost tako zdravstvenemu osebju v porodnišnici in na kliničnem oddelku kot policistom. »Če smo znali poskrbeti za predsednika Vladimirja Putina, kako ne bi znali poskrbeti za malega junaka?« je sklenil Robert Sušan.

Skala nevarna sprehajalcem

Zavod za kulturo Bled prenavlja eno od sprehajalnih poti na Blejski grad. Že med pripravljalnimi deli pa se je izkazalo, da so na skali, ob kateri poteka pot, nevarne poškodbe, in te zdaj sanirajo.

SUZANA P. KOVAČIČ

Bled – Da gre za sanacijska in prenovitvena dela na eni najbolj obiskanih sprehajalnih poti, ki vodijo na Blejski grad, je potrdil Matjaž Završnik, direktor Zavoda za kulturo Bled, ki upravlja z 'grajskimi' pešpotmi. Prenovo poti iz smeri Višc in Zake so vključili v proračun zavoda za letošnje leto, so pa že v času pripravljanih del na obeh straneh skale, ob kateri poteka pot in je ob glavni grajski skali, opazili poškodbe oziroma razpoke, ki so posledica zime. »Poškodbe so pretile, da bi se odlomljeni deli skale kotalili proti cesti, Grajskemu kopališču in na omenjeno sprehajalno pot. Zadeva bi bila kritična predvsem jeseni in pomladi, ko ni zelenja, ki bi te skale zadrževalo. Za strokovni nasvet glede sanacije smo se obrnili na Geološki zavod Slovenije, ki nam je dal oceno stanja in predlog strokovne rešitve in po njihovih priporočilih zdaj poteka odstranitev nevarnih skal, zatem se bomo lotili obnove poti. Dela so zaradi tega v zamudi za približno en mesec

in bodo zaključena jeseni, pot pa je med tem časom iz varnostnih razlogov zaprta, na kar obiskovalce opozarjamo s tablami in jih usmerjamo na druge poti, ki vodijo na grad,« je pojasnil Završnik in še dodal, da bo tudi po zaključku sanacijskih del pod krušljivo skalo v smeri ceste ostala varovalna ograja, ki bo lovila morebitne manjše odkruške. Približno 130 tisoč evrov bo zavod stala sanacija in prenova poti, denar imajo zagotovljen iz naslova prihodkov, ki jih ustvarjajo s pobiranjem vstopnine na Blejski grad, ki si ga je do konca julija ogledalo že več kot 228 tisoč obiskovalcev.

Na Blejski grad sicer vodi več poti. »Pri zavodu smo se sistematično lotili njihovih obnov in v preteklosti s tem namenom pridobili tudi vso potrebno projektno dokumentacijo. Leta 2011 smo obnovili najpomembnejšo iz smeri Grajskega kopališča, dve leti kasneje krak mimo župnišča, pred dvema letoma tudi pot s trga pred cerkvijo sv. Martina proti gradu,« je še povedal Matjaž Završnik.

Poškodbe na skali so nastale kot posledica zime.

Z deli bodo v celoti zaključili jeseni, sprehajalna pot bo dotlej zaprta iz varnostnih razlogov. / Foto: Gorazd Kavčič

O spominu in resnici ob tabornem ognju

Spominski dan jeseniške občine so letos obeležili na poseben način: s simboličnim tabornim ognjem in petjem partizanskih pesmi.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Ob simboličnem tabornem ognju, ki je zagorel na odru v jeseniški dvorani Kolpern, in s petjem partizanskih pesmi so Jeseničani v ponedeljek praznovali 1. avgust, spominski dan občine. Na ta dan se spominjajo prvega oboževanega spopada med partizani in Nemci na Gorenjskem – 1. avgusta 1941 na Obranci na Mežakli. In da spomin na tiste, ki so se uprli in žrtvovali svoja mlada življenja, ne bi zbledel, vsako leto položijo vence k spomeniku na Obranci in pripravijo kulturni dogodek. Letos sta v kulturnem programu navdušila Bojan Dornik z recitiranjem pesmi Kosovela, Klinarja in Bora ter primorska glasbenica Marjetka Popovski s partizanskimi pesmimi,

ki so jim pritegnili številni poslušalci v dvorani. Da so se zbrali, da bi ob tabornem ognju podžigali spomin in

resnico, je poudarila voditeljica Branka Smole, slavnostni govornik Stevo Ščavničar, član Državnega sveta

RS, pa je odprl razmislek o tem, kaj se dogaja z zapuščino borcev danes. Koliko nam je uspelo ohraniti svobodo, suverenost, neodvisnost, se je vprašal in se zavzel za večjo načelnost slovenske politike, za upor proti globalizaciji, podrejanju interesom kapitala in plenilski praksi razvitih. Obenem je zavrnil poskuse po uveljavitvi drugačnih pogledov na dogodke iz druge svetovne vojne in rehabilitaciji tistih, ki so se borili na strani okupatorja.

Recitator Bojan Dornik in glasbenica Marjetka Popovski s pesmimi o svobodi

Košer nadomestili z ekološkimi otoki

Občina Bohinj je zaradi velikih stroškov čiščenja v poletnih mesecih in premajhne kapacitete odstranila koše za odpadke ob Bohinjskem jezeru in jih nadomestila s štirimi ekološkimi otoki. Kot so nam sporočili iz Režijskega obrata Občine Bohinj, so kopalci spremembo sprejeli in odpadke odnašajo na ekološke otoke.

URŠA GLUŠČIČ

Ribčev Laz – V okolici Bohinjskega jezera se v vročih poletnih dneh zadržuje veliko kopalcev, ki so bili iz preteklih let vajeni odpadke odlagati v bližnje manjše koše za odpadke. Občina Bohinj je pred letošnjo poletno sezono te koše odstranila in jih nadomestila s štirimi ekološkimi otoki za ločeno zbiranje odpadkov, in sicer z

dvema v Ukancu, enim ob vstopu na kopalnišče in enim v Naklovi glavi.

»Situacije z ekološkimi otoki ne moreva z gotovostjo komentirati, saj smo v Bohinj prispeli šele danes in o tem še nismo bili obveščeni. Prejšnja leta sva odpadke odlagala v koše ob Bohinjskem jezeru, kar se nama je zdelo super, saj nama odpadkov ni bilo treba nositi s seboj. Čas bo pokazal, ali

so bili ekološki otoki pametna odločitev ali ne, meniva pa, da bi kopalce morali bolj informirati o tej spremembi ... Koše za odpadke bi morali obdržati, saj dvomiva, da bo večina kopalcev v teh vročih dneh nosila odpadke na ekološke otoke,« sta povedala Celjana Renata Kosi in Gregor Bakija, ki v Bohinju dopustujeta že deset let.

Tudi Uroš Kavčič in Monika Pušeljak iz Murske

Sobote v poletnih dneh rada zaplavata v Bohinjskem jezeru, glede situacije z ekološkimi otoki pa sta skeptična, saj menita, da so ljudje v prostih dneh, ko se ohlajajo v jezeru, preveč leni, da bi se sprehodili do ekoloških otokov. »Odpadke bova zdaj odnašala domov. Ne bova se sprehajala do ekoloških otokov in jih tam odlagala.«

»Za nadomestitev košev za odpadke z ekološkimi otoki smo se odločili, ker so bili koši premajhni, onesnaženost velika, pa tudi ločenega zbiranja odpadkov ni bilo. Kopalci so namreč odpadke v koše odlagali, dokler ti niso bili polni, nato pa so jih odvrgli na tla poleg koša, kjer so se kopičili, če je pihal veter, pa so ležali tudi dva metra okrog koša. Odpadkov je bilo posledično v okolici Bohinjskega jezera zlasti ob poletnih sončnih koncih tedna zelo veliko. Lahko rečemo, da so se ljudje na spremembo navadili, saj naši delavci na terenu v letošnjem poletju ob Bohinjskem jezeru pobirajo bistveno manj odpadkov kot v preteklih letih. Stanje se izboljšuje, kopalci

Ob koncu poletne sezone bo jasno, ali je bila nadomestitev košev za odpadke z ekološkimi otoki ustrezna rešitev, za zdaj pa naj bi se pospravljanje odpadkov odvijalo v pravo smer. / Foto: Gorazd Kavčič

Odpadkov v okolici Bohinjskega jezera naj bi bilo zdaj manj. / Foto: Gorazd Kavčič

odpadke nosijo na ekološke otoke, želimo pa si, da bi pri odlaganju še nekoliko bolj pazili na ločevanje,« so nam sporočili iz Režijskega obrata Občine Bohinj.

Da se stanje izboljšuje, nam je pritrdila tudi domačinka, ki želi ostati anonimna. »Kopalci so se začeli zavedati pomembnosti odnašanja odpadkov na ekološke otoke, v okolici Bohinjskega jezera pa je zdaj

bistveno manj odpadkov. Tisti, ki pobirajo odpadke na severni strani obale, jih vsak dan poberejo za pol vreče, včasih pa so dnevno napolnili več vreč.«

Ali je bila nadomestitev košev za odpadke z ekološkimi otoki ustrezna rešitev, bo jasno ob koncu poletne sezone. Upajmo, da bosta kultura in okoljska zavest kopalcev tudi v vročih poletnih dneh vodili do ekoloških otokov.

Zelenci vse poletje brez razglednega stolpa

Stari leseni razgledni stolp so podrli, ker je bil dotrajan in nevaren, novega bodo postavili šele po koncu poletne sezone.

MARJANA AHAČIČ

Podkoren – Naravni rezervat Zelenci, mokrišče pri Podkorenu, poznano kot izvir Save Dolinke, so v teh dneh priljubljena izletniška točka številnih obiskovalcev Zgornjesavske doline.

»Posebnost in edinstvenost tega mokrišča sta njegova kompleksnost in krajinska slikovitost, saj na majhni površini najdemo povirje, jezera z brbotajočimi podvodnimi izviri, vodna okna in meandirajočo strugo ter prehodno in nizko barje. Tu

se pojavljajo številne redke in ogrožene rastlinske in živalske vrste,« območje opisujejo na Zavodu za varstvo narave, kjer so pred kratkim zaključili projekt, s pomočjo katerega so med drugim zmanjšali odlaganje proda ter zaraščanje Zelencev,

pripravili pa so tudi načrt upravljanja.

V ta namen so na enem od potokov zgradili prodni zadrževalnik, ki ima svoj iztok v Zelence, in odstranili nekaj manj kot dva hektara zarasti. »Zaraščanje Zelencev je naravni proces. Domačini so ga desetletja in stoletja ustavljali z redno košnjo in sečnjo, ki ju danes ni več.« Izdelali so nove informacijske table, ki predstavljajo zanimivosti in posebnosti tega območja, ter usmerjevalne table. Poleg vsebinskih tabel postavili tudi table, ki označujejo robove naravnega rezervata, ter več usmerjevalnih tabel po krožni pešpoti. Ob kolesarski poti in pešpoti so obnovili tudi leseni klopci. Leseni razgledni stolp so zaradi dotrajanosti in posledične nevarnosti za obiskovalce v začetku sezone odstranili. Novega bodo, tako piše na obvestilu, pripetem na zaščitenem območje nekdanjega stolpa, postavili šele jeseni.

Namesto razglednega stolpa le obvestilo, da bodo novega postavili po koncu poletne turistične sezone.

Zelenci so zlasti poleti priljubljena izletniška točka številnih obiskovalcev Zgornjesavske doline.

Zelenci se zaraščajo; Zavod za varstvo narave je pred časom odstranil okoli dva hektara zarasti.

Deset let Društva blejskih fijakerjev

JANEZ KU HAR

Bled – Društvo blejskih fijakerjev letos praznuje desetletnico delovanja. Fijakerji ali izvoščki tudi v teh vročih poletnih dneh čakajo na svoje stranke v senci na postajališču za kočije ob Festivalni dvorani. Trenutno jih še sedem ohranja družinsko tradicijo prevozov s kočijami. Njihove stranke so tako domači kot tuji gostje. Poleg slovenskih družin se največ odločajo za vožnjo s fijakerji turisti iz držav nekdanje Jugoslavije, Kuvajta in Savdske Arabije. Kot pravi Janez Mežan, od leta 2010 predsednik društva, se gostje največkrat odločijo za polurno vožnjo okoli jezera, na voljo

pa so jim tudi druge relacije. S kočijo jih lahko odpeljejo na Blejski grad, v sotesko Vintgar, po ulicah Bleda, po okoliških vaseh, do igrišča za golf, Šobca, Avsenikove galerije v Begunje. Bled je zanimiv tudi za sklepanje zakonskih zvez, predvsem organizatorji porok za tujce pa skoraj vedno vključijo v poročni program tudi vožnjo s kočijo. Pred leti so fijakerji s svojim društvom sodelovali pri projektu Grajska poroka, takrat so svoji enotni garderobi dodali še zadnje manjkajoče dele in zagotovili enotno opremo tudi za konje. Fijakerje lahko spoznamo po črnih klobukih, belih srajcah in črnih »lajbčih« z izveznimi gorenjskimi nageljni.

Postajališče za blejske fijakerje je pred Festivalno dvorano na Bledu. Na skupinski sliki (od leve proti desni): Jaka Kocijančič, Janez Mežan – predsednik društva, Toni Mežan in še en Janez Mežan.

Krajevna skupnost Kovor praznuje

Kovor – Ob prazniku Krajevne skupnosti Kovor Kulturno društvo Tržiških likovnikov danes ob 19. uri vabi v Dom krajanov Kovor na odprte razstave likovnih del, nastalih na extemporih Tržič 2016. Prikazana bodo dela, ki vključujejo motive Kovorja in njegove okolice. Prostovoljno gasilsko društvo Kovor pa jutri ob 19. uri vabi na vrtno veselico z ansambлом Okrogli muzikanti.

Morje za vsakega otroka

Zveza prijateljev mladine Slovenije, Slovenska karitas in Rdeči križ Slovenije omogočajo otrokom iz socialno ogroženih družin brezplačna letovanja na morju med poletnimi počitnicami. Julija in avgusta z njihovo pomočjo letuje več kot dvesto otrok z Gorenjskega, pa podatki še niso dokončni.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Iz Zveze prijateljev mladine Slovenije (ZPMS) so sporočili, da bodo letos z Gorenjskega na morje brezplačno prek akcije Pomežik soncu po prvih zbranih podatkih peljali 55 otrok, osem otrok s posebnimi potrebami pa bo brezplačno letovalo s pomočjo sredstev Fundacije za invalidske in humanitarne organizacije (FIHO). »Sredstva zbiramo z donacijami pravnih in fizičnih oseb, velikokrat pa letovanja pomagajo omogočiti tudi posamezne občine. Otroci letujejo v enem izmed naših 16 počitniških domov, ki jih imajo v upravljanju naše zveze in društva prijateljev mladine.« je povedala Anja Vilotič Novak, strokovna sodelavka ZPMS.

Slovenska karitas organizira štiri tedne letovanj Biserov v Portorožu, od tega je 23 socialno ogroženih otrok in mladostnikov z območja Gorenjske. »Otroci, ki prihajajo na počitnice, so večinoma iz družin, ki jim med letom pomagamo z materialno pomočjo. Predlagajo jih župnijske Karitas, ki so z družinami v stiku v sklopu rednih pomoči. Izbor naredijo škofijske Karitas. Pri tem imajo prednost tisti otroci, ki tovrstne pomoči še niso bili deležni ali pa so njihove okoliščine take, da je potreben tovrsten odmik in podpora v programu strokovno vodenih letovanj. Vsako leto vključujemo tudi nekaj otrok s posebnimi potrebami. Vedno pa

Otroci se vsako leto naužijejo morskih radosti tudi v Mladinskem zdravilišču in letovišču RKS Debeli rtič. / Foto: Tina Dokl

je povpraševanje veliko večje od naših zmoglosti, tako finančnih kot tudi logističnih.« je povedal Peter Tomazič iz Slovenske karitas in poudaril, da je več kot tretjina, kar 33 animatorjev prostovoljcev v tem programu prav z Gorenjskega. V veliki meri letovanja financirajo s sredstvi FIHO. Preostalo prispevajo škofijske in župnijske Karitas in posamezni donatorji. Od donatorjev zberejo tudi kreme za sončenje, blazine in druge pripomočke za program in letovanje.

Pri izboru sodelujejo tudi prostovoljci

Rdečikriž Slovenije (RKS) s pomočjo svojih socialnih programov v Mladinskem zdravilišču in letovišču

RKS Debeli rtič in Mladinskem počitniškem domu Frankopan Punat zagotavlja brezplačna tedenska letovanja otrokom iz socialno šibkih okolij iz različnih virov; s sredstvi FIHO, donatorskimi sredstvi, z dobrodelnim projektom Pričarajmo nasmehe v sodelovanju s Tušem in sredstvi, zbranimi v vseslovenski humanitarni akciji Peljimo jih na morje. »Socialne komisije območnih združenj RKS se pri izboru otrok vedno povezujejo s šolskimi svetovalnimi in socialnimi službami v svojem okolju. Pri izboru sodelujejo tudi prostovoljci, ki so v dnevnem stiku s prejemanji pomoči,« so poudarili pri Službi za odnose z javnostmi pri RKS. Akcija zbiranja sredstev Peljimo

jih na morje 2016 še ni zaključena, saj poteka do konca septembra, zato tudi podatki o skupnem številu otrok na letovanju še niso dokončni.

V okviru RKS – Območnega združenja (OZ) Škofja Loka to poletje letuje na Debelem rtiču štirideset otrok. RKS – OZ Kranj julija in avgusta nudi letovanje 48 otrokom iz socialno ogroženih družin. Oboji so poleg že imenovanih poudarili tudi pomoč občin in pa krajevnih organizacij Rdečega križa, od koder prihajajo otroci. Na Debeli rtič bodo konec avgusta peljali tudi osem otrok iz območja RKS – OZ Jesenice, osem iz območja RKS – OZ Radovljica in prav tako osem otrok iz območja RKS – OZ Tržič.

S plezanjem do Češke kočice

Ferata Češka kočica je prva športna ferata v slovenskih Alpah.

NASTJA BOJČ

Jezersko – Gre za z jeklenico varovano plezalno smer, ki so jo odprli oktobra 2014, pobudnika zanjo pa sta bila Davo Karničar in Gorazd Kocjan. Slednji je bil pravzaprav idejni vodja projekta, za ferato do Češke kočice pa pravi, da je srednje zahtevna: »Plezalna smer mora biti ob vstopu kar zahtevna, da se je ne loti čisto vsak. Nekdo, ki nima izkušenj v steni ali moči v rokah, ki ima vrtooglavo ali kaj podobnega, bo hitro videl, da ne gre, in se smeri ne bo lotil. Ravno zato smo

Vstop v plezalno smer ne sme biti prelahak, sicer bi se vzpona lahko lotili tudi popolnoma neizkušeni. / Foto: Tina Dokl

tak vstop zasnovali tudi pri tej ferati, ki je sicer srednje zahtevna, a izkušnje z gora morajo biti.« Če tovrstnih izkušenj nimate, je priporočljivo, da vas pri vzponu spremlja alpinist, gorski vodnik ali nekdo, ki ima na tem področju zadosti izkušenj. Obvezna oprema zajema čelado, samovarovalni komplet in primerno planinsko obutev.

Plezalne smeri do Češke kočice se je že večkrat lotil Avstrijec Ingo Lacheiner, ljubiteljski plezalec z veliko izkušnjami, ki pravi, da je ferata dobro varovana in nezahtevna. Začetnikom bi težave

Avstrijski ljubiteljski plezalec Ingo Lacheiner se v Sloveniji rad loteva športnih podvigov. / Foto: Tina Dokl

lahko povzročali le dve težji točki, a s pomočnikom ob sebi bi premagali tudi to. Pogled z vrha pa je vsekakor

vreden vzpona. Kot pravi Kocjan, načrtujejo še eno ferato, in sicer naj bi vodila do kočice na Ledinah.

Ideje kujejo že pol leta

V nekdanji trgovski šoli v Kranju so pred pol leta odprli tako imenovano Kovačnico, v njej pa so pripravili že 38 različnih dogodkov. Danes garažna razprodaja.

VILMA STANOVNIK

Kranj – »Ob začetku delovanja Kovačnice je bil glavni cilj izgradnja skupnosti ter razširjanje informacij o obstoju Kovačnice in njihovih aktivnostih. Ocenjujemo, da smo bili pri tem uspešni,« pravi Nives Zalar iz Regionalne razvojne agencije Gorenjske. V šestih mesecih delovanja so namreč v Kovačnici organizirali 38 dogodkov, na katerih je bilo več kot sedemsto obiskovalcev. Z njimi so skušali pokriti različne teme in področja, zato so bile njihove teme raznolike: zaposlovanje mladih, predstavitev različnih dobrih praks in zanimivih mladih gostov, vključno z Mlado podjetnico leta 2014, predstavitev programov mobilnosti za mlade, predstavitev dostopnih IT-orodij, motivacijska delavnica, predstavitev pravic mladih, reševanje prostorske problematike, predstavitev možnosti ustanovitve ter obveznosti delovanja različnih nevladnih organizacij in druge. Z njimi so želeli pritegniti čim večje število mladih in mladih po srcu.

V Kovačnici so izvedli tudi dva informacijska dneva. Na enem mestu so za brezplačno svetovanje zbrali kar devet svetovalcev različnih podpornih organizacij: Obrtne zbornice, Finančnega urada, Zavoda za zaposlovanje, Zavoda za zavarovanje, Gospodarske

V Kovačnici je bilo zadnjih šest mesecev res živahno, saj so pripravili kar 38 različnih dogodkov.

zbornice, Zavoda UP, ki je pokrival nevladni sektor in področje varovanja zdravja pri delu, referenta točke VEM ter predstavnici dveh računovodskih servisov.

V sodelovanju z ZRSZ in občinami osrednje Gorenjske so izvedli program usposabljanja Izkoristimo talente. V program se je vključilo 22 brezposelnih oseb, ki so prek 106-urnega programa prejeli vse pomembne informacije za podjetnike začetnike.

Pripravili so tudi 31 elektronskih novičk, v katerih prejemniki obveščajo o dogajanju v Kovačnici ter predstavljajo zanimive ideje iz sveta podjetništva. Nanje se je moč prijavit po elektronskem naslovu: info@kovacnica.si. V bazi imajo že 579 elektronskih naslovov, teh pa je iz tedna v teden več.

Imajo zelo aktiven profil na omrežju Facebook, na katerem jim sledi že 771 zainteresiranih oseb. Na njem objavljajo vse dogodke, promovirajo dogodke ostalih organizacij v bližini, objavljajo zanimive projekte in z informacijami skušajo pomagati čim širšemu krogu ljudi.

»Zavedamo se, da je ključ uspeha v sodelovanju in povezovanju, zato smo v času obstoja navezali stik z zelo različnimi organizacijami: srednjimi šolami v Kranju, coworking centri po Sloveniji, študentskimi klubbi, različnimi društvi in nevladnim sektorjem, različnimi kulturnimi in podpornimi organizacijami ter podjetji,« pravi Nives Zalar in poudarja, da so najpomembnejši pa so njihovi kovači – coworkerji, ki

najemajo prostor v Kovačnici in jih je že osem. »Spodbudno delovno okolje, sproščeno vzdušje, druženje z mladimi in spoznavanje z njihovimi poslovnimi idejami, povezovanje in pridobivanje novih kontaktov, predvsem pa dejstvo, da si del čudovite skupnosti – vse to so prednosti tako imenovanega coworkinga. Če bi tudi ti želel postati eden od naših kovačev, z nami kontaktiraj ali nas obišči v času uradnih ur. Prostor še imamo,« pravijo.

Malce manj aktivni so te dni, v času počitnic, vseeno pa bodo danes, 5. avgusta med 16. in 21. uro organizirali garažno razprodajo. Prav tako se pripravljajo na fotografsko delavnico, septembra pa obljublajo, da se Kovačnica vrača polna novih idej in zagona.

Uspešni gorenjski kosci

JANEZ KUCHAR

Moravče – V Moravčah je bila ob koncu tedna četrta tekma v ročni košnji za naslov državnega prvaka. Na tekmovanju so bili zelo uspešni tudi gorenjski kosci in kosice. Med mladinci je Andraž Oblak z Jame pri Kranju osvojil drugo mesto, med ženskami do 30 let so vsa tri prva mesta zasedle Gorenjke – zmagala je Mateja Čarman iz Topola pri Medvodah, druga je bila Romana Krek in tretja Sabina Čarman, obe z Jame. Pri moških do 30 let je slavil Miha Čarman z Jame, drugi

je bil Gašper Čarman, tretji pa Jože Oblak iz Zaloga pri Golniku. Pri moških, starih od 30 do 60 let, je bil prvi Matej Pibernik iz Moravč, drugi pa Roman Krek z Jame. Med seniorji nad 60 let je bil Lojze Križnar s Štefanje Gore drugi. V kraljevi kategoriji je zmagal Tomaž Oblak z Jame pred Jožetom Oblakom iz Zaloga, četrti je bil Matej Pibernik, šesti Jaka Krek, sedmi Miha Čarman, deveti Gašper Čarman in deseti Roman Krek. Zadnja, peta tekma koscev in kosic bo v soboto, 20. avgusta, v okviru Dneva teric v Davči.

V kategoriji do 30 let je bila najboljša Mateja Čarman iz Topola pri Medvodah.

Na Brniku za kakovostne in trajnostne storitve

Zgornji Brnik – Aerodrom Ljubljana je letošnjega maja uspešno opravil redno presojo standarda ISO 14001 za sistem ravnanja z okoljem, junija pa z odliko certifikacijsko presojo za sistem vodnje kakovosti ISO 9001. Kot pravijo na Aerodromu Ljubljana, za zagotavljanje kakovosti storitev redno izvajajo različne aktivnosti, rezultati, ki jih beležijo, pa so nadpovprečni. Letos so uspešno prestali 14 zunanjih presoj letalskih prevoznikov. Že dlje časa si prizadevajo tudi za zmanjševanje ogljičnega odtisa, v zvezi s čimer so pred kratkim obnovili certifikat ACA na drugi stopnji. V primerjavi s povprečjem preteklih treh let so lani absolutno količino izpustov ogljikovega dioksida zmanjšali za 1,3 odstotka. Izpusti na posameznega potnika manjši za 13,4 odstotka, na sto kilogramov tovora pa za 6,2 odstotka. Ogljično nevtralnost na Aerodromu Ljubljana sicer predvidevajo do leta 2020.

Težijo k zmanjševanju odpadkov

Na slovenskih odlagališčih konča okoli triindvajset odstotkov nastalih komunalnih odpadkov. Do precejšnjih razlik pri ravnanju z odpadki prihaja tudi med gorenjskimi občinami.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Po dostopnih podatkih Statističnega urada, smo Slovenci predlani pridelali nekaj manj kot 892 tisoč ton komunalnih odpadkov, na odlagališčih pa je ostalo 23 odstotkov teh odpadkov, kar je sedem odstotkov manj kot leto pred tem. Vlada sicer zasleduje skupni cilj Evropske unije, da do leta 2030 na odlagališčih ostane največ deset odstotkov komunalnih odpadkov.

Pri ravnanju z odpadki prihaja do velikih razlik med občinami, tudi gorenjskimi. Devet jih letno odloži deset ali manj odstotkov nastalih

komunalnih odpadkov, med njimi prednjači Gorenja vas - Poljane, ki jih po podatkih iz leta 2014, odloži manj kot odstotek ali zgolj dva kilograma na prebivalca. Največje deleže, več kot 40 odstotkov odloženih odpadkov na odlagališčih pustijo občine Kranjska Gora, Jesenice, Bohinj in Žirovnica.

»Razhajanja med občinami so predvsem v tem, koliko občino in njeno upravo odpadki zanimajo oziroma koliko se s tem same ukvarjajo. Pogosto namreč delijo koncesijo, potem pa jih odpadki ne zanimajo več dosti,« o velikih razlikah med občinami pravi Erika

Oblak iz Društva Ekologi brez meja, ki dodaja, da velikost občine pri tem ne igra velike vloge, kar dokazujejo tudi statistični kazalniki.

V strategiji Zero Waste tudi dve gorenjski občini

Sama količina odloženih odpadkov pa za Ekologe brez meja, nacionalno organizacijo Zero Waste, ki si prizadeva, da se ohranja ter predela vse materiale in se jih ne sežiga ali odlaga, ni najpomembnejši podatek. Po besedah Erike Oblak je zelo pomembno preprečevanje nastajanja odpadkov: »Če je nastalih odpadkov manj,

je tudi ločeno zbiranje lažje, višji je delež ločenega zbiranja, lažje je tudi zmanjševati količine mešanih ostankov.« Ravno količina mešanih ostankov odpadkov ima lahko velik vpliv na okolje. Ti morajo biti obdelani v mehansko – bioloških napravah v regijskih centrih. Del odpadkov tako postane gorivo za sežigalnice, česar pa po besedah Oblakove, gibanje Zero Waste ne podpira, saj izdelki končajo v pepelu, poleg tega sežig teh odpadkov onesnažuje okolje.

Ena izmed dveh gorenjskih občin in zgolj šestih slovenskih, zavezanih strategiji Zero Waste, je poleg občine

Vlada je zavezana zmanjševanju odpadkov, a med občinami v ravnanju z odpadki prihaja do velikih razlik. / Foto: Gorazd Kavčič

Horje tudi Bled, kjer velik delež odpadkov prispeva turistična dejavnost. Po besedah župana Janeza Fajfarja so v skladu s strategijo, zavezani cilju preprečevanja nastajanja odpadkov. Za to je treba spremeniti miselnost in nakupovalne navade potrošnikov kot tudi proizvajalcev, da bodo na trg dali izdelke, ki ustrezajo načelom

strategij Zero Waste in krožnega gospodarstva, pravi Fajfar. Blejcem so tako na voljo izobraževanja, spodbujajo jih h kompostiranju na vrtu, ločevanju odpadkov, za obiskovalce pa pripravljajo tudi možnost nastanitve v Zero Waste hotelu ter pitnike. »Vse, da ohranimo naš naravni biser,« zaključuje blejski župan.

V svetu gledališke improvizacije

Vid Sodnik, ki je po rodu z Zgornje Bele, sicer pa živi v Ljubljani, je devetindvajsetletni improvizator, performer in voditelj oddaje Na lepše, ki ohranja čut za radovednost in samoiniciativno raziskuje vse, kar ga zanima.

NASTJA BOJČ

Zgornja Bela – Vse se je začelo na Gimnaziji Kranj, kjer je mentor Boštjan Gorenc - Pižama dijake navdušil za improvizacijo, po končani srednji šoli pa so z Rokom Bohincem, Sašem Staretom in Maticem Bitencem v Kranju ustanovili KUD Kiks. Organizirali so vedno več dogodkov, Vid pa se je s tem želel ukvarjati profesionalno, zato je stopil v stik s Kanadčanom Keithom Johnstonom: »Prodal sem avto, 'našparal', kar se je dalo, in za pol leta odšel v Kanado, kjer sem se skupaj s prijatelji iz tujine, ki sem jih spoznal na festivalih, od Keitha učil o gledaliških športih.«

Vid Sodnik / Foto: Tina Dokl

Improvizacija ali kako razumeti človeške odnose

Po vrnitvi v domovino je z Jušem Milčinskim in Petrom Franklom ustanovil IGLU – Improvizacijsko gledališče Ljubljana, eno redkih profesionalnih gledališč s poudarkom na improvizaciji pri nas, ki zajema tudi šolo improvizacije. Poleg tega je Vid skupaj s tistimi, ki so se z njim izobraževali v Kanadi, ustanovil mednarodno

združenje evropskih improvizatorjev Ohana. Vanj so vključeni improvizatorji iz šestnajstih držav, ki se sestanejo trikrat letno in delijo svoje znanje, saj formalne izobrazbe iz improvizacije za zdaj še ni mogoče pridobiti. V Gradcu profesionalni igralci, ki so hkrati tudi člani Ohane, na akademiji poučujejo predmet Improvizacija. Pri nas je temu najbližje Impro liga, ki pa je zelo majhen košček gledališke

improvizacije. Vid meni, da bi improvizacijo morali poučevati v šolah, saj gre za tehnike, ki pomagajo razumeti človeške odnose – kaj pomeni, da ima nekdo višji oziroma nižji status kot ti, kako komunicirati, nadaljevati idejo, sodelovati ... Na odru gre namreč za medsebojno povezanost improvizatorjev, kjer ne moreš reči ne, forma gledališke improvizacije pa zahteva izobraževanje in raziskovanje.

Napake so inspiracija

»Zavedam se, da starejše generacije profesionalnih igralcev, ki so avtoriteta na svojem področju, ne bodo spremenile svojega mnenja, zelo pa nas veseli, da na predstave IGLU-ja hodi študenti AGRFT-ja in profesionalni igralci mlajših generacij, ki si želijo sodelovati z nami. To nam daje upanje, da ko bodo oni avtoriteta na svojem področju, bo tudi gledališka improvizacija

dobila razsežnost in veljavo, ki si ju zasluži,« pravi mladi performer in nam zaupa, da je improvizacija uporabna tako v vsakdanjem življenju kot tudi v poslovnem svetu. V Ameriki in Nemčiji podjetja najemajo gledališke skupine, ki jih na primer teden dni poučujejo o improvizacijskih veščinah, ki jim lahko pomagajo pri prodaji zgodb, izdelkov in javnem nastopanju: »Gre za to, kako se sprijazniti s tem, da delaš napake in se iz njih učiš. Napake so inspiracija.« Ker je po njegovem mnenju pri improvizaciji problem to, da po predstavi ne moreš pokazati nobenih dosežkov, so s Tomažem Lapajnetom Deklevo, Mišo Mahnič in Andražem Gartnerjem izdali knjigo Komedije: osem dramskih besedil. Snemali so impro predstave, jih zapisali in izdali v knjižni obliki: »Gre bolj za literarni eksperiment, s katerim smo želeli pokazati, da tudi improvizatorji nekaj počnemo.«

Popeljal vas bo na lepše

Vid je tudi eden od voditeljev oddaje Na lepše, razvedrilne oddaje o slovenskem turizmu, ki jo RTV Slovenija

pripravlja v sodelovanju s Slovensko turistično organizacijo. Oddaja je usmerjena v trajnostni, zeleni turizem, aktivno preživljanje prostega časa v naravi in vode. Pri tem delu je Vidu najbolj všeč, da se uči: »V šoli od geografije moram odnesti vsega, kar bi lahko, zdaj pa v Sloveniji znova odkrivam tisto, o čemer prej nisem imel pojma, sploh nisem vedel, da obstaja. Spoznavam vse, česar v šoli po navadi ne učijo. Navdušujejo me člani turističnih društev in angažirani ljudje, ki komaj čakajo, da ti pokažejo in povejo vse o svojem domačem kraju.«

Vid je v svojem življenju prepotoval večji del Evrope, Amerike in Azije: »Ljudje so po vsem svetu enaki. Spoznaš dobre, preproste ljudi, ki so te veseli in te povabijo domov, pa tudi slabe ljudi, ki te hočejo oropati, a to ni nujno vezano na narodnost, raso, veroizpoved ... Poleg tega sem opazil, da so tako v tujini kot tu ljudje zelo ponosni in se zavedajo lepote, ki jih imajo doma.« Perspektivni Kranjčan še naprej želi delati na televiziji, ki ga zelo privlači, rad bi potoval in snemal dokumentarne prispevke, seveda pa bo ostal povezan tudi z improvizacijo.

Janezov Vrtiljak življenja

Janez Gartner, šestinosemdesetletni Škofjeločan, je predstavil svojo tretjo knjigo z naslovom Vrtiljak življenja. Gre za prepričljiv, čustveno nabit fantazijski roman, ki bralca ponese v svet razmišljanja tudi o prihodnosti. Prihajajo superroboti.

MAJA BERTONCELJ

Škofja Loka – »Idejo, da začnem pisati knjige, sem dobil, ko sem se upokojil,« pravi Janez Gartner, ki je pri 86. letih v samozaložbi izdal knjigo z naslovom Vrtiljak življenja. Je njegova tretja knjiga pripovedi o praznini napredka. Prva je izšla leta 2004, druga štiri leta kasneje. Lahko se berejo kot trilogija ali vsaka posebej.

Predstavev je potekala v Bralnici na vrtu Sokolskega doma v Škofji Loki. Z avtorjem se je pogovarjal Igor Drakulič, ki je v uvodu povedal: »Knjiga je presenetljivo nenavadna. Čeprav se njena zgodba odvija v kamenu dobi, v kateri se pojavlja tudi Olimp, se izkaže, da ji ravno to omogoča neobremenjeno obravnavo preteklosti, sedanjosti in prihodnosti.

Zaključki izhajajo iz dokazanih in z logiko nadgrajenih dejstev ter odpirajo perspektive, ki širijo in bogatijo življenje okoli nas. Ker pa iz tega izhajajoče vrtoglave napovedi prihodnosti in preteklosti vzbujajo vtis pravljice, se ni mogoče izogniti občasnemu opozarjanju na utemeljene izvore teh napovedi. To še posebno velja za takšne pojme v knjigi, kot so družabni roboti, hologram in teleport.«

Janez Gartner, po domače Mežnarjev Janez, je bil rojen leta 1930 v Jarčjem Brdu pod Starim vrhom. Živi v Podlubniku. Diplomiral je na Fakulteti za strojništvo in bil zaposlen v podjetju LTH. Zadnjih 23 let je v pokoju in pisanje knjig je ena izmed stvari, ki mu zapolnjujejo čas. Bralca z Vrtiljakom življenja ponese v svet globokega razmišljanja.

Svojo filozofijo razuma prepleta s čustvenimi sozvočji. »Knjigo lahko berete kot fantazijski roman. V njem se dogajajo presenetljive stvari. Lahko pa nanjo gledate drugače. Sloni na znanstvenih, z logičnimi zaključki oplemenitenih dosežkih, ki jih poznamo,« je pojasnil. Kot vrhunec razvoja je predstavil Olimp, ki je, kot je dejal, kraj, kjer za izpolnitev vseh želja poskrbi superrobot. Pravi pa, da bo superrobot lahko deloval samo v primeru, če bo imel človeka, ki mu bo dajal naloge, s pogojem, da človeku ne bodo škodovali.

»Ko sem končal prvo knjigo, sem ugotovil, da se zgodovina ponavlja. Če se to, kot se zdi, dogaja na vsakih petnajst tisoč let, se je opisani Olimp že dvakrat pojavil in smo pred tem, da se bo pojavil še tretjič,« pojasni in doda, da stvari, ki se

danes zdijo pravljice, takšne ne bodo več. »Medtem ko v industriji roboti vedno bolj prevzemajo proizvodnjo, se bodo v naslednjih desetletjih tudi v gospodinjstvih pojavili storišveni roboti, ki bodo s svojimi kuharskimi, servisnimi, zdravniškimi in negovalnimi sposobnostmi lajšali življenje osamljenim, bolehnim in neboljnim posameznikom. Da bodo roboti prevladali, je le še vprašanje časa. Zakaj bi človek garal, če stroj lahko naredi bolje, in zakaj bi bil človek kaznovan, ker je to izumil? Vzrok za težave v zvezi s tem je lahko samo neupoštevanje dejstva, da robotov ne ustvarja vanje vložen premostitveni denar, ampak znanje in ideje njihovih ustvarjalcev. Mnogo je idej, ki bi bile uresničene, če bi bili ljudje za tak svoj doprinos pošteno nagrajeni.

Janez Gartner je knjige začel pisati, ko se je upokojil. Pred kratkim je izšla že njegova tretja.

Kapital namreč samo začasno vplaga premostitveni denar, za uspešnost njihove uporabe pa so zaslužni ljudje, ki so jih ustvarili. »Na vprašanje o primernosti uporabe robotov v medicinske namene je vprašani odgovoril: »Ti roboti še niso toliko razviti, da bi se jim radovoljno prepustil. Robot za opravljanje operacij je še premlad, ima premalo izkušenj, čez nekaj desetletij pa nihče ne bo hotel biti operiran drugače kot z robotom.«

Nekateri zaključki v obravnavani knjigi so tako

nenavadni, da jih je bilo nujno na kratko razložiti. Pisatelj upa, da zaradi tega pripoved v knjigi, ki ima štiristo strani, ne bo preveč motena. Na vprašanje o možnostih posmrtnega življenja je pisatelj izrazil mišljenje, da je odgovor na to delikatno vprašanje lahko prepričljiv samo po podrobni preučitvi poglavij o nastanku in smislu življenja ter sposobnosti družabnih robotov. »Knjigo je treba prebrati, težko je vse to opisati z besedami,« je zaključil.

Dobre izkušnje z olimpijade

Julija je v vietnamski prestolnici Hanoj potekala 27. mednarodna biološka olimpijada, na kateri sta sodelovali tudi osemnajstletni škofjeloški gimnazijki Sara Kokalj s Kališa nad Železniki in Lucija Bogataj z Gabrške Gore.

NASTJA BOJČIČ

Škofja Loka – Biološka olimpijada je sestavljena iz teoretičnega in praktičnega dela, med katerima je dan odmora, naloge pa zajemajo snov s področja celične biologije, anatomije in fiziologije rastlin in živali, etologije, genetike in evolucije ter ekologije, udeleženci pa morajo poznati tudi biološko sistematiko. Sto teoretičnih nalog naj bi tekmovalci rešili v skupno šestih urah, za praktični del pa imajo na voljo uro in pol za vsakega od štirih določenih področij.

Sari in Luciji so zaradi kompleksnosti največ preglavic pri praktičnem delu povzročale naloge iz biokemije, bližje pa sta jima bila seciranje deževnika in razvrščanje metuljev na podlagi določevalnih ključev, kjer sta morali izdelati filogenetsko drevo njihovega razvoja. Z nekaterimi strokovnimi pripomočki sta se na olimpijadi srečali prvič – en dan je bil namenjen prav predstavitvi orodij, ki so jih tekmovalci nato uporabljali pri praktičnem delu. Teoretični del, kjer so morali udeleženci pri vsaki nalogi obkrožiti pravilni odgovor, je

Lucija Bogataj in Sara Kokalj sta na letošnji 27. mednarodni biološki olimpijadi v Vietnamu zastopali našo državo in domov prišli z nepozabnimi izkušnjami. / Foto: Tina Dokl

bil prav tako zahteven, saj je bila skoraj vsaka naloga dolga eno stran, zato je bilo proti koncu zelo težko ostati zbran. Poleg priprav v šoli sta dekletki veliko gradiva predelali tudi sami, na olimpijadi pa je med 253 tekmovalci Sara osvojila 185., Lucija pa 191. mesto.

Biološka olimpijada torej stremi k celostnemu poznavanju biologije, zelo pomembno vlogo pa igrajo razumevanje, logično

razmišljanje in povezovanje, kar Sari in Luciji ni tuje, saj imata bolj kot učenje na pamet radi izzive in odkrivanja novega. S tem se bosta v življenju nedvomno še srečevali – Sara namreč v oktobru začne s študijem medicine v Mariboru, slabo leto mlajšo Lucijo pa čaka še maturata, nato pa se bo usmerila v naravoslovje. Izkušnja iz Vietnoma bo obema ostala v zelo lepem spominu: »Bolj

kot nad samim tekmovanjem sva bili na koncu navdušeni nad ljudmi, ki sva jih spoznali, in njihovo kulturo. Pričakovali sva, da se bodo ves čas samo učili, a sva bili zelo pozitivno presenečeni, saj smo se veliko pogovarjali, družili in zabavali. Čeprav prihajamo iz zelo različnih okolij in se med seboj razlikujemo, smo si v resnici veliko bolj podobni, kot se zdi na prvi pogled.«

Stoletnik iz Pirnič

Sto let je praznoval Ludvik Stanič. Dočakati sto let je bil njegov cilj. In sedaj ga je podaljšal še za deset let. »Vedno je bil optimist,« pravijo njegovi najbližji.

MAJA BERTONCELJ

Spodnje Pirniče – V ponedeljek, 1. avgusta, je stoti rojstni dan v krogu domačih in sosaščanov praznoval Ludvik Stanič iz Spodnjih Pirnič. Čestitki mu je prišel tudi medvoški župan Nejc Smole.

»Njegova želja, cilj je bil dočakati sto let. Pred kratkim me je vprašal, koliko dni mu še manjka. Ko sem mu odgovoril, je dejal, da bo cilj sedaj podaljšal do stodesetega leta. Vedno je bil optimist,« je povedal sin Marjan Stanič, pri katerem Ludvik preživlja visoko starost. Kot je dejal, je sicer zdrav in ne jemlje nobenih zdravil, le od padca pred tremi leti, ko si je zlomil stegnenico in kolk, je slabo pokreten. »Pri devetdesetih je bil še tako v kondiciji, da je celo streho prekrival. Do pred dvema letoma je gledal šport, politiko, sedaj pa po cele dneve

Ludviku Staniču je za stoti rojstni dan čestital tudi medvoški župan Nejc Smole in skupaj sta nazdravila na naslednjih deset let.

bere. Zanima ga vse in na tekočem je tudi z aktualnim dogajanjem,« pravi Marjan, ki je slovenski javnosti znan tudi kot poslanec v državnem zboru v letih od 1992

do 1996. Politično aktiven je bil tudi njegov oče, ki je bil med soustanovitelji Socialdemokratske zveze Slovenije. Ludvik Stanič se je rodil 1. avgusta 1916 v Ljubljani.

Rodbina izhaja iz Kanala ob Soči. Njegov oče je bil železničar in tako so se preselili v Ljubljano. Oženil se je v Pirniče. Ludvik je bil eden izmed osmih otrok in je edini še živeči. Pri petnajstih je šel na vojaško akademijo v Beograd in potem do začetka druge svetovne vojne kot mlad oficir služil v škofjeloški vojašnici. Zaradi političnih razlogov je nato emigriral v Italijo, kjer je bil interniran na enem izmed otokov. Tam je bil z nekdanjim italijanskim predsednikom Sandrom Pertinijem. Vrnjen je bil v nemško vojsko, med katero je v Avstriji spoznal Marianne, s katero sta se poročila. Leta 1943 se jima je rodil prvorojenec Herman, ki prav tako živi v Spodnjih Pirničah. Ludvik in Marianne sta se v Pirniče preselila leta 1947. Dve leti kasneje se jima je rodil še sin Marjan. Po vrnitvi v Slovenijo se je prešolal in bil najprej prometnik pri železnici, zadnjih dvajset let pred upokojitvijo pa je bil delovodja v gradbenem podjetju.

Leta v pokoju je preživljal na Bizeljškem, kjer je imel zidanico in vinograd. Pri devetdesetih se je vrnil v Pirniče.

Dotrajan odsek Ljubljanske ceste bo prenovljen

JASNA PALADIN

Kamnik – Občina Kamnik se je v ponedeljek, 1. avgusta, lotila temeljite prenove dotranega 170-metrskega odseka Ljubljanske ceste, zaradi česar je ta med Korobačem in Svetilnikom tudi v celoti zaprta za promet. »Dela obsegajo ureditev odvodnjavanja, na delu ceste je predvidena zamenjava spodnjega ustroja oziroma preplastitev, vgradnja nosilne

asfaltne plasti in vgraditev zaključne obrabne plasti voznišča ter zaris vertikalne signalizacije,« nam je obseg del, ki jih opravljajo delavci Komunalnega podjetja Kamnik, predstavil Sandi Borec z Občine Kamnik. Če bo vreme izvajalcem naklonjeno, naj bi bila dela zaključena jutri, 6. avgusta, do takrat pa bo veljala popolna zavora. Za obvoz je poskrbljeno, naložba pa bo občino stala 37 tisočakov.

Del Ljubljanske ceste, kjer je bilo cestišče že povsem dotrajano, bo predvidoma že prihodnji teden prenovljen in znova odprt za promet. / Foto: Gorazd Kavčič

Urejajo strugo Pšate

ALEŠ SENOŽETNIK

Topole – Občina Mengeš je v teh dneh začela s sanacijo vodotoka Pšate nad mostom v naselju Topole. Kot pravi, so sanacijska dela nujna, saj je Pšata polna naplavin,

brežine so možno zaraščene in polne štorov, kar vpliva na pretočnost vode in povečuje nevarnost poplav na območju Topol. Dela, katerih skupna vrednost znaša 144.986 evrov, bodo predvidoma končana konec septembra.

V Topolah urejajo strugo reke Pšate. / Foto: Aleš Senožetnik

Sodobnejša merila za pridobitev denarja

Preddvor – Odbor za delo, zdravstvo, socialo in otroško varstvo je občinskemu svetu v Preddvoru predlagal v sprejem pravilnik, po katerem se bodo delila sredstva za sofinanciranje programov na socialnem in humanitarnem področju. Doslej so se delila po merilih, ki so bila v veljavi petnajst let in po mnenju članov odbora niso več odražala dejanskih razmer. Občina bo sofinancirala programe samopomoči, namenjene odpravljanju socialnih stisk, programe socializacije, rehabilitacijske programe, ki jih izvajalci izvajajo za svoje člane, programe pomoči in izobraževanja. Programe, prispele na razpise, bodo točkovali po več kriterijih: kje je sedež predlagatelja, koliko je članov, ki imajo stalno prebivališče v občini Preddvor, točke prinaša tudi organizacija predavanj, delavnic ali drugih oblik izobraževanja, organizacija dobrodelnih in drugih prireditev, predstavljanje dejavnosti v medijih občine Preddvor, vključevanje izletov, športnih, kulturnih in podobnih aktivnosti za člane in sodelovanje članov in prostovoljcev pri izvajanju programa.

Zgodbe stolov

V Radovljiški graščini so odprli Umetniško razstavo stolov ob Poti duš in prijateljstva. K projektu je pristopilo dvajset likovnih ustvarjalcev, ki so vsak svojemu stolu dali unikatno podobo in mu pripisali zgodbo. Ogled razstave bo možen do 14. avgusta.

URŠA GLUŠČIČ

Radovljica – Od nedelje dalje Radovljiško graščino krasijo dvajset umetniških stolov. Kiparski in slikarski stoli ter stoli z zgodbo so delo različnih likovnih ustvarjalcev, med katerimi velja posebej omeniti slovensko manekenko in igralko priljubljene televizijske serije Usodno vino Injo Zalta. Njen unikatno poslikani stol bodo namreč 28. oktobra prodali v okviru dražbe, ki bo potekala v Vili Podvin. Tam bo ogled celotne razstave ponovno možen, denar od prodanega stola pa bo namenjen Fundaciji Vincenca Drakslerja.

»Razstava originalno izhaja iz vasi Kostanjek v občini Krško, kjer so bili stoli razstavljeni ob Poti duš in prijateljstva. Naše Umetniško rokodelsko društvo Art Špl je pod sponzorstvom Zadruga EtnoArt turizem in kmetijstvo razstavo pripravilo z namenom, da povežejo gostinstvo, turizem in umetnost,« je povedal Peter Špiler, ki je idejo za razstavo umetniških stolov dobil že leta 1999, ko je obiskal akademskega kiparja

Stol Inje Zalta bodo prodali na dražbi, ki bo potekala 28. oktobra v Vili Podvin.

Ivana Kožarića iz Zagreba, ki mu je podaril rumeno pobarvan stol z napisanim imenom na naslonjalu.

Peter Špiler si je projekt s stoli omislil, da bi v svojo bero kolonij in umetniških srečanj dodal še eno. Vsakemu od povabljenih likovnih ustvarjalcev je podaril lesen stol. Predmet s prvotno uporabno vrednostjo je tako z dodatno obdelavo ali poslikavo dobil nov pomen in umetniški videz.

Ogled razstave bo v Radovljiški graščini možen do 14. avgusta. / Foto: Tina Dokl

V znamenju stare glasbe

Deset raznolikih koncertnih dogodkov se bo v okviru že štiriintridesetega Festivala Radovljica zvrstilo od 6. do 23. avgusta. Večina koncertov bo v Radovljiški graščini, eden v cerkvi v Velesovem. Na njih bodo nastopali umetniki iz dvanajstih evropskih držav, ZDA in Kanade. Kar pet sporedov je nastalo posebej za festival in bodo prvič predstavljeni v tej obliki.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – V soboto bo s sporedom z naslovom Oswald von Wolkenstein – Kozmopolit vrata odprl že 34. Festival Radovljica. »Ansambel Leones bo izvajal glasbo slavnega poznosrednjeveškega pevca, pesnika in skladatelja, ki je prepotoval velik del Evrope, se podal v Azijo in Afriko. Mudil se je tudi na ozemlju današnje Slovenije in v dveh pesmih uporabil slovenske besede,« pojasnjuje umetniški vodja festivala Domen Marinčič. Uvodnemu koncertu v ponedeljek sledi projekt, ki je nastal posebej za festival. Violinist Žiga Brank, pianist Petar Milić, mezzosopranistka Barbara Kozelj in Ingenium Ensemble bodo namreč po scenariju Domna Marinčiča rekonstruirali glasbeni svet Sherlocka Holmesa.

Po lanski Umetnosti fuge z Léonom Berbnom je letos v sredo, 10. avgusta, na vrsti Glasbena daritev, ki jo je Bach objavil leta 1747 po obisku dvora v Potsdamu in v njej obdelal temo pruskega kralja Friderika Velikega. Igrali bodo Anne Freitag, Anaïs Chen, Domen Marinčič in Léon Berben.

Naslednji večer se na festival vrača ljubljene festivalskega občinstva Pino De Vittorio, ki bo skupaj s Fabiom Accursom in Borom Zuljanom predstavil glasbo Giacomina Gorzanisa – lutnjista kranjskih plemičev. Gorzanis se je rodil v Apuliji in je bil slep od rojstva. Od leta 1557 je živel v Trstu in je bil tesno povezan s plemiči na Kranjskem, tudi z Mavricijem Dietrichsteinom iz Radovljice, pojasnjuje Domen Marinčič.

Festival Radovljica 2016 se bo začel v soboto s koncertom ansambla Leones.

Izobraženci v srednjem veku so antična besedila brali na glas, jih recitali pa tudi prepevali. Mlada švicarska pevka in harfistka Hanna Marti se pri rekonstrukciji zgodbe o Orfeju iz Ovidijevih Metamorfoz zgleduje po melodijah 11. in 12. stoletja za Horacijevе ode. Njen projekt bo svetovno premiero doživel prav na radovljiškem festivalu, v soboto, 13. avgusta.

Nemški baritonist in pianist Ulrich Messthaler bo v Radovljici oživil pozabljeno prakso pevcev, ki se na recitalih na klavirju spremljajo sami. Kot pravi Marinčič, je ta praksa danes skoraj pozabljena, a omogoča več svobode, neposrednosti in spontanosti pri izrazu.

Sledi poseben projekt, ki je nov festivalski izziv tako po tehnični kakor po umetniški plati. Trpljenje Ivane Orleanske (1928) Carla Theodorja Dreyerja velja za eno

največjih mojstrov nemege filma. Od nastanka ga prikazujejo z različnimi glasbenimi spremljavami, a doslej nobena ni ustrezala zgodovinskemu obdobju, ki ga slika. Pevci slavnega britanskega ansambla The Orlando Consort spremljajo projekcijo v živo s skrbno izbrano glasbo zgodnjega 15. stoletja.

V soboto, 20. avgusta, bo na festivalu nastopila Radovljičanka Mateja Bajt. V družbi Katharine Lugmayr, Petra Trefflingerja in Johannesna Marie Bognerja bo predstavila Baročni glasbeni kalejdoskop virtuoznih trio sonat, plesov in variacij na znane baročne melodije.

Predzadnji koncert letošnjega Festivala Radovljica bo na priljubljene festivalski lokaciji, v Cerkvu Marijinega oznanjenja v Velesovem, kjer poslušalci vsako leto prislunnejo sijajnim baročnim orglam Orglarstva Močodorja Dreyerja velja za eno

simfonično in operno glasbo Mozarta in Haydna v novih priredbah za orgle in tolkala.

Na sklepnem večeru v torek, 23. avgusta, pa bo ansambel viol da gamba Phantasm pod vodstvom Laurence Dreyfusa izvajal glasbo iz zbirke Kraljevski consort Williama Lawesa, ki velja za eno najsijajnejših zbirk ansambelske plesne glasbe vseh časov.

V sklopu festivala prirejajo tudi delavnico za pevce in tečaj za kljunasto flavto. Petdnevni mojstrski tečaj za kljunasto flavto bo vodila Mateja Bajt – zaključni koncert udeležencev bo v sredo, 17. avgusta – pevsko delavnico pa Ulrich Messthaler. Festival, ki ga že deseto leto umetniško vodi Domen Marinčič, vsako leto obišče približno 2500 obiskovalcev. Na vse koncerte vozi brezplačni festivalski avtobus iz Ljubljane in Kranja.

S pozitivno ustvarjalno energijo

SAMO LESJAK

Kranj – Na Pungertu se s slikarskimi deli na platnu predstavlja vsestranski ustvarjalec Uroš Frelih, v prostorih Domplana pa so na ogled tudi njegove fotografije. Frelih sodi v mlajšo generacijo kranjskih ustvarjalcev. Z likovnim izražanjem se je podrobneje spoznal v umetniški gimnaziji, kjer je razvijal svoj odnos do vizualnih medijev in risanja. Vsestranski talent z željo po ustvarjanju je sprva izražal z

risanjem umetniških grafitov, kaligrafijo pa tudi s portreti in logotipi. Posveča se različnim likovnim tehnikam od risanja na platno, tiskanja na les in poslikave zidov do izdelave unikatnih izdelkov, računalniške animacije in obdelave fotografij, risanja na keramiko in les.

Motive prizorov obarva zelo barvito in s tem prinaša učinek razgibanosti in živosti, kot bi želel povzeti svetlobo in energijo narave in samega sebe. Frelihovo slikarsko ustvarjanje je

karakterno raznoliko in premišljeno postavljeno v oblikovne okvire. Sčasoma ga je navdušila tudi fotografija. Rad ima ljudi, s katerimi lahko deli svoja doživetja in pogled na svet, kakor ga zaznava skozi fotografski objektiv. Navdih išče predvsem v enkratnosti okolja, njegovem konstantnem spreminjanju in minljivosti podob, trenutkov in svetlobe, ulete v kompozicijo in večnost trenutka, kar je poudaril tudi umetnostni kritik ddr. Damir Globočnik.

Simbioza svetlobe in energije narave: Uroš Frelih / Foto: arhiv razstave

Najprej nastop kolesarjev

Danes ponoči se v Braziliji začenejo poletne olimpijske igre, na njih bo nastopilo več kot deset tisoč športnikov in športnic, med njimi so tudi naši olimpijci in olimpijke.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Športniki, pa tudi športni navdušenci že težko čakajo XXXI. olimpijske igre, ki se bodo s slovesnim odprtjem začele danes ponoči, ob 1. uri po našem času. To bodo prve igre v Južni Ameriki, za naše športnike pa se ponuja priložnost za jubilejno, dvajseto medaljo na poletnih olimpijskih igrah. Slovenija bo kot samostojna država namreč v Rio nastopila na sedmih poletnih olimpijskih igrah. Od prvih leta 1992 v Barceloni je osvojila štiri zlate medalje, šest srebrnih in devet bronastih.

Slovenskih tekmovalcev je v Rio 63, saj se je ekipi zadnji hip pridružila še teniška igralka Polona Hercog, kot rezervista pa sta v Brazilijo odpotovala dva rokometša. To sta David Miklavčič in Urban Lesjak, ki ju lahko selektor naknadno vpokliče v ekipo. Pravico nastopa ima 14 igralcev, možna je menjava vratarja kadarkoli med turnirjem ter dve menjavi igralcev, ena do četrtfinala, ena pa kadarkoli. Selektor bo štirinajsterico določil pred začetkom turnirja, na njegovem

Slovenska olimpijska reprezentanca se je pred odhodom v Rio predstavila v Kopru.

seznamu pa so tudi trije Ločani: Jure Dolenc, Darko Cingesar in Matej Gaber. Rokometša prvi nastop na olimpijskem turnirju čaka v nedeljo ob 21.50, ko se bodo pomerili z reprezentanco Egipta.

Že prej bodo z nastopi začeli drugi naši športniki, prvi med vsemi pa bodo kolesarji, ki bodo nastopili na cestni dirki. Naše barve bodo zastopali Kranjčana Jan Polanc in Matej Mohorič ter Simon Špilak

in Primož Roglič. V bazen bo že jutri skočila plavalka Anja Klinar, ki bo nastopila v disciplini 400 metrov mešana, prav tako bo nastopil Damiir Dugonjič. Od naših naj bi jutri v kvalifikacijah nastopila tudi strelka Živa Dvoršak ter namiznoteniški igralec Bojan Tokić.

Olimpijske igre bodo trajale do 21. avgusta, ko bodo razdelili 306 kompletov medalj, 136 v ženski konkurenci, 161 v moški in devet v mešani,

stroški iger pa se gibljejo okoli desetih milijard evrov.

Za varnost na igrah, na katerih bo sodelovalo več kot deset tisoč športnikov in športnic iz 206 držav, med njimi pa bo tudi reprezentanca beguncev, ki bo tekmovala pod olimpijsko zastavo, bo skrbelo okoli 85 tisoč ljudi, kar je dvakrat več kot v Londonu.

Na voljo je 7,5 milijona vstopnic, organizatorji pa pričakujejo, da bo v Rio v času iger prišlo 500 tisoč obiskovalcev.

V Tokiu tudi športni plezalci

Bejzbol, deskanje, rolanje, športno plezanje in karate bodo novi športi na olimpijskih igrah v Tokiu leta 2020.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Mednarodni olimpijski komite je na zasedanju izvršnega odbora v Rio de Janeiro odločil, da bo v Tokiu na programu 33 športov. To so bejzbol, deskanje, rolanje, karate in športno plezanje. Glavna merila za izbor novih športov so bila, da so športi priljubljeni na Japonskem, ki bo gostiteljica iger, predvsem pa, da so priljubljeni med mladino.

Slovenija je veselila zlasti v športnem plezanju, zato je odločitev o olimpijski prihodnosti tega športa prinesla našim športnim plezalcem in vodstvu Planinske zveze Slovenije veliko veselja pa tudi nekaj skrbi. »Uvrstitev športnega plezanja v olimpijski program pomeni za naše plezalce veliko priložnost, da svojo kakovost potrdijo tudi na največji športni prireditvi. Planinska zveza Slovenije s tem nosi še večjo skrb in odgovornost za vsakoletno zagotavljanje materialnih in kadrovskih pogojev za delovanje

reprezentanc. Ob uvrstitvi plezanja v razred olimpijskih športov si od sponzorjev in javnih virov obehamo večje finančne vložke, ki bodo tekmovalcem omogočili kar najboljše pogoje za štiriletni olimpijski cikel priprav. Čim prej moramo v Sloveniji začeti načrtno priprave tudi v disciplini hitrost, ki bo ena od treh olimpijskih preizkušenj. V Tokiu bo lahko nastopila le peščica najboljših na svetu, med katerimi, upam, bosta vsaj dva slovenska predstavnika,« je poudaril načelnik Komisije za športno plezanje Planinske zveze Slovenije Aleš Pirc.

»Kot vsak športnik si tudi jaz želim, da bi nekega dne nastopil na olimpijskih igrah. Športno plezanje bo kot olimpijska panoga končno dobilo vrednost in prepoznavnost, ki si jo več kot zasluži,« je povedal najuspešnejši slovenski reprezentant s tremi zmagami v svetovnem pokalu v težavnosti, Radovljčan Domen Škofic.

Tudi za šah je potrebna kondicija

Kranjčanka Monika Rozman se je izkazala na nedavnem evropskem ekipnem prvenstvu v šahu v Celju, uspešno pa nastopa tudi že v članski konkurenci.

ŽIGA ŽVAN

Kranj – Kranjčanka Monika Rozman je svoj prvi naslov državne prvakinja osvojila že v konkurenci do deset let, sedaj pa je uspešna tudi v članski konkurenci, kjer je med članicami na lanskem državnem prvenstvu osvojila drugo mesto. Na nedavnem evropskem ekipnem mladinskem prvenstvu v Celju je nastopila v B-ekipi Slovenije, kjer je v direktnem dvoboju premagala kolegico iz A-ekipe in le poraz proti Poljski v zadnjem dvoboju ji je preprečil, da bi osvojila prvo medaljo za Slovenijo.

»Najbolj prisrčno mi je drugo mesto na državnem prvenstvu članic v lanskem letu, ko sem se pomerila z vsemi ženskami v Sloveniji in sem se prebila na vrh ne le med mladinkami, ampak tudi med članicami,« pravi Monika, sicer absolutna državna prvakinja, ki je letos osvojila naziv FIDE mojstrice. »Sedaj si želim še naslova mednarodne mojstrice in čim več nastopov za reprezentanco. Še naprej bom pridno

trenirala in bomo videli, kaj bo moč doseči. Držim se načela, da ne pričakujem preveč, da ne bom razočarana,« zrelo pravi Monika, ki svoje bogato šahovsko znanje deli z otroki, ki obiskujejo šahovski krožek na Osnovni šoli Matije Čopa, sicer pa je članica Šahovskega kluba Tomo Zupan Prevaldi Dvojka.

»Vse to delam z veseljem. Igram z veseljem in tudi druge učim z veseljem. Ko šah igram, moram med partijo veliko misliti in preračunavati, ko pa šah učim druge, moram imeti predvsem potrpljenje, da jim isto stvar povem tudi večkrat,« pravi Monika, ki v prostem času najraje gre na sprehod s psom, če je lepo vreme pa najraje obuje rolerje. »Tako se sprostim in delam za kondicijo, ki je za šah prav tako potrebna,« tudi pravi Monika.

Kot pojasnjuje njen trener Leon Mazi, je Monika na zadnji listi FIDE na 43. mestu na svetu med dekleti do 16 let ter na prvem mestu med slovenskimi dekleti do 16 let. Med vsemi ženskami v Sloveniji

Monika Rozman je uspešna mlada šahistka.

je trenutno na šestem mestu. »Monika je, ko je na juljski rating listi FIDE prestopila mejo 2100 točk, osvojila tudi prvi mednarodni naslov, naslov FIDE mojstrice. Z zmago na absolutnem mladinskem prvenstvu se je uvrstila na naslednje mladinsko svetovno prvenstvo. Zaigrala je za mladinsko reprezentanco.

Nekaj ciljev je izpolnjenih, le tvica se premika više, novi cilji pa so uvrstitev v žensko reprezentanco, naslov mednarodne mojstrice in upam, da nato tudi naslov velemojstrice,« načrtuje Leon Mazi, ki dodaja, da je za uspehe mladih navadno potrebna spodbuda staršev, talent in tudi delavnost.

Na zelenice še drugoligaši

Po nogometnih prvoligaših novo sezono ta konec tedna začenejo tudi drugoligaši, gorenjski derbi pa bo v nedeljo v Kranju.

JOŽE MARINČEK

Kranj, Domžale – Zaradi igranja nogometašev Domžal in Maribora v evropskem tekmovalstvu bodo tudi četrti krog v prvi slovenski nogometni ligi Telekom odigrali v treh dneh. Jutri so na sporedu tri tekme, začelo pa se bo ob 18.15, ko se bodo na v Domžalah srečali nogometaši domačega Kalcerja Radomlje in Aluminija. Prednost imajo nogometaši iz Radomelj, saj bodo igrali pred svojimi navijači. Že v pretekli sezoni, ko sta kluba nastopala v drugi slovenski nogometni ligi, so bili boljši. Tako lahko upravičeno pričakujejo prve točke v ligi. Ob isti uri bodo tekmo začeli tudi nogometaši Krškega in Gorice, ob 20.15 pa še nogometaši Luke Koper in Celja.

V nedeljo se bosta pomerila Rudar in Domžale. Tekma na nogometnem igrišču Ob jezzeru v Velenju se bo začela ob

18.15. Seveda bo za nogometaše Domžal ta konec tedna zelo naporen, saj bodo morali po le dobrih 48 urah, ko bodo v Londonu odigrali tekmo v evropski ligi z West Hamom, znova stopiti na igrišče.

Derbi četrtega kroga bo nato v Mariboru v ponedeljek ob 20.15, ko se bosta pomerila še Maribor in Olimpija.

Konec tedna se bo začelo tudi tekmovalje v drugi slovenski ligi, v kateri ima Gorenjska tri predstavnike. Zanimivo bo v nedeljo, ko se bo ob 17. uri v Kranju začel mestni obračun med Triglavom in Zarico Kranj. Lansko sezono je Triglav končal na četrtem, Zarica Kranj pa na sedmem mestu. »Na takšnem derbiju je vse mogoče, zagotovo pa smo favoriti mi,« pred tekmo pravi trener Triglav Siniša Brkič.

Nogometaši Rolteka Dob bodo v nedeljo gostovali pri Brdih.

Večina žita bo za krmljenje goveda

Pridelovalci žit so ječmen že poželi, žetev pšenice se približuje koncu, začela se je tudi že žetev tritikale, ki postaja na Gorenjskem vse pomembnejše žito v setvenem kolobarju. Pogoji za pridelavo žit so bili letos ugodni in tudi pridelek je dokaj dober. Na kmetijskih gospodarstvih bodo večino žita porabili za krmljenje goveda, tržne prodaje je zelo malo.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Čeprav je na Gorenjskem glavna kmetijska dejavnost živinoreja, je žetev žit poleg spravila trave, koruze za siliranje in krompirja eno najpomembnejših (poletnih) kmetijskih opravil. Žita namreč zasejajo na Gorenjskem okrog dva tisoč hektarjev njiv, od tega okrog 700 hektarjev ozimni ječmen, 570

Marija Kalan: »Na kmetijskih gospodarstvih veliko večino žita porabijo za krmljenje goveda in prašičev, deloma tudi za mletje v moko (in peko kruha), tržne prodaje, ki je nekdanje dosegala omembe vredne količine, pa skorajda ni. Razlog za to je tudi nizka odkupna cena žit.«

hektarjev ozimna pšenica, blizu 500 hektarjev tritikale, 50 hektarjev rž, 40 hektarjev pira, nekaj površin pa še druga žita – jari ječmen

in jara pšenica, oves, proso in ajda. Kot je povedala Marija Kalan, specialistka za rastlinsko pridelavo v Kmetijsko-gozdarskem zavodu

Marija Kalan

so pravočasno zatrli plevel in izvedli ukrepe za varstvo rastlin pred boleznimi,« je dejala Kalanova in dodala, da sta bili med boleznimi najpogostejši ramularijska pegavost in listna progavost.

Žetev pšenice se je začela po 20. juliju in bi bila že končana, če pridelovalcem pri spravilu ne bi nekoliko nagajalo vreme. Na območjih, kjer so tla bolj plitva, so spomladi občutili blažjo sušo,

prvih je kvaliteta zrnja boljša in pridelek večji, pri drugih je zrnje nekoliko slabše, a pridelek manjši.

Prvi pridelovalci so v teh dneh začeli pospravljati že tudi tritikalo, večina pa jo bo po napovedih kmetijske svetovne službe požela v dneh okrog 10. avgusta. Pridelki bodo dobri, približno takšni kot pri pšenici, in se bodo gibali od šest do sedem ton na hektar. »Pridelava tritikale se je na Gorenjskem začela

Na Gorenjskem je zaradi potreb govedoreje vse več zanimanja za pridelavo tritikale.

Kranj, je (bilo) letos v setvenem kolobarju približno toliko žit kot lani, v primerjavi s prejšnjimi leti pa je vse manj jarih žit in vse več tritikale, to je krmnega žita, ki je križanec med ržjo in pšenico. Letos so bili pogoji za pridelavo žit dokaj ugodni, ponekod je bilo le spomladi manjše pomanjkanje padavin, sneg, ki je zapadel ob koncu aprila, pa tudi ni povzročil večje škode.

Večina ozimnega ječmena je bila požeta med 8. in 15. julijem, pridelek je bil približno enak kot lani, hektarski donos je znašal od 5,5 do 6,5 tone na hektar. »Pri pridelavi ječmena je bilo letos zelo pomembno, da so ga pridelovalci dvakrat ali trikrat dognojili in da

Koruzni hrošč se je letos na Gorenjskem že močno razširil, vse večja je tudi škoda, ki jo povzroča. Ker je najboljši ukrep zoper širjenje hrošča dosledno kolobarjenje, pri katerem je koruza lahko na isti njivi le vsako drugo leto, v kmetijski svetovni službi pričakujejo, da bodo kmetje jeseni prav zaradi tega posejali na njivah še več žit kot doslej.

tam so bili posevki pšenice redkejši in tudi pridelki nekoliko manjši – okrog pet ton na hektar, drugje, kjer so bili posevki gostejši in so pridelovalci pravočasno izvedli vse agrotehnične ukrepe, pa so bili višji in znašajo od sedem do osem ton. Višina pridelka je bila odvisna tudi od tega, ali so se pridelovalci odločili za pridelavo sort krušnih ali krmnih žit – pri

močnejše širiti v zadnjih petih letih. Kmetje so namreč spoznali, da daje dobre pridelke in lepo uspeva tudi na bolj kislih tleh,« je pojasnila Marija Kalan in dodala, da pridelovalci doslej pri pridelavi tritikale niso imeli težav z boleznimi, letos pa so se začele pojavljati, med njimi rumena rja, ki povzroča škodo predvsem na bolj vlažnih in senčnih legah.

Tržne cene goveda

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravlja tudi tržno poročilo za goveje meso. Poglejmo, kakšne so bile cene klavnih trupov oziroma polovic (v EUR/100 kg) v tednu med 18. in 24. julijem, ko je bilo zaklanih 293 do dve leti starih

bikov, 50 več kot dve leti starih bikov, 125 krav in 119 telic. K ceni so prišteti povprečni prevozni stroški v višini 6,39 evra na sto kilogramov hladne mase. Pri kakovostnih razredih se oznake U, R, O, P nanašajo na vizualno ocenjevanje mesnatosti živali, oznake 2, 3 in 4 pa določajo razvrstitev trupa glede na zamaščenost.

Kakovostni razred	Biki, stari do 24 mesecev	Biki, stari nad 24 mesecev	Krave	Telice
U2	328,02	-	-	n.z.
U3	327,18	-	-	326,64
R2	324,72	-	-	319,19
R3	327,48	323,36	218,91	326,16
R4	-	-	n.z.	327,73
O2	301,56	-	195,88	285,75
O3	304,86	-	199,42	285,99
O4	-	-	201,35	286,39
P2	-	-	165,40	-
P3	-	-	184,95	-

Elektronski vnos vlog še ni možen

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo je 1. julija objavilo javni razpis za odpravo škode in obnovo gozdov, ki jih je poškodovale žled. Po razpisu naj bi bil elektronski vnos vlog mogoč od 25. julija dalje, iz zavoda za gozdove pa so sporočili, da zaradi tehničnih težav pri opremlitvi za meritve površin še ni možen.

Ivan Tičar ponovno predsednik

Kmet Ivan Tičar iz Voklega bo še tretji mandat vodil svet kranjske območne enote Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Na nedavni konstitutivni seji sveta kranjske območne enote Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije so za predsednika sveta ponovno izvolili Ivana Tičarja, kmeta iz Voklega, kar je že njegov tretji zaporedni mandat na čelu gorenjske zbornice. Za podpredsednika iz prve volilne skupine, to je iz vrst kmetov in drugih fizičnih oseb, so izvolili Petra Razingerja, kmeta iz Javorniškega Rovta, drugega podpredsednika, ki bo v svetu zastopal kmetijske zadruge, podjetja in druge pravne osebe, pa bodo izvolili na naslednji seji, saj tokrat edini, ki bi lahko bil izvoljen za to funkcijo, na seji iz opravičenih razlogov ni bil navzoč. Svet območne enote sestavljajo poleg

Predsednik Ivan Tičar

predsednika Ivana Tičarja in podpredsednika Petra Razingerja še Zvonko Dolinar iz Stare Oselice, Janko Golorej iz Voklega, Jakob Korenčan iz Podbrezj, Peter Krek iz Selc, Boris Kunšič s Pernikov, Viktor Markelj iz Potoka, Dušan Pintar iz Gorenje vasi, Janez Šebat

Podpredsednik Peter Razinger

iz Smokuča in Zdravko Bogataj z Bukovice, sicer predsednik Kmetijsko-gozdarske zadruge Škofja Loka.

Na seji, ki jo je na začetku vodil Cvetko Zupančič, predsednik Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, po izvolitvi pa Ivan Tičar, so tudi sprejeli poziv za predlaganje

kandidatov za člane odborov izpostav. Na Gorenjskem bodo imenovali pet odborov izpostav – Škofja Loka, Kranj, Tržič, Radovljica in Jesenice, območna enota pa bo sprejemala predloge za kandidate članov odborov do 1. septembra.

Člani sveta so na konstitutivni seji razpravljali tudi o škodi po žledolomu v gozdovih in po divjadi ter o problematiki mleka, še zlasti o vse nižji odkupni ceni mleka, za katero so ugotavljali, da verjetno še dolgo ne bo preseгла meje 25 centov za liter. Spravevali so se tudi, zakaj je bila na letošnjih volitvah v zbornico tako nizka volilna udeležba. Spomnimo: na Gorenjskem je bila med kmeti in drugimi fizičnimi osebami 8,31-odstotna, med podjetji in drugimi pravnimi osebami pa 3,73-odstotna.

Vse se je začelo s hobijem

Tako pravita štiriindvajsetletni Jaka Šmid z Jesenic in šestindvajsetletni Primož Cigler s Senovega, oblikovalec in programer, ki sta leta 2013 združila moči v ProteusThemes, kjer se z ekipo sodelavcev posvečajo izdelavi WordPress tem. ProteusThemes je zraslo v podjetje z več kot 23.400 strankami in skupaj več kot 1,2 milijona dolarjev prihodkov.

URŠA GLUŠČIČ

Jesenice – »WordPress je odprtokodni urejevalnik spletnih strani, mi pa delamo plačljive vizualne predloge zanj. Ljudje, nevedeči interneta, pogosto mislijo, da postavljamo končne spletne strani. Zato dobimo veliko povpraševanj po njihovi izdelavi. Naš produkt je WordPress tema/-e, kjer poskušamo zajeti kar se da veliko različnih oblikovnih vzorcev, na podlagi katerih potem uporabnik sestavi spletno stran po svojih željah,« pripovedujeta mlada podjetnika, ki sta se spoznala na spletnem forumu, kjer je Primož iskal oblikovalca spletnih strani za dva projekta.

»Spomnim se, da sem bil takrat star 15 let, Primož pa 17. Ko sva ta dva projekta uspešno zaključila, so se najini stiki za dve leti prekini. Zanimivo je, da sva takrat sodelovala samo prek spleta, ne da bi se sploh spoznala v živo,« pripoveduje Jaka, ki ga je splet navdušil v osnovni šoli. »V osnovni šoli sem se najprej ukvarjal z videom, snemanjem ... predvsem za šolske projekte. Ne spominjam se čisto točnega razloga, ampak učiteljica sem rekel, da znam delati spletne strani. To ni bilo čisto res, in ko je učiteljica rekla, naj naredim spletno stran, je nisem znal. Potem sem bil postavljen pred dilemo, ali naj ji rečem, da sem se zlagal, ali pa se dejansko naučim narediti spletno stran. In tako se je začelo,« nadaljuje Jaka, ki se je takrat odločil, da se nauči osnov HTML-ja,

Podjetnika, 24-letni Jaka Šmid z Jesenic in 26-letni Primož Cigler s Senovega, kljub svoji mladosti zelo uspešno hodita po podjetniški poti. / Foto: Tina Dokl

vedno bolj pa ga je začelo zanimati tudi oblikovanje.

»Saj nimava ničesar izgubiti ...«

Primoževi začetki programiranja so nekoliko drugačni. »Konec osnovne šole sem se začel ukvarjati s fotografijo, zanimala pa me je tudi astronomija. Ta dva hobija sem začel združevati v astrofotografijo. To je bilo v letih 2003–2004. Takrat še ni bilo Facebooka, Instagrama ... oz. portalov, kjer lahko predstaviš slike. Vsak, ki je želel predstaviti svoje fotografije, se je moral naučiti postaviti svojo spletno stran. In tudi jaz sem se začel učiti,« pripoveduje Primož, ki dodaja, da ko je postavil četrto verzijo svoje spletne strani, so o njegovem delu želeli izvedeti več tudi njegovi starši. Glas o tem, kaj počne,

se je razširil, in kmalu zajel domačo in širšo okolico.

Po nekaj letih prekinjenih stikov so se poti oblikovalca in programerja zopet srečale. »Potem pa mi je nekega dne Primož napisal e-pošto, ali bi bil pripravljen narediti skupaj z njim plačljivo WordPress temo. Jaz sem v tistem času o tem že razmišljal, vendar nisem aktivno iskal programerja za sodelovanje. Že v tistih časih se je vedelo, da če je WordPress tema narejena na visokem nivoju, iz tega lahko zaslužiš lepe denarce, tako da sem iz teh dveh razlogov takoj sprejel ponudbo,« pripoveduje Jaka, oba s Primožem pa povesta, da sta se za to odločila predvsem zaradi dodatnega študentskega zaslužka in radovednosti z mislijo »saj nimava ničesar izgubiti«. Nikakor si nista mislila, da bo

ProteusThemes preraslo v tako uspešno podjetje.

Porazov se ne smeš ustrašiti

Jaka in Primož kljub svoji mladosti zelo uspešno hodita po podjetniški poti, za konec pa povesta, da je jedro uspešnega podjetnika v tem, da dela stvari, ki ga veselijo: »Ker te določena stvar veseli, se z veseljem izobražuješ, je velika verjetnost, da boš o tej stvari vedel več kot drugi. In ko neki stvari veš več kot drugi, so drugi pripravljeni za to znanje tudi plačati. Pa seveda se ne smeš ustrašiti porazov. Porazi so sestavni del podjetništva, sploh na začetku, ko še nimaš dovolj izkušenj. Če si se sposoben pobrati po porazu, je to že velik korak, da boš nekoč uspešen.«

Spremembe pri trošarinah

Prvega avgusta je začel veljati nov zakon o trošarinah, ki med drugim prinaša nižje trošarine za male proizvajalce piva in žganja.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Kot so ob uveljavitvi novega zakona o trošarinah sporočili z ministrstva za finance, zakon odpravlja administrativne ovire na področju, kjer so nizka tveganja za nedovoljena ravnanja, in uvaja nove postopke tam, kjer so tveganja visoka, poleg tega prinaša poenostavitve za davčne zavezanca in prijaznejšo ureditev za

male proizvajalce alkohola. Tako zakon na področjih nizkih tveganj med drugim odpravlja redno mesečno vlaganje obračunov trošarine, obveznost vlaganja obračunov za tobačne izdelke za zneske popisa oz. obračuna do deset evrov, obveznost pečatenja tovorkov in nadzor nad gibanjem in rabo energentov, ki se ne uporabljajo za pogon ali ogrevanje, vzpostavlja vlaganje zahtevkov za vračilo

trošarine v elektronski obliki ter poenostavlja prijave v evidenco trošarinskih zavezanec in odjave iz evidence. Na področjih, za katera veljajo visoka tveganja za nedovoljena ravnanja in s tem za zmanjšanje trošarinskih prihodkov, med drugim uvaja nadzor za surovi tobak in mazalna olja, določa in obdavljuje nove kategorije tobačnih izdelkov in uvaja obveznost plačila različne trošarine za drobno rezani

tobak. Zakon je prijaznejši do malih proizvajalcev piva, vina in žganja. Tako uvaja 50-odstotno znižanje trošarine za pivo, ki ga naredijo mali proizvajalci. Tudi malim žganjarjem znižuje trošarino za polovico, ukinja pa tudi pavšalno obdavčitev žganja za lastno rabo, ker to ni bilo skladno z evropsko zakonodajo, in ga obdavljuje glede na dejansko proizvedeno količino. Odjemalcem električne energije, katerih letna poraba znaša več kot deset tisoč megavatnih ur, znižuje trošarino s 3,05 na 1,8 evra za eno megavatno uro, trošarino za energente pa znižuje tudi energetske intenzivnim podjetjem.

V gospodarstvu niso zadovoljni

Ob koncu julija se je končala javna obravnava predloga davčnega prestrukturiranja, s katerim predvsem v gospodarstvu niso zadovoljni.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za finance je po številnih pogovorih in usklajevanjih s predstavniki gospodarstva in zaposlenih pripravilo predlog davčnega prestrukturiranja, ki kot najpomembnejše predvideva spremembo dohodninske lestvice, razbremenitev dela plač za poslovno uspešnost in zvišanje stopnje davka od dohodka pravnih oseb s 17 na 19 odstotkov. Predlog je bil do konca julija v javni obravnavi, prvi odzivi, predvsem iz gospodarstva, pa kažejo, da z njim niso zadovoljni.

Pričakujejo celovito reformo

V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije so ob zaključku javne obravnave ponovno opozorili, da od vlade pričakujejo celovito davčno reformo, reformo trga dela in reformo zdravstva in ne zgolj kozmetičnih popravkov, ki malo gospodarstvo samo še dodatno obremenjujejo. V zbornici ne pristajajo na zvišanje stopnje davka od dohodkov pravnih oseb, ampak zahtevajo znižanje stopnje. Kot ugotavljajo, bo vlada z zvišanjem davčne stopnje dejansko vzela malemu gospodarstvu, da bo lahko nagradila visoko strokovne in najboljše plačane delavce.

Predlagajo umik predloga

Tudi Združenje delodajalcev Slovenije, ki zastopa stališče več kot 60

odstotkov gospodarstva, ne podpira predlagane davčne reforme in zahteva od ministrstva za finance oziroma vlade, da jo umakne iz nadaljnega postopka. Predlog po oceni združenja v ničemer ne zmanjšuje stroška dela delodajalca, ampak ga celo dodatno obremenjuje z zvišanjem stopnje davka od dohodka pravnih oseb. Delodajalci sicer podpirajo prestrukturiranje davčnih bremen, vendar ne na račun dodatne obremenitve delodajalcev.

Gospodarstvo bo bolj obremenjeno

V Gospodarski zbornici Slovenije znova poudarjajo, da Slovenija potrebuje celovito davčno reformo, ki bo znižala obremenitev zaposlenih in gospodarstva. »Predlog ministrstva za finance tega ne prinaša. Nasprotno. Gospodarstvo bo bolj obremenjeno,« pravijo v zbornici in dodajajo, da apetiti javnega sektorja prehitujejo zmoglosti gospodarstva. V zbornici ob tem navajajo podatke, da je po podatkih Eurostata javna poraba v Sloveniji višja od povprečja Evropske unije za 620 milijonov evrov, da so v prvih petih mesecih plače v javnem sektorju realno porasle za tri odstotke in v gospodarstvu le za 2,5 odstotka, da je vlada letos že namenila več kot sto milijonov evrov za različna povišanja v javnem sektorju ...

Odlična poletna sezona

CVETO ZAPLOTNIK

Ukanc – Po lanskem rekordnem obisku Vogla je letošnji še precej boljši kot lani. V družbi Žičnice Vogel so maja prepeljali na Vogel 30 odstotkov več potnikov kot lani, junija 11 odstotkov več in julija kar 35 odstotkov več. Če se bo takšen trend nadaljeval tudi avgusta, bodo letos krepko presegle lansko poletno sezono, ko so prepeljali na Vogel nekaj več kot sto tisoč potnikov. Kot je ob tem dejal predsednik uprave Boštjan Mencinger, so bili tudi polletni rezultati boljši od lanskih, pa čeprav skoraj ves januar in še začetek februarja na Voglu ni bilo možno smučati. V prvi polovici leta so prihodke v primerjavi z lani povečali za 11

odstotkov in skoraj podvojili dobiček, tako da so na dobri poti, da presežejo lanske rekordne poslovne rezultate, ko so v vsem letu ustvarili 3,6 milijona evrov prihodkov in 230 tisoč evrov dobička. »Rezultati zadnjih let nam omogočajo, da se pospešeno razdolžujemo in da razvijamo dodatne dejavnosti in ponudbo. Finančna stabilnost pa nam bo omogočila tudi večje investicije, ki bodo v prihodnjih letih nujne,« je dejal Mencinger.

Na Voglu tudi v tem in prihodnjem mesecu pripravljajo več zanimivih dogodkov, prvi bo že to soboto, ko bodo ob Kresni noči v Bohinjju do polnoči vozili z gondolo na Vogel in tako omogočili ogled ognjemeta »od zgoraj«.

Podaljšali so jima pripor

Po enomesečnem priporu za mamo in očima dveletne deklice, ki je umrla v začetku julija, je kranjsko okrožno sodišče izdalo odločbo o podaljšanju pripora.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Kot smo poročali, so kriminalisti v začetku julija ovadili mamo umrle deklice in njenega partnerja zaradi suma hudega zanemarjanja in surovega ravnanja z otrokom ter za povzročitev posebno hudih telesnih poškodb, ki jim je deklica podlegla. Za prvo kaznivo dejanje je zagrožena do petletna zaporna kazen, za drugo pa kazen od pet do 15 let zopora.

Dežurna preiskovalna sodnica kranjskega okrožnega sodišča je nato odredila pripor zoper oba obdolženca. Kot je opredeljeno v zakonu o kazenskem postopku, sme po sklepu preiskovalnega sodnika biti obdolženec pridržan v priporu največ mesec dni od dneva, ko mu je bila vzeta prostost. Po tem času sme biti

obdolženec pridržan v priporu samo na podlagi sklepa o podaljšanju pripora. O tem odloča senat, ki sme podaljšati pripor za največ dva meseca. Zoper sklep senata je dovoljena pritožba, ki pa ne zadrži njegove izvršitve. Na kranjskem okrožnem sodišču o podrobnostih glede odločbe senata ne morejo govoriti, dokler ni razvidno, da je bila odločba vročena strankam.

Zahteva za preiskavo je bila vložena 7. julija, preiskava pa še ni zaključena. Če teče postopek za kaznivo dejanje, za katero je v zakonu predpisana kazen zopora nad pet let, sicer sme v kazenskem postopku senat vrhovnega sodišča podaljšati pripor še za največ tri mesece. V tem času pa mora biti vložena obtožnica, sicer se pripor odpravi in se obdolženec izpusti.

Traktorist na kolesarski stezi

Gozd - Martuljek – V sredo dopoldan je v Gozdu - Martuljku traktorist med nedovoljeno vožnjo po kolesarski stezi povzročil nesrečo. Kolesarka, ki je med izogibanjem traktorju zapeljala s steze, je padla in se poškodovala. Letos je bilo na gorenjskih cestah v prometnih nesrečah udeleženih že več kot sto voznikov enoslednih vozil. Največ je bilo nesreč kolesarjev, kar 77, nekoliko manj pa motoristov, 32. Prav tako so bili pri nesrečah osemkrat udeleženi mopedisti. »Te prometne nesreče sicer predstavljajo samo približno desetino vseh nesreč letos, je pa zato skrb vzbujajoč podatek, da je bila večina udeležencev poškodovana. Zato vse udeležence pozivamo k varni, strpni in previdni udeležbi v prometu in k doslednemu upoštevanju prometnih pravil, kar naj velja tako za voznike kot tudi pešce,« je povedal višji policijski inšpektor Bojan Kos.

Zagorele so smeti

Jesenice – V sredo popoldne so na deponiji Mala Mežakla zagorele smeti. Gasilci GARS Jesenice, PGD Jesenice in PGD Hrušica so s pomočjo delavcev na deponiji požar pogasili z vodo.

Pri delu padel z višine

Senično – V Seničnem v občini Tržič je občan pri delu padel z višine nekaj metrov in se poškodoval. Posredovali sta dežurna ekipa reševalcev HNMP z Brnika in posadka s policijskim helikopterjem. Poškodovanca so odpeljali v UKC Ljubljana.

Gorskih reševalcev iskalci pokemonov ne skrbijo

Slovenski gorski reševalci se niso odločili za podobno opozorilo kot njihovi hrvaški kolegi, ki so turistom odsvetovali igranje vse bolj priljubljene igre Pokemon Go po Velebitu. Če bodo iskalci upoštevali pravila gibanja v naravi, bi bila lahko ta igra celo pozitivna in mlade zvalila proč od računalnikov, meni Matjaž Šerkezi iz Gorske reševalne zveze Slovenije.

ANDRAŽ SODJA

Kranj – Poletni konci tedna gorskim reševalcem običajno prinesejo obilico dela, saj je planinska sezona na vrhuncu. Po informacijah Matjaža Šerkezi iz Gorske reševalne zveze Slovenije se v glavni sezoni število nesreč poveča, predvsem so skrb vzbujajoče smrtne žrtve, vse skupaj pa je odvisno od števila obiskovalcev: »Po letošnji statistiki je teh nekaj manj kot v lanskem letu, ni pa bistvenega odstopanja. Če si po eni strani želimo dobre turistične sezone, si seveda po drugi strani želimo čim manj nesreč v gorah. Vse lahko dosežemo s preventivo in pri tem je treba poudariti, da to ni samo naloga Planinske zveze Slovenije in Gorske reševalne zveze Slovenije, ampak bi se vanjo morali vključiti tudi turistično-informativni centri ter druge organizacije in podjetja, ki promovirajo in tržijo gorništvu kot del njihove ponudbe.« Po številu nesreč izstopajo območja okoli najvišjih vrhov, torej Triglavsko pogorje, Stol in Grintovec, potem pa še posamezna nižja območja, planine, kjer je predvsem ob koncih tedna večje število turistov, tudi mnoge družine z otroki.

Vreme v hribih je drugačno kot v dolini

Ponovno je tako vredno poudariti najpomembnejša navodila planincem, ki so neodvisna od letnega časa, najdemo pa jih tudi na spletnih straneh Gorske reševalne zveze Slovenije in Planinske zveze Slovenije oziroma planinskih društev. Pred turo se

vprašajte, kako dobro ste psihično in fizično pripravljene in ali je tura primerna za vas. Pozanimajte se o vremenu, slabo vreme in vidljivost lahko čas hoje podaljšata tudi do desetkrat. Imejte oblačila, ki vas bodo zaščitila pred močnim vetrom, mrazom, padavinami. Vreme v gorah je tudi poleti lahko povsem drugačno kot v dolini. Seznanite se s kočami, zavetišči, bivaki na poti. Primerno se opremite za turo in jo skrbno načrtujte, saj ste na vrhu šele na polovici cilja, ki je za vsakogar varna vrnitev domov. O vsaki turi obvestite partnerja, prijatelja ali znanca. Obvestilo naj vsebuje podatke o načrtovani poti, morebitne rezervne cilje in okviren čas vrnitve. Priporočljivo je, da na vidnem mestu v avtu pustite listek s podatki o načrtovani turi in se vpišete v vpisne knjige na kočah in vrhovih, kar bo v veliko pomoč gorskim reševalcem v primeru poizvedovanja. Na sami turi začnite počasi, poskrbite za pravilno hojo, sprostitev mišic pri počitku, hitrost hoje prilagodite najšibkejšemu udeležencu, na izpostavljenih delih si nadenite čelado ter uporabljajte samovarovalni sestav na zahtevnih in zelo zahtevnih poteh. V primeru poslabšanja vremena čim prej poiščite zavetje in sestopite z izpostavljenih grebenov. Če hodite v skupini, naj ta ostane skupaj do konca ture.

Pravilna uporaba opreme

Kot pojasnjuje Šerkezi, na planinskih poteh srečamo planince z odlično opremo, a tudi slabo in nepravilno

Matjaž Šerkezi

opremljene planince. Vse pa ni le v opremi, temveč tudi v poznavanju njene pravilne uporabe: »So posamezniki, ki se na vse to poživljajo, in takšne slej ko prej doletijo nesreča ali pa pridejo v situacijo, iz katere ne najdejo več izhoda. V naših gorah še vedno pogrešam čelade in bijih svetloval vsem, ki se gibajo v gorskem svetu. Sploh na planinskih poteh, ki potekajo čez melišča in pod stenami. Meni osebno se zdi pomembnejša od samovarovalnega kompleta, s katerimi sedaj vsi 'strašijo' po gorah in je marsikje neuporabna, saj naše planinske poti, ki so odlično opremljene in označene, nudijo možnost varnega gibanja brez kompleta. Druga zgodba so ferate ali zelo zahtevne plezalne poti, kjer je raba samovarovalnega kompleta nujna, svetoval bi tudi rabo plezalne vrvi in varovanje. Na teh 'objektih' srečujemo ravno drugačno problematiko – pred dnevi sem na omrežju Facebook prebral, da se je nekdo pripenjal samo v

težjih delih z namenom dosege rekorda. Skratka, toliko kot je obiskovalcev gora, toliko je idej, želja in ambicij.«

V gore pravočasno

Pogosto pa se srečujejo s težavami zaradi slabe psihofizične pripravljenosti, ki je bolj ali manj povezana s slabo pripravo na turo, prečenjanjem samega sebe: »V gore se marsikdo odpravi tudi s pretežkim nahrbtnikom – z namenom, da bi kaj privarčeval, in zato v njem s planincem roma cela gora hrane in tekočine, ki ima svojo težo. Vse prevečkrat se v gore podajo tudi prepozno, ob najhujši vročini, skupaj z otroki ali pa celo bolniki s kroničnimi boleznimi, onkološki bolniki, sladkorni bolniki, srčni bolniki, pri katerih nastanejo resne in življenja ogrožajoče težave.«

Na vprašanje, ali tudi slovenski gorski reševalci razmišljajo o podobnem javnem pozivu, za katerega so se ob naraščajoči popularnosti igre Pokemon Go odločili hrvaški reševalci, pa Šerkezi zaključuje, da kot gorski reševalci dodatnega marketinga ne potrebujejo, saj se dnevno srečujejo z nesrečami: »Kot sem že omenil, idej za obiskovanje gora je veliko – in ne glede na to, ali se gremo igro Geocaching ali Pokemon Go, veljajo ista priporočila in nasveti. Ne verjamem, da bi neka igra lahko povzročila dodatno delo. Mislim, da jo lahko izkoristimo v pozitivnem smislu in s tem mlade privabimo v gore, stran od računalnikov in telefonov.«

Obvoznica je potrebna obnove

Po ponedeljkovi nesreči na kranjski občini znova opozarjajo ministrstvo za infrastrukturo, da je cesta na obvoznici mimo Supernove nujno potrebna obnove.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Poročali smo o ponedeljkovi nesreči, ko je tovornjak zapeljal čez pločnik in prebil ograjo nadvoza ter zgrmel na parkirišče. V času nesreče je bila cesta mokra, proti vozniku tovornega

vozila, ki je bil le lažje poškodovan, pa prometni policisti vodijo prekrškovni postopek zaradi neprilagojene vožnje. Kot pravijo na kranjski občini, je prometna nesreča novo resno opozorilo, da je treba obvoznico čim prej obnoviti, problematično pa je zlasti

odvodnjavanje. Gre namreč za državno cesto, zato so pri kranjski občini ministrstvo za infrastrukturo v zadnjih letih večkrat opozorili na nujno obnovo prav cestišča in mostu na delu obvoznice mimo Savskega otoka. Da bi vendarle ublažili zastoje na tej

obvoznici ob prometnih konicah in povečali prometno varnost, so prejšnji mesec začeli graditi križišče na dosedanjem križišču, kjer se v prometu na obvoznico vključujejo vozila iz smeri Besnice. Dela na križišču bodo predvidoma zaključena do konca avgusta.

Ponedeljkova nesreča, ki se je k sreči končala brez hujše poškodovanih, je novo opozorilo, da je cesta na tem delu potrebna obnove. / Foto: Gorazd Kavčič

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Kovani izdelki so nakit hiše

Kovaštvo Stara fužina iz Šmarce pri Kamniku je pred poletjem kot edina kovačija v Sloveniji prejelo certifikat preverjene kakovosti kolektivne tržne znamke Srce Slovenije za celotno ponudbo svojih kovaških izdelkov. To priznanje pa ne preseneča, saj gre za kovačijo z večstoletno tradicijo in eno redkih pri nas, kjer prav vse še vedno izdelajo ročno.

JASNA PALADIN

Že prvi vtis ob obisku Kovaštva Stara fužina priča o tem, da ima tradicija v hiši pomembno mesto. Sprejemnico krasijo fotografije šmarskega fotografa Petra Nagliča, ki je s svojim fotoaparatom upodobil kovačijo ob tedanji mlinščici, kakršna je bila v 30. letih prejšnjega stoletja, za kako dolgoletno dejavnost pri hiši gre, pa opozarja tudi letnica 1728 na pročelju kovačije.

Mlinščice ni več, 'norci' ostajajo

»Kovaštvo ima v naši družini že vsaj tristoletno tradicijo. Najstarejši pisni viri o Grašičevih oz. takrat še Klemenčevih kovačiji, ki nam jih je uspelo najti, segajo v leto 1728, znano pa je, da se je tu kovalo tudi že prej. A naša kovačija je bila od nekdanj

znana kot stara fužina, zato smo to ime zapisali tudi v ime podjetja,« nam v uvodu pove Janko Grašič, ki železo kuje že praktično vse svoje življenje, kovačijo pa vodi od leta 1984. Kovači so bili že njegovi predniki, zato ni prav nič pomišljal, ko je že kot majhen fantič prišel za kladivo in se v kovačiji pri delu pridružil očetu, ki se je te obrti izučil na Češkem. Vzmetna kladiva, med kovači znana kot 'norci', je nekdanj poganjala mlinščica, ko pa so jo oblasti leta 1977 zasule, je v kovačiji prišla elektrika. A železo se še vedno segreva v ognju, in sicer s pomočjo koksa, saj ga je za primerno oblikovanje treba segreti do 1200 stopinj. Delavnica na prvi pogled deluje, kot bi se čas v njej ustavil, saj se vse še vedno vrti okoli velikega kurilnišča, osnovno orodje kovača pa so poleg kladiv le še številne klešče. V pomoč so jim trije

'norci', najstarejši nosi letnico 1895 in še vedno svoje delo opravlja prav vsak dan.

Kovači so umetniki

Nekdanj so bili v šmarski kovačiji znani po umetnostnem in orodnem kovaštvu, saj so znali izdelati vse vrste poljedelskega orodja, danes pa se posvečajo predvsem umetnemu kovaštvu. In čeprav se zdi, da kovani izdelki zaradi vrste drugih materialov in masovnih načinov izdelave izgubljajo pomen, temu ni tako. Kovačeva osnova so šestmetrske železne palice, ki se pod spretnimi in občutka polnimi rokami spreminjajo v najrazličnejše umetne izdelke – vrtna vrata, ograje, zaščitne okenske mreže, luči, kljuke in zapahe, garniture za kamine, ogrodnja za stole, mize in postelje, izveske in ornamente, nagrobne

križe in vrsto drugih izdelkov. »Omejitev praktično ni, morada le statika in velikost izdelka. Praktično vse načrte za izdelke v sodelovanju z naročnikom narišem sam, kovaško delo pa je pravzaprav umetnost. Čeprav je fizično naporno, gola moč prav nič ne koristi, če kovač nima občutka za oblikovanje. Gre namreč za izključno ročno delo in niti dva udarca s kladivom, niti dva izdelka ne moreta biti enaka.«

Mlade kovače je težko izučiti

V Kovaštvu Stara fužina kladivo danes vihtijo trije kovači, v najboljših letih jih je bilo tudi dvanajst. A potrebovali bi jih več, saj je povpraševanja dovolj, ročno kovaštvo je namreč vedno bolj cenjeno. »Kovani izdelki so nakit hiše, tega se zavedajo številni, a kot lahko

Kovani izdelki so danes spet vse bolj priljubljeni, v Šmarci pa prav vse še vedno izdelajo ročno. / Foto: Gorazd Kavčič

z nakitom nekaj polepšamo, lahko tudi precej zgrešimo, zato je treba delati z občutkom. Je pa težko dobiti dobre sodelavce, tudi med mladimi ni kaj dosti zanimanja. Kakšnega vajenca bi z veseljem izučil, a jih preprosto ni,« ugotavlja Janko

Grašič in ob koncu ponosno doda, da njihove izdelke lahko najdemo povsod po Kamniku in drugih gorenjskih mestih (pa tudi v tujini), ne manjkajo pa niti v njegovi domači hiši, saj pravi, da v tem primeru ni »kovačeva kobila«.

Janko Grašič (desno) je kovač že vse od otroštva, svoje bogato znanje prenaša tudi na zaposlene. / Foto: Gorazd Kavčič

Kovanje je zaradi vročine in težkih kladiv fizično zelo naporno, a brez občutka za umetnost ne gre. / Foto: Gorazd Kavčič

Aktualno

Triglavski ledenik meri le še eno tristotino tega, kar je meril po drugi svetovni vojni. **Stran 18**

Pogovor

Novi ustavni sodnik Marko Šorli: »Sodniki so odgovorni državljanom.« **Stran 19**

MultiKulti

Američan Andrew Villone se je pred dvema letoma z družino preselil v Kranj. **Stran 20**

Od petka do petka

Slovenske ceste so letos terjale že 84 smrtnih žrtev, več kot v enakem obdobju prejšnjih let. / Foto: Gorazd Kavčič

Na včerajšnji skupščini največje slovenske banke so imenovali tri nove nadzornike. / Foto: Tina Dokl

Vlada je sprejela uredbo o brezpilotnih zrakoplovih, s katero določa pogoje za varno uporabo dronov. / Foto: arhiv GG

Črni teden na cestah

Letos so slovenske ceste terjale že 84 smrtnih žrtev, kar je več kot v enakem obdobju prejšnjih let. Minuli teden je javnost še zlasti pretresla nesreča mladih nogometašev, dva sta izgubila življenje.

JASNA PALADIN

Po podatkih Javne agencije RS za varnost prometa je najpogostejši vzrok prometnih nesreč s smrtnim izidom neprilagojena hitrost, povzročitelji pa so pogosto mladi.

V prometni nesreči umrla dva mlada nogometaša

V torek je javnost pretresla vest o hudi prometni nesreči, ki se je zgodila na Tržaški cesti v Mariboru in v kateri sta umrla dva mlajša člana Nogometnega kluba Maribor, ki sta se s še dvema soigralcema vračala s treninga. Z vozilom so, potem ko je voznik prevozil rdečo luč in nato pri izogibanju drugemu avtomobilu izgubil nadzor nad vozilom, trčili v semafor v križišču, pri tem pa je avto prepolovilo. Dva dvajsetletnika (eden je bil iz Novega mesta, drugi pa državljani Srbije) sta življenje izgubila, eden je bil huje poškodovan in je še vedno v kritičnem stanju, eden pa je bil v nesreči lažje poškodovan. Na policiji so po večurni preiskavi poudarili, da so vsi štirje potniki v avtu uporabljali varnostne pasove. V Nogometnem klubu Maribor so dan nesreče označili za »dan najhujše tragedije v Ljudskem vrtu«, sožalje pa so izrekli tudi številni drugi športni klubi.

V Siriji padel slovenski borec

V ofenzivi na sirsko mesto Manbidž, ki je trenutno v rokah Islamske države, naj bi 27. julija umrl Ljubljčan Martin Gruden, ki se je boril na strani kurdske milice YPG, so v torek potrdili na ministrstvu za zunanje zadeve. Grudnovno sirsko ime je bilo Rodi Cekdar, novico o njegovi smrti pa je YPG po tem, ko so o tem obvestili svojce, objavila na družbenih omrežjih. Gre za prvo slovensko žrtev v boju proti Islamski državi. Gruden naj bi se YPG pridružil v začetku letošnjega leta, pred tem pa je nekaj časa deloval v Iraku kot član nevladne organizacije. Z ministrstva za zunanje zadeve so sporočili, da bodo vzpostavili stik z lokalnimi oblastmi ter skušali pridobiti več informacij o okoliščinah in o možnostih za vrnitev posmrtnih ostanov pokojnika v domovino.

Znani so novi nadzorniki NLB

Slovenski državni holding je v imenu države kot stodoletne lastnice NLB na včerajšnji skupščini največje slovenske banke imenoval nove nadzornike. To so postali David Kastelic, Alexander Bayr, David Eric Simon in Matjaž Titan. Razpis za nove nadzornike NLB se je

iztekel v začetku maja, potem ko so iz nadzornega sveta največje banke v državi aprila izstopili trije nadzorniki: Janko Gedrih, Anton Ribnikar in Anton Macuh.

Zahtevali vpogled v maturitetne pole

Zahtevo za vpogled v izpitne pole v spomladanskem roku splošne mature je vložilo 1212 kandidatov, in sicer pri 2613 izpitolih, kandidati pa so lahko dan po opravljenem vpogledu vložili ugovor na način izračuna izpitne ocene ali ugovor na oceno. Zahtevo za vpogled je sicer letos vložilo manj kandidatov kot lani. Državna komisija za splošno maturo bo ugovore obravnavala na sejah predvidoma 5. in 18. avgusta. Kandidati bodo lahko naslednji delovni dan po 14. uri po sejah komisije na spletni strani RIC dostopali do informacij, kdaj je bil njihov ugovor obravnavan in ali je prišlo na podlagi podanega ugovora do spremembe ocene.

Sprejeta uredbo o dronih

Vlada je sprejela uredbo o sistemih brezpilotnih zrakoplovov, s katero je določila tehnične in operativne pogoje za varno uporabo t. i. dronov. Po uveljavitvi uredbe naj bi na agenciji za civilno letalstvo vzpostavili potrebne postopke za pridobitev

ustreznih dovoljenj za letenje z droni. Agencija je že objavila prvi izpitni rok, s katerim bodo upravljavci lahko dokazali, da poznajo potrebna pravila za varno letenje z brezpilotniki. Določbe te uredbe se uporabljajo za sisteme brezpilotnih zrakoplovov z vzletno operativno maso do 150 kilogramov in ne veljajo za vojaške, policijske, iskalne, reševalne in podobne dejavnosti. Z uredbo se omogoča tudi prostota uporaba brezpilotnikov z vzletno operativno maso 500 gramov ali manj, če se z njimi ne izvajajo letalske dejavnosti, torej se za te vrste brezpilotnih zrakoplovov ne zahteva upoštevanje uredbe. Preostale drone glede na težo uredba deli v tri razrede – do pet kilogramov, od 5 do 25 kilogramov ter nad 25 in do 150 kilogramov. Tudi droni, ki ne presejajo mase petih kilogramov, bodo morali biti opremljeni z identifikacijsko nalepko, dron, ki je težji od petih kilogramov, pa bo moral imeti negorljivo identifikacijsko ploščico z imenom in priimkom upravljavca ter identifikacijsko oznako drona. Nadzor nad izvajanjem uredbe je v pristojnosti agencije za civilno letalstvo. V primeru kršitev so predpisane globe, ki se gibajo med sto in dva tisoč evri. Vsak let z dronom bo omenjeni agenciji treba najaviti dvanaest ur prej.

Za varnostno reformo

MATEJ TONIN, POSLANEC NSI

moj pogled

Ne moremo se več sprenevedati, da živimo v varnostnem balonu. Smo del razvitega sveta, ki ga Islamska država in druge teroristične organizacije želijo destabilizirati in nam vsiliti svoje vrednote, ki nasprotujejo našim – te izhajajo iz grško-rimskega in krščanskega izročila. Ni rešitev, da se potuhnemo in čakamo, da gre nevarnost mimo nas. Prav je, da se za svoje vrednote odločno postavimo.

Z varnostjo je tako kot s čistim zrakom. Dokler živimo v miru in se počutimo varne, se nam zdi škoda vsakega centa, ki ga namenimo za obrambno-varnostni sistem. Dihanje čistega zraka se nam zdi samoumevno. Šele ko postane onesnažen in ogroža naše zdravje, smo pripravljeni na aktivnosti za

odpravljanje onesnaževalcev. Podobno je z varnostjo. Ko sta naša varnost in naš način življenja ogrožena, takrat se pripravljamo za vlaganje v obrambno-varnostni sistem bistveno poveča.

Trenutno stanje v slovenskem obrambno-varnostnem sistemu vzbuja skrb. V zadnjih letih so se sredstva za naš obrambni proračun praktično razpolovila, medtem ko so se investicije v opremo policije in obveščevalnih služb ustavile. Ker v zadnjih letih nismo vlagali v razvoj in zelo malo v vzdrževanje, je jasno, da naš obrambno-varnostni sistem stagnira, nekateri deli pa celo propadajo. Dlje bomo odlašali s povečanjem sredstev za obrambno-varnostni sistem, večjo škodo bomo povzročili in težje ga

bo obnoviti. Tudi zato sem v septembru začel posebno kampanjo v parlamentu za povečanje obrambnega proračuna, junija pa še s kampanjo za prenovno obveščevalnih služb.

Boj proti terorizmu je bil v Sloveniji zelo dolgo zgolj abstraktna fraza, v prihodnje pa bo postal ena izmed pomembnejših nalog vsakokratne vlade. Za učinkovit boj proti terorizmu oziroma boljše zagotavljanje varnosti državljanov je nujno: 1. povečanje proračunskih sredstev za varnost in obrambo, 2. oblikovanje vezništev v EU in na Balkanu (Makedonija, Srbija), ki nam bodo pomagala uresničevati naše interese, 3. podpora diplomatskim in vojaškim aktivnostim, ki prispevajo k stabilizaciji razmer

na Blžnjem vzhodu in v Severni Afriki, 4. povečanje razvojne pomoči državam v težavah.

Zahod zagotovo dela številne napake v boju proti terorizmu, kar mora biti zgolj dodaten razlog za našo večjo aktivnost. Če želiš v mednarodni skupnosti karkoli spremeniti, potrebuješ jasno vizijo in aktivnega zunanjega ministra. Žal nimamo nič od tega. Naša vizija mora biti, da je največja garancija miru vlaganje v znanje. Ljudi v problematičnih oziroma propadlih državah moramo naučiti loviti ribe, ne pa da jim ribe ves čas pošiljamo. Spominjam se svojega obiska v Afganistanu. Besede enega izmed afganistan-skih poslancev mi še danes odzvanjajo v glavi. Pred vojaško intervencijo Zahoda je

v tej državi znalo brati le nekaj odstotkov ljudi, medtem ko danes bere več kot polovica Afganistanc. Za dolgoročni mir v problematičnih državah je mnogo pomembnejše vlaganje v znanje kot pa vsa vojaška pomoč.

Sprijazniti se moramo s tem, da nam v današnjem globaliziranem svetu nihče več ne more zagotoviti popolne varnosti, lahko pa učinkoviti varnostni organi bistveno zmanjšajo možnosti morebitnih napadov. Čeprav je Slovenija še vedno ena varnejših držav na svetu, živimo v negotovih časih. Da bi tako ostalo tudi v prihodnje, moramo takoj bistveno okrepiti obrambno-varnostni proračun. Za zagotavljanje varnosti pa potrebujemo predvsem motivirano Polico in Slovensko vojsko.

Po svetu

Zavese, ograje, zidovi

Po padcu železne zavese (1989) smo že mislili, da v Evropi zaves ne bo več. Zdaj pa kaže, da bi potrebovali pregrado, ki bi zajezila dotok beguncev z juga, še bolj pa neko ločnico, da bi osamila radikalne islamiste, ki so že tu. Le kako?

MIHA NAGLIČ

Nova železna zavesa

Se spominjate pojma 'železna zavesa'? »Od Szczecina na Baltiku do Trsta na Jadranu se je nad celino spustila železna zavesa ...« Te besede so Churchillove, zgodovinar Dušan Nečak pa jih še dodatno razloži. »Gre za historično besedno metaforo, ki jo je leta 1946 prvi izreklet britanski ministrski predsednik Winston Churchill. Z njo je opredelil ločnico, ki naj bi delila dva ideološka, vojaška in politična bloka – meščansko-demokracičnega in socialističnega, ki sta nastala že takoj po koncu druge svetovne vojne. Ta ločnica je po njegovem potekala od Baltika do Trsta in naj bi zahodni, demokratični in svobodni svet – tako kot železni/kovinski protipožarni zastor v gledališčih – varovala pred uničujočim ognjem socializma in komunizma. Obratno pa naj bi ta zavesa varovala tudi komunizem pred nevarnimi 'kapitalističnimi okužbami'. Osnovni namen takšnega varovanja mej pa je bil onemogočiti prebeg ljudi z Vzhoda na Zahod ter otežiti, če že ne onemogočiti, morebitno vojaško posredovanje Zahoda. Zato so bile meje socialističnih držav, ki so mejile na zahodne države,

kmalu res podobne železni pregradi, saj so bile polne bunkerjev, stražnih stolpov, cestnih pregrad in minskih polj.« Železna zavesa je padla 1989 in že smo mislili, da ločitve v Evropi ne bodo nikoli več potrebne. Pred leti pa se je zaostрил položaj v Ukrajini in po ruski priključitvi Krima je Zahod uvedel sankcije proti Rusiji. Še huje je bilo jeseni 2015, ko so Madžarska, Slovenija in Avstrija postavile na svojih mejah žične ograje, da bi preprečile nenadzorovan vstop beguncev. Nastala sta dva velika evropska problema. Prvi je, kako zajeziti naval beguncev iz Turčije na grške otoke in iz Libije na jug Italije. Drugi pa, kako obvladati radikalno islamsko populacijo, ki je že v Evropi. Ta v mnogih velikih nemških in francoskih mestih živi v svojih četrtih in te postajajo nekakšen islamski geto. Nad nekaterimi predeli te vrste niti policija nima več celovitega nadzora. Pred kratkim so na TVS pokazali grozljiv izbor izjav radikalnih islamistov. Ti že zdaj naravnost v kameron grozijo, kaj vse bodo počeli z nami, ko nastopi pravi čas, ta pa naj bi bil blizu. Njihov zadnji argument pa je ta, da nas bodo z leti tako in tako preplavili, saj je njihova rodnotost nekajkrat višja od naše ... Po eni strani je

jasno, da bo slej ko prej nastala nekakšna nova 'zavesa', ki bo preprečevala prevelik dotok priseljencev iz Afrike in Bližnjega vzhoda v Evropo. Ta ne bo nujno železna – bodeča žica, stražni stolpi, v njih pa oboroženi stražarji, mogoče bo njena tehnična izvedba drugačna. Kako pa se omejiti od radikalnega islamizma, ki je že tu? To bo težja naloga. Dolgo so mislili, da bo prišlo do 'integracije', a ta je vse manj verjetna. Zato to bo to ena najtežjih nalog evropskih demokracij. Če bodo potrebni totalitarni ukrepi – prav teh pa si želijo skrajni desničarji – bodo ti prizadeli nas vse in ne le islamiste.

Črna transversala

Francoska novinarka Florence Hartmann, ki je bila med vojno v nekdanji Jugoslaviji dopisnica pariškega časnika Le Monde, pozneje pa je postala tiskovna predstavnica nekdanje haaške tožilke Carle Del Ponte, trdi, da se iz genocida v Bosni nismo ničesar naučili. »Tudi holokavst se ni začel s plinskimi celicami. Začel se je z drobnimi stvarmi, kot je prepoved vstopa Judov v slaščičarne. Takrat so to jemali kot nekaj nepomembnega. Seveda to ni bilo najpomembnejše, a bil je prvi korak. Tako

je bila tudi vojna v Jugoslaviji prvo opozorilo, da se mora Evropa odločno in stalno bojevati za svoje dosežke: za demokracijo je treba skrbeti kot za nežno rastlinico. Ko je Jörg Haider po uspehu na volitvah želel vstopiti v avstrijsko vlado, je vsa Evropa, spretno ali malo manj spretno, vendarle predlagala, naj ga bojkotirajo. Pri tem je nepomembno, ali je bila metoda primerna ali ne, a bila je reakcija v smislu 'to je grozno, kaj bomo storili'. Zdaj pa takih reakcij ni več. Zdaj se nacisti hvalijo, da imajo črno transversalo od Baltika do Jadrana, in so na to ponosni. In kaj? To se bo širilo? Moramo najti način, kako to preprečiti, sicer se res ničesar nismo naučili!« Črna transversala je torej že tu, se nam obeta še črna zavesa?

Amerika ne potrebuje zidu

»Ne bomo zgradili zidu. Namesto njega bomo zgradili gospodarstvo, kjer lahko vsakdo, ki želi, dobi dobro plačano delo.« To je izjavila Hillary Clinton, ko je 28. julija postala demokratska kandidatka za predsednico ZDA. Njen protikandidat Trump, ki sodi v 'črno transversalo', pa bi postavil zid vzdolž meje z Mehiko. Kdo bo zmagal?

Musliman pred mošejo v predpisani opravi, mimo gre svobodno oblečena Evropejka. Bi morala biti med njima zavesa? / Foto: Wikipedija

Novinarka Florence Hartmann ob prejemu naziva častne občanke Sarajeva, 6. 4. 2015 / Foto: Wikipedija

Dva očitno drugačna svetova, dve Kaliforniji: levo predmestje San Diego, desno mehiško mesto Tijuana, med njima ograja / Foto: Wikipedija

Slovinci v zamejstvu (519)

Učitelj, ki stiska olje

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Na nedeljskem kmečkem prazniku v Celovcu so podelili tudi priznanja, ki so jih na letošnji ptujski razstavi Dobrote slovenskih kmetij prejeli kmetje, člani Skupnosti južnokoroških kmetov iz Celovca. Koroški kmetje, večinoma slovenski, že 22 let sodelujejo na prireditvi na Ptujju. Dvanajst kmetij, ki so sodelovale na razstavi, je odneslo domov na Koroško 14 zlatih, 8 srebrnih in 5 bronastih priznanj. Olga Voglauer, ki pri Skupnosti južnokoroških kmetov in pri Kmetijski izobraževalni skupnosti iz Celovca skrbi za udeležbo Korošcev na Ptujju, pravi, da je letošnja bera nagrad zelo spodbudna.

Med letošnjimi nagrajenci s Koroškega je tudi Jože Polesnig iz Vogrč v Podjuni.

Ko sem ga v nedeljo v Celovcu prosil, naj mi pove nekaj o sebi, je najprej dejal, da kmetijstvo ni njegovo glavno delo. Njegov poklic je učiteljski. Na glavni šoli v Pliberku/Bleiburgu poučuje verouk, slovenščino in italijanščino, doma pa nadaljuje tradicijo oljarstva, ki sta jo s pridelovanjem sončničnega olja začela mama in oče. Sam je dodal buče. Navdušile so ga med študijem v Gradcu na Štajerskem, ki je znan po proier, sončnični, lan in ajdo na 12 hektarih. To je ravno pravšnja površina, ki jo lahko skupaj z ženo in starši

Oljar Jože Polesnig iz Vogrč

obdela poleg službe. Lahko bi se preživljal samo s kmetijstvom, vendar bi moral povečati proizvodnjo in več vlagati v opremo, za kar pa moraš večino denarja zagotoviti sam. Država oziroma Evropa prispevata le okrog dvajset odstotkov. »Sploh se ne sprašujem, ali se nam kmetovanje splača ali ne. Delati moram. Če pa delaš in ustvarjaš, se vsaka stvar tudi splača,« je povedal Jože. »Davkariji je

treba konec leta položiti račune in plačati davek. Taka so pravila. Če jih spoštuješ, ni težav. Strožji so nadzorniki kakovosti izdelkov in higiene, ki pridejo na dom ne napovedano in izdelke preverjajo na prodajnih mestih,« je povedal. Polesnigova olja so naprodaj pri njem doma, v okoliških trgovinah in na sejmih. Stiskalnice za mrzlo stiskanje ima sam, za vse drugo pa uporablja

Republika Avstrija ima novega veleposlanika oziroma veleposlanico v Sloveniji. Ta je od 21. julija dalje Sigrig Berka, po izobrazbi slavistka, ki je bila pred tem generalna konzulka Avstrije v Milanu in vodja kabineta avstrijskega zunanjega ministra Sebastiana Kurza. Zadnji dan avgusta pa bo prišel na obisk v Slovenijo avstrijski kancler Christian Kern, do prevzema te funkcije generalni direktor avstrijskih železnic.

stiskalnice pri enem od večjih proizvajalcev v vasi. To je ceneje, kot da bi vse imel sam. Mlin za mletje ajde pa ima sam, je povedal zgovorni Vogrčan, ki je po prejemu priznanja takoj oddirjal na svojo stojnico.

Aktualno

Triglavskega ledenika le še za vzorec

Letos mineva sedem desetletij od prvih uradnih meritev Triglavskega ledenika, ki danes meri le še eno tristotino volumna, ki so mu ga namerili tik po drugi svetovni vojni. »Naše delo je vedno intenzivnejše, ledenik pa vedno manjši,« pravijo strokovnjaki, ki so ta teden o Triglavskem ledeniku, ki mu napovedujejo še desetletje ali dve, odprli razstavo v prostorih Agencije RS za okolje.

JASNA PALADIN

Razstava z naslovom Zeleni plaz – včeraj, danes, jutri je delo sodelavcev Geografskega inštituta Antona Melika, Geodetskega inštituta Slovenije in Slovenskega planinskega muzeja, za imenom v naslovu pa se skriva prva omemba ledenika iz leta 1778.

Ledenik, ki danes to ni več

Triglavski ledenik, ki s svojim zgornjim robom leži na nadmorski višini 2500 metrov, pozornost obiskovalcev gora in različnih strokovnjakov privablja že zelo dolgo. Posebno veliko pisnih in slikovnih virov sega v 19. stoletje, ko je Triglavski ledenik oz. Zeleni plaz svoje mesto dobil tudi na takratnih avstrijskih topografskih zemljevidih. Tako so strokovnjaki lahko tudi izmerili njegovo površino, ki je bila sredi 19. stoletja štirideset

V zadnjih štiridesetih letih se je temperatura zraka na Triglavskem ledeniku v talilni dobi dvignila za 1,7 stopinje Celzija, daleč najtoplejša sezona pa je bila leta 2013. V zadnjih petdesetih letih je med padavinami zaznati tudi vedno več dežja, večja pa se tudi število ur s sončnim obsevanjem, kar led le še bolj topi.

hektarov. Podatki o tej naravni znamenitosti pa so se začeli sistematično zbirati po drugi svetovni vojni, ko je takratna vlada ustanovila Zemljepisni muzej, najstarejšo enoto današnjega Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, katerega sodelavci meritve opravljajo še danes. Raziskovanje Triglavskega ledenika je najstarejši stalni slovenski raziskovalni projekt pri nas sploh.

Na začetku meritev (uradno so jih začeli izvajati 5. septembra 1946), je bila površina Triglavskega ledenika 14,4 hektara, do danes pa se je skrčil na vsega nekaj več kot poldrugi hektar, ali – kot hudomušno opiše eden od avtorjev razstave in monografije, ki je izšla pred dvema letoma, Miha Pavšek – za dobro nogometno igrišče. Zdaj ledenik tudi nima več ledeniških značilnosti, saj na njem denimo ni več ledeniških razpok, prav tako zaradi ujetosti ledenika v

konkavni del območja ni več zaznati premikanja ledu. O ledeniku zato danes govorimo le še zaradi njegove preteklosti, v kateri je nedvomno še imel vse temeljne značilnosti alpskih ledenikov.

Nekdaj z merilnimi točkami, danes z georadarji

Prve meritve na ledeniku so bile zelo preproste, saj so si pomagali z merilnimi točkami in trakovi, metode pa so se z leti nato precej spreminjale, prav tako rezultati meritev.

»Obdobje meritev lahko z vidika kolebanja ledenika kronološko razdelimo na štiri dele. Prva leta do leta 1964 je zaznamovalo krčenje ledenika. V tem času se je površina ledenika zmanjšala za tretjino. To je bilo razdobje klasičnih meritev s pomočjo merilnih točk na obodu ledenika. Leta 1952 je bil ledenik prvič geodetsko izmerjen. Na podlagi teh meritev smo lahko izračunali tudi prostornino ledenika. Drugo obdobje od leta 1965 do leta 1982 je zaznamovala stagnacija v krčenju ledenika. V večini let je ledenik tudi ob koncu talilne dobe prekrival sneg. Nadpovprečna količina snega je

bila še zlasti značilna v drugi polovici sedemdesetih let. Tretje razdobje med letoma 1983 in 2003 je zaznamoval najhitrejši umik ledenika. V tem času ni šlo le za krčenje ledenika, ampak za njegov razpad. Po vročem poletju leta 2003 je tako ledenik meril le še 0,7 hektara, kar je le še petnajstina površine iz leta 1983. V devetdesetih letih 20. stoletja smo posodobili meritve. Leta 1995 smo ledenik po 43 letih spet geodetsko izmerili s teodolitom, leta 1999 pa smo začeli z rednimi fotogrametričnimi meritvami. Tega leta smo prvič izmerili debelino ledu z georadarjem, po ponovljenih meritvah leta 2000 pa smo pridobili podatke o morfologiji ledenikove podlage, kar nam je omogočilo izračun prostornine ledenika. Ta se je med letoma 1952 in 2033 zmanjšala za približno stokrat. V zadnjem obdobju po letu 2003 se je krčenje ledenika upočasnilo, po letu 2014 pa spet pospešilo. Naše delo je vedno intenzivnejše, ledenik pa je vedno manjši. Ostala ga je namreč le še ena tristotina. Gre za povsem naravni proces in prav je, da ga tako tudi razumemo,« pravita Matej Gabrovce in Miha Pavšek z Geografskega inštituta Antona

Eden od strokovnjakov, ki o Triglavskem ledeniku ve največ, je Miha Pavšek, Trzinec, zaposlen na Geografskem inštitutu Antona Melika in tudi avtor razstave. / Foto: Gorazd Kavčič

Na začetku meritev je bila površina Triglavskega ledenika 14,4 hektara, do danes pa se je skrčil na vsega nekaj več kot poldrugi hektar. Zdaj ledenik tudi nima več ledeniških značilnosti, saj na njem denimo ni več ledeniških razpok, prav tako zaradi ujetosti ledenika v konkavni del območja ni več zaznati premikanja ledu. O ledeniku zato danes govorimo le še zaradi njegove preteklosti.

Melika, in dodajata, da je ledenik od leta 2011 v živo mogoče opazovati tudi prek spletne kamere. Če se bodo sedanje vremenske razmere nadaljevale, Triglavskemu ledeniku napovedujejo le še desetletje ali dve, najverjetneje smo ena zadnjih generacij, ki ledenik še lahko opazuje.

Neposredni dokaz podnebnih sprememb

Delavci geografskega inštituta vseskozi tesno sodelujejo tudi z vremensolovci in strokovnjaki Arsa. Tudi meteorologi imajo na Kredarici svojo stalno postojanko že 62 let.

»Krčenje Triglavskega ledenika ne dopušča nobene dvoma več, da gre za velike podnebne spremembe, zanimivo pa je, da se je stro-

Triglavskega ledeniku v talilni dobi dvignila za 1,7 stopinje Celzija, daleč najtoplejša sezona pa je bila leta 2013. V zadnjih petdesetih letih je med padavinami zaznati tudi vedno več dežja, večja pa se tudi število ur s sončnim obsevanjem, kar led le še bolj topi,« je nekaj meteoroloških dejstev na odprtju razstave podal Klemen Bergant, direktor Urada za meteorologijo na Arsu.

Razstava potuje po Sloveniji

Razstavo Zeleni plaz – včeraj, danes, jutri sestavlja enajst panojev, na katerih je opisanih pet tematskih sklopov – značilnosti območja, kjer je ledenik, zgodovinski viri pred začetkom meritev leta 1946, same izmere in tehnike meritev ter pregled

Triglavski ledenik se je občutno skrčil predvsem v zadnjem desetletju / Foto: Gorazd Kavčič

Razstavo so pripravili ob sedemdesetletnici uradnih meritev Triglavskega ledenika, ki jo beležimo letos. / Foto: Gorazd Kavčič

ka preučevanja ledenikov lotila mnogo pred tem, ko se je v javnosti začelo na veliko govoriti o podnebnih spremembah. To je dokaz, da je še kako prav, da smo vseskozi znanstveno radovedni. V zadnjih štiridesetih letih se je temperatura zraka na

kolebanja ledenika. Razstava sicer ni nova. Sredi aprila so jo na ogled postavili že v Slovenskem planinskem muzeju, v prihodnjih mesecih pa si jo bo mogoče ogledati tudi drugod, predvsem po večjih krajih Triglavskega narodnega parka.

Pogovor

Sodniki so odgovorni državljanom

Marko Šorli

»Sem zagovornik tradicionalnih vrednot, navezan sem na slovenstvo, jezik in kulturo, a po drugi strani se zavzemam za odprtost navzven, moj odnos do človekovih pravic in ekonomije je liberalen,« pravi novi ustavni sodnik Marko Šorli.

SIMON ŠUBIC

Preden se z novim ustavnim sodnikom Markom Šorlijem, za katerim je že štiridesetletna sodniška kariera, zadnjih dvajset let kot vrhovnega sodnika, usedomo k pogovoru, nas Kranjčan, ki sicer že 35 let ne živi več v Prešernovem mestu, preseneti s podatkom, da je kot študent več let opravljal korektorsko delo na Gorenjskem glasu. »Tudi to delo mi je pustilo neko izkušnjo, ne nazadnje sem nekoliko spoznal tudi način delovanja medijev,« je povedal. Funkcijo ustavnega sodnika bo nastopil 20. novembra, do tedaj pa bo nadaljeval delo na vrhovnem sodišču in skušal napisati dva ali tri strokovne članke, ki jih že »predolgo pripravljam, pa zaradi drugega dela niso prišli na vrsto«.

Imenovanje za ustavnega sodnika je vrhunec vaše poklicne kariere. Ste imeli podobno ambicijo že pred štiridesetimi leti, ko ste začeli delati kot sodnik v Kranju?

»Sodništvu sem se zapisal že, ko sem na sodišču v Kranju opravljal pripravništvo. Sodnik sem želel biti zaradi vsebine sodniške vloge, takrat pravzaprav sploh nisem razmišljal o karieri v smislu napredovanja na višja sodniška mesta, še najmanj pa na ustavno sodišče, ki je bilo v tistih časih bistveno drugačno od današnjega. Moja kariera je bila tako precej nenačrtovana, a po mojem vendarle ne naključna. Domišljam si, da je bila predvsem plod strokovne kompetence in kvalitete sodniškega dela.«

Pred tokratnim glasovanjem v državnem zboru se je prvič zgodilo, da sta imela kandidata za ustavna sodnika javno predstavitev, do česar so bili nekateri nekdanji ustavni sodniki precej skeptični. Kakšna je bila vaša izkušnja?

»Vsekakor je javna predstavitev novost v postopku izbire ustavnih sodnikov in zasleduje večjo transparentnost postopka, kar je pozitivno. Za zdaj se bojazni, da utegne predstavitev postati neka medijska predstava, niso uresničile. Moja izkušnja je dobra, saj sem imel priložnost predstaviti se javnosti pa tudi odgovoriti na nekatera vprašanja, za kar prej nisem imel možnosti. Seveda pa se utegne način predstavitve še razviti, morda tudi spremeniti.«

V enem od časopisnih komentarjev sem prebral misel, da je ustavni sodnik najvišji političen položaj v sodstvu. Se strinjate?

»Ena od nalog ustavnega sodišča je presoja ustavnosti zakonov, iz te naloge je jasno razviden političen pomen sodišča. Ustavno sodišče je po eni strani pravo sodišče v ustavnopravnem smislu, torej institucionalno samostojen in neodvisen državni organ. Podlaga njegovih odločitev so izključno pravne določbe, zlasti določbe ustave, torej najvišjega predpisa v državni pravni ureditvi. Po drugi strani pa ni mogoče spregledati, da imajo odločitve ustavnega sodišča od časa do časa v posameznih primerih znatne politične učinke. Vendarle pa to ne pomeni, da je položaj ustavnega sodišča oz. sodnika političen. Sodnik ne presoja politične primerčnosti ali smiselnosti posamezne zakonske ureditve družbenih razmerij, zagotavlja le spoštovanje ustave.«

Ob tokratnem imenovanju novih ustavnih sodnikov se je veliko govorilo o »uravnoteženem« izboru, pri čemer naj bi vi pripadali desnemu političnemu polu. Pripisujejo vam celo simpatizerstvo s SDS. Kako to komentirate oziroma ali je politična opredeljenost sprejemljiva za ustavnega sodnika?

»Vprašanje uravnoteženosti sestave ustavnega sodišča se odpre vsakič znova, ko se menja njegova sestava. Veliko je bilo idej, kako to doseči, a je ostalo le pri predlogih. Ne nazadnje politična opredelitev levo ali desno pri nas ne pove kaj dosti. Svetovna nazoroska pa tudi politična usmeritev posameznika je razvidna predvsem iz njegovega dela in nastopa v javnosti. Zase lahko rečem, da sem zagovornik tradicionalnih vrednot, kot sta poštenje, delavnost, navezan sem na slovenstvo, naš jezik in kulturo, a po drugi strani se zavzemam za odprtost navzven, za evropskost. Moj odnos do človekovih pravic je liberalen, enako do ekonomije, po drugi strani pa se zavedam, da je za Slovence od nekdanje zelo pomembne socialni čut, ki je bil v zadnjih dveh desetletjih na žalost velikokrat spregledan, če ne celo poteptan. Zakaj se mi pripisuje simpatizerstvo s SDS, lahko le ugibam. Morda gre za vprašanje vrednot, ki naj bi opredeljevale desnico, morda

Vrhovni sodnik Marko Šorli bo v ustavnem sodišču 20. novembra nadomestil sodnico Marto Klampfer. / Foto: Gorazd Kavčič

moja stališča, ki sem jih zavzel v zadevi Patria. Ta stališča, temelječa na ustavi in zakonu, so bila potrjena s soglasno sprejeto odločbo ustavnega sodišča v senatu osmih sodnikov. Ne morem pa si predstavljati, da sodniki ne bi pripadali določenemu svetovnemu nazoru oz. da ne bi imeli neke splošne politične opredelitve, predvsem pa, da ne bi bili opredeljeni do ključnih, za družbo pomembnih vrednotnih vprašanj. Pomembno pa je, da sodnik pri odločanju v ospredje ne postavlja zgolj svojih osebnih prepričanj, ki so morda v nasprotju z večinskimi oz. splošno sprejetimi.«

Kakšna ste imeli sicer pričakovanja pred tajnim glasovanjem v državnem zboru, glede na to, da ste pred šestimi leti že neuspešno kandidirali za predsednika vrhovnega sodišča?

»Pri kandidaturi za predsednika vrhovnega sodišča sodnice in sodniki niso podali obrazloženega mnenja o izpolnjevanju pogojev za to funkcijo, ampak so s tajnim glasovanjem odločali o podpori. Zakaj so mi jo odrekli, še danes ne vem. Tokrat je bil postopek le toliko drugačen, predstavljene so bile moje kvalifikacije in kompetence, izvedena je bila javna predstavitev, posebej sem se lahko predstavil tudi eni od koalicijskih poslanskih skupin. Izvolitev z

dvotretjinsko, to je ustavno večino, štejem za priznanje mojim kvalifikacijam.«

Delno ali v celoti ostaja neizvršenih kar nekaj odločb ustavnega sodišča. Kako to komentirate?

»O dobro delujoči pravni državi lahko govorimo le, če se odločbe ustavnega sodišča spoštujejo in izvršujejo. To je ne nazadnje tudi odraz pravne kulture. Nespoštovanje odločb ustavnega sodišča lahko vzbuja skrb, saj kaže na zanikanje ustavnih načel pravne države.«

Zadnja raziskava je pokazala, da sodstvo v slovenski javnosti uživa zelo malo zaupanja. Kje vidite razloge za to?

»Nezaupanje je kulturna bolezen dobe, v kateri živimo. Z vseh strani slišimo, da je treba povrniti zaupanje v politiko, državne ustanove, v avtoriteto državnih organov in njihovih predstavnikov. A zgolj pozivanje ne zadošča, zaupanja ni mogoče zaukazati. Graditev zaupanja pomeni nepretrgano dejavnost, ustrezno družbeno prakso, ne pa ustvarjanje prepričanj zgolj z raznimi raziskavami, vprašljivimi statistikami ipd. Zaupanje temelji na tem, kaj po izkušnji od nekoga lahko pričakujemo. V zadnjih letih je slovensko sodstvo posvetilo vso pozornost učinkovitosti, ni pa razumelo, da tudi najučinkovitejša implementacija pravnih norm ne more nadomestiti delujočega

sistema vrednot in da je najučinkovitejši tisti pravni sistem, ki ga ljudje doživljajo kot pravičnega. Pravni sistem, ki ga ljudje doživljajo kot zbirokratiziranega in mehanističnega, privede do erozije spoštovanja institucije. Razlogi so torej predvsem znotraj sodstva, in ne zunaj njega. V sodišče pozornosti bi morali postaviti sodnika, razvijati njegovo osebno samostojnost, strokovno in miselno avtonomijo. Sodniki so in morajo biti odgovorni državljanom, ne pa svojemu vodstvu, za uresničevanje te odgovornosti pa potrebujejo določeno raven svobode.«

Zanimivo je, da so neposredni uporabniki sodišč bolj ocenili njihovo delovanje ...

»Nizka stopnja zaupanja v pravne institucije – v sodstvo – v precejšnji meri izhaja tudi iz neizpolnjenih pričakovanj, ki so se izoblikovala v začetku devetdesetih let. Takratna optimizem in vera v pravni sistem sta bila verjetno preveč idealistično zasnovana, vendar pa je k nezaupanju kasneje prispevalo slabo delo, gotovo pa tudi včasih premočni poudarki, ki jih mediji dajejo posameznim slabostim institucije. Tu predvsem mislim na zaplete v t. i. velikih procesih, ki so za splošno javnost glavno merilo za oceno delovanja sodstva, medtem ko osebne izkušnje vseh tistih, ki se znajdejo v sodnem kolesju, očitno le niso tako slabe.«

»V zadnjih letih je slovensko sodstvo posvetilo vso pozornost učinkovitosti, ni pa razumelo, da tudi najučinkovitejša implementacija pravnih norm ne more nadomestiti delujočega sistema vrednot in da je najučinkovitejši tisti pravni sistem, ki ga ljudje doživljajo kot pravičnega.«

Slovenija je prijazna in varna

Američan Andrew Villone je za to, da obstaja Slovenija, izvedel ob prebiranju turističnega priročnika Lonely Planet v eni od knjigarn. Tako prepričljivo se je v priročniku bralo o naši deželici, da jo je začel obiskovati, si tu ustvaril posel in se pred dobrima dvema letoma z družino preselil v Čirče pri Kranju.

SUZANA P. KOVAČIČ

Andrewa, Natasho, Isabello in Lea Villone sem najprej spoznala 'na daljavo', v televizijski oddaji Lovci na hiše, ki so jo na ameriškem programu Travel Channel za slovenske gledalce prvič predvajali letošnjo pomlad. Mojo pozornost je vzbudil napovednik, da so oddajo z Villonejevimi, družino ameriško ruskega porekla, snemali v Sloveniji, v Čirčah pri Kranju. Radovedna sem postala, ali družina še živi v Čirčah. Prav lahko je bilo najti kontakt do očeta Andrewa, ki se ukvarja s turistično dejavnostjo. Za angleško govoreče goste, večinoma ti prihajajo iz Amerike in Avstralije, organizira večdnevne tematske izlete in jim odstira naravne in kulturne lepote, zlasti pa kulinarčne užitke Slovenije – še največ na Primorskem z okusi vinorodnega okoliša, vodi jih tudi na Hrvaško, v Bosno ... V močni konkurenci ponudnikov se je Andrew specializiral za butični turizem, za majhne skupine gostov.

Družina Villone se je v Čirče preselila aprila leta 2014, čeprav se je s selitvijo v deželico pod Alpami Andrew začel spogledovati že leto prej in je iskal primerna stanovanja.

Njemu je bil všeč center Ljubljane, ker je lokacija ugodna za njegov posel, soproga Natasha si je zaželela podeželje, da bi se danes sedemletna Isabello in štiriletni Leo imela kje igrati. »Slovenijo sem odkril po naključju v neki knjigarni v turističnem priročniku Lonely Planet in slišati je bilo zelo zanimivo. Leta 1999 je bila priložnost za prvi obisk, v tistih letih sem potoval še kot popotnik z nahrbtnikom,« je pripovedoval Andrew, ki 'originalno' prihaja iz Južne Kalifornije, Natasho pa je spoznal v Rusiji, pred selitvijo v Slovenijo je družina živela v Seattlu. »Želel sem, da Natasha spozna Slovenijo, za pokušino sem jo odpeljal na izlet in že tedaj sva se odločila, da če bova kdaj živela v Evropi, boto Slovenija,« sta povedala zakonca.

Kar preseliti pa se ni bilo tako enostavno. Andrew pravi, da je bila njegova prednost, da je imel v Sloveniji že vpeljan posel, imel je torej poslovne partnerje in prijatelje. To je selitev pri vsej potrebni papirologiji in ne nazadnje tudi fizično – treba je bilo preseliti številne osebne stvari – precej olajšalo. Prek znancev je izvedel, da se oddaja nadstropje hiše v Čirčah in lokacija se mu je zaradi bližine Bleda, Ljubljane in

Andrew in Natasha z otrokoma Isabello in Leom / Foto: Tina Dokl

urejenih ter dostopnih prometnih povezav zdela primerna. Ne gre prezreti niti tega, da so najemnine na periferiji ugodnejše kot v glavnem mestu. Z znanjem slovenskega jezika družino 'rešuje' Isabella, ki obiskuje Osnovno šolo Staneta Žagarja v Kranju in ima že veliko slovenskih prijateljev. Doma se pogovarjajo angleško in rusko, Natasha tudi že pove

kakšno slovensko besedo in si želi, da bi se kje v Kranju jezika lahko učila bolj sistematično. Vsakodnevno življenje pri nas se jima sicer ne zdi težko, saj jima tudi sosedje, prijatelji radi pojasnijo, ko česa ne vedo. »Seveda so na poti vedno novi in novi izzivi, ampak to, da se v Sloveniji lahko počutiš varnega, da se otroka lahko varno igrata zunaj, je velik plus.

Manj je nasilnih dejanj, zvečer, ko grem z železniške postaje proti domu, me ni strah ... Tu je mir, veliko tišine v primerjavi npr. z velemestnim Seattlom. V petih minutah si povsod, na avtocesti, v trgovini ... Kranj tudi nudi veliko različnih dogodkov,« je izpostavil Andrew. Natasha sodeluje s kranjskim Otroškim kulturnim centrom Krice krace, kjer

ima, razen med počitnicami, enkrat na teden umetniške delavnice za otroke in povsem prostovoljno enkrat na mesec tudi učne ure šivanja za otroke. Nekaj denarja zasluži s prodajo avtorskih slik. Je umetnica, naivna slikarka, ki zase pravi, da slika 'umetnost za dušo'. Pravzaprav je tudi kar cela Slovenija, kot še povejo Villonejevi, dežela 'za dušo'.

Pravljice izpod Vršiča

Ruski slikar in kipar Nikolaj Aleksandrovič Mašukov, ki živi v Ljubnem, je avtor rusko-slovenske knjige z naslovom Pravljice izpod Vršiča, ki je čudovit poetični poklon Ruski kapelici.

URŠA PETERNEL

»Takat se pri kapelici sliši cerkveno petje, otroci se igrajo in v zraku so ljubezen, Vera in Spomin. Spomin in poduk za bodoče generacije, ki je prišel od zgoraj. To, da ljudje razumejo in čuvajo ta Spomin, je tisti resnični zaklad, ki je skrit v Ruski kapelici. Veš, najdražji kovanci zame so kranjskogorski kmetje, ki vzdržujejo, varujejo in čuvajo to kapelico ...« Te besede je v pravljici Zaklad položil v usta župnika Marka avtor Nikolaj Aleksandrovič Mašukov, ruski umetnik, slikar, kipar in tudi literat, ki je napisal in ilustriral dvojezično rusko-slovensko knjigo Pravljice izpod Vršiča (Skazki Vršiča). Mašukov (rojen leta 1956 v sibirski vasi Bik) od leta 1994 živi v Sloveniji, z ženo Mašo, prav

tako slikarko, sta si čudovit dom ustvarila v bregu na obrobju vasi Ljubno. Za eno od številnih slikarskih razstav je že pred več kot desetletjem namesto kataloga napisal tudi pet poetičnih pravljic, ki jih je zdaj, ob stotnici Ruske kapelice, nadgradil in združil v knjigo osmih pravljic z naslovom Pravljice izpod Vršiča. Knjigo je izdala Občina Kranjska Gora v nakladi 750 izvodov kot darilo ob obletnici kapelice, natisnili so jo v tiskarni Medium v Žirovnici, za prevod ruskega teksta v slovenščino pa je poskrbela avtorjeva hčerka Aleksandra Bersan.

Orkester pod snegom, O vršiškem krokarju in planinskem orlu, Vrbova piščal, Duhovi slovenskih gora, Srebrna postv, Zaklad, Sledovi in Babilonski stolp so naslovi pravljic, ki so po besedah

Nikolaj Mašukov s knjigo Pravljice izpod Vršiča v svojem z umetnostjo napolnjenem domu v Ljubnem / Foto: Gorazd Kavčič

Nikolaja Mašukova nastajale počasi, v njih pa je na poetičen način skušal povedati

zelo preproste stvari. Pravljice govorijo o nesmiselnosti vojn, o trpljenju ruskih vojnih

ujetnikov, o grozljivem plazu, ki jih je zasul, in o melodiji neznanske žalosti, ki so jo

igrale balalajke ... Govorijo pa tudi o dveh najmočnejših silah na svetu, ki sta po avtorjevem prepričanju ljubezen in čas. Sili, ki sta še mnogo močnejši od moči in oblasti ...

Nikolaj Mašukov zase sicer pravi, da je »totalni dezertter«. »A če bi bil vsak od nas dezertter, bi bil svet povsem drugačen, svet brez nesmiselnih vojn,« dodaja umetnik, ki se mu zdi grozljiva prevlada globalnega kapitala in korporacij nad interesi ljudi. Tisto, kar se mu zdi najdragocenejše pri ohranjanju spomina ob Ruski kapelici, pa je daleč od visoke politike in sklepanja poslov. Kot pravi, je srečanje ob kapelici zanj simbol druženja navadnih, miroljubnih ljudi obeh narodov; najdragocenejši pa so ljudje, domačini, ki so vsa ta leta skrbeli za kapelico in jo ohranjali.

Na robu

Ženska iz ozadja, 1. del

Nenavadna poroka

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Katarina je prijetna, zelo živahna devetdesetletnica. V sebi ima polno energije, rada se smeji, šali in – tako pravi – zlepa ni užaljena ali prizadeta. »Danes so ljudje postali preveč razvajeni in preveč občutljivi. Tudi močno. To pa ni dobro. Če bi prišlo v svetu do kakšne resne vojne nevarnosti, bi bili Slovenci prvi, ki bi izkoristili priložnost, in se znebili tistih, ki jih ne maramo,« trdi v svoji gorečnosti, s katero bi še zmeraj spreminjala svet.

Najlepša leta ji je ukradla druga svetovna vojna. V

družini, v kateri je odraščala, so imeli srečo. Prvih pet otrok je bilo ženskega spola, najmlajše tri stopničke pa so bili fantje. Oče je bil invalid še iz prve svetovne vojne, tako da so različne vojske, ki so prihajale skozi vas, njihovo domačijo praviloma zaobšle. Pri hiši se je delalo od jutra do večera. Glavno besedo je imela mama, ki je bila zelo sposobna, inteligentna, razgledana ženska. Kot se spominja Katarina, pa se ni nikoli zgodilo, da bi oče ne imel občutka, da je njegova beseda prva in zadnja. Imela sta lep zakon, četudi je, ko sta šla k maši, hodila nekaj korakov za njim. Takšne so bile pač navade v vasi, kjer so živeli, in mama jih ni nikoli kršila. Zmeraj je govorila, da moškemu vzameš čas, če mu ne izkazuješ spoštovanja.

»Poleti smo delali, pozimi pa smo hodili v šolo. Pa ne v tisto pravo, temveč k mami. Učitelju je sem in tja nesla nekaj hrane, zaradi mene tudi denarja, ne vem, zato je nam, otrokom, pogledal skozi prste in nas izpraševal le tisti teden, preden je spisal spričevala. Navdušen je bil nad mojim znanjem, kar je bilo logično, saj je bila mama več kot odlična učiteljica. Imela je sestro, ki je služila v Trstu, in ta nam je ob dnevu mrtvih, ko se je vračala na pokopališče, da počasti spomin svojih staršev, za darilo zmeraj prinašala knjige.

Še danes hranim droben zvezčič Gregorčičevih pozelij, ki mi jih je podarila za rojstni dan. Vse pesmi znam na pamet! Vse! Znanje mi je šlo najlaže v glavo, zato me je mama želela poslati na gimnazijo. A ji je namero, žal, potem preprečila vojna. Ostala sem doma, a sem z domačim šolanjem nadaljevala, četudi sem že bila stara šestnajst let. Spominjam se večerov, ko smo se sestre stiskale za pečjo, v daljavi se je slišalo streljanje, nas pa je bilo tako strah, da smo trepetale kot šiba na vodi. Mama se nam je smejala in vsakič, ko je prišla mimo, nam je zabičala, da je strah votel, okoli ga pa nič ni. Trdno je verjela, da je naša usoda že zdavnaj zapisana. Bila je prepričana, da noben človek nima te moči, da bi jo spreminjal. Na te besede sem se pozneje v življenju še velikokrat spomnila,« pripoveduje Katarina.

Vojna se je končala in razen tega, da je strela treščila v kozolec in da je ta potem pogorel, so jo dobro odnesli. Katarina je bila že zaljubljena, žal pa se je fant pridružil svojim staršem, ki so bežali čez mejo, v varnejše življenje. Kasneje, že čez več kot deset let, se ji je enkrat oglasil iz Toronta, a le toliko, da ji je povedal, da se je poročil, da ima že tri otroke in da upa, da se tudi njej ne godi slabo.

»Moja mama je bila zelo realna ženska. Ko je opazila,

da zaradi odhoda fanta trpim, me je nerodno objela in mi dejala, da bo tako in tako še vse dobro, češ da sem močna ženska. Drugač na pač ne morem biti, če me je ona vzgojila. Verjela sem ji in takoj sem se počutila bolje. Bilo je enkrat v maju naslednjega leta, ko se je pred našo hišo v poznih večernih urah ustavil avtomobil. Spominjam se, da je ata povsem pobledel in tudi mama se je prijelala za prsi. Spogledali smo se, v očeh pa smo lahko drug drugemu brali, da avtomobil pred hišo v tistih časih, ki so postajali vedno bolj nori in nerazumni, ni pomenil nič dobrega. Vstopili so trije moški, eden med njimi je imel v roki puško. Sestre smo sedele za pečjo, jaz sem brala, druge so pletle. Oče je prišlekom ponudil domače žganje, potem pa jih je povabil, naj sedejo za mizo. Glas se mu je tresel, kar pri njem ni bilo v navadi, in tudi nogo je še bolj očitno vlekel za seboj kot druge dni. Preden so obiskovalci povedali svoje, so mojim sestram in bratom, ki so ždeli na peči, ukazali, naj gredo ven. Ker se želijo nekaj pogovoriti. Kmalu so prišli z besedo na dan. Povedali so, da bo postal njihov soborec Ludvik direktor opekarne v vasi in da potrebuje pomoč pri pisanju različnih dokumentov in tudi pri tipkanju. Obiskovalci so menili, da bi bila jaz najboljša za tovrstno delo. Mama mi

je na skrivaj rahlo prikimala, zato sem odgovorila, da se bom, če bo treba, priučila tudi tipkanja. Naslednji dan je oče vpregel v voz konja in me odpeljal do tiste delavnice. Tam me je že čakal ta Ludvik. Ne vprašajte, kakšen šok sem doživela, ko so mi povedali, da se bom morala z njim tudi poročiti. Ker le tako bodo lahko prepričani, da ne bom izdajala 'poslovnih skrivnosti'. Pojma nisem imela, o čem govorijo. Kakšne poslovne skrivnosti, se mi je motalo po glavi. S sklonjeno glavo sem čakala, kaj mi bodo še povedali, a to je bilo vse. Ludvik mi je potem, ko sva bila sama, povedal le nekaj stavkov. Dejal je, da ni noben surovež, da me ne bo tepel, da bova imela dovolj jesti, tako da se mi pri njem ne bo slabo gojilo. Želela sem ga vprašati, o kakšnih poslovnih skrivnostih smo prej govorili, a si nisem upala.»

Že po dobrem tednu, ko je Katarina hodila v službo, ji je postalo jasno, kakšne bi lahko bile 'skrivnosti'. Ugotovila je, da Ludvik sploh ne zna pisati! Niti brati. Z groznjama so jo prisilili, da je postala njegova desna roka – zato, da teh direktorjevih pomanjkljivosti ne bi nihče opazil.

»Za tiste čase to, da nekdo ni znal ne brati ne pisati, ni bilo nič takega. Ogromno je bilo staršev, ki so – podobno kot moji – podkupovali učitelja, da je lahko

potem otrok ostal doma, za hlapca na kmetiji. Ludvika so že kot otroka, pri šestih letih, poslali za pastirja k stricu. Ker je bilo dela veliko, ni bil le pastir, bil je tudi hlapec. Takšnemu krutemu in nemogočemu življenju je ušel tako, da se je, ko se je začela vojna, pridružil partizanom. Po vojni so tovariši še vedno držali skupaj in tako je nanoslo, da mu je pripadala funkcija, ki ji sam ni bil kos. Moram reči, da mi ni bil všeč – ne kot moški ne kot človek. Marsikaj na njem me je odbijalo. Če ne bi bilo vojne, se z moškimi, kot je bil on, ne bi nikoli družila. Bili so iz povsem druge zgodbe, kot sem bila jaz. A so me doma toliko časa pregovarjali, da sem končno pristala. Starši, zlasti oče, so vedeli in slutili stvari, o katerih se meni ni niti sanjalo. Nekateri, ki smo jih tudi mi poznali, so izginjali in nihče ni hotel vedeti, ne kod in ne kam. Vse moraš ubogati, kar ti bodo ukazali, mi je zabičal oče, preden me je pospremil k civilni poroki. O cerkveni ni bilo niti govora. Prvič v življenju me je bilo strah, a kot se je kasneje izkazalo, brez potrebe. Ludvik je bil samo na zunaj takšen, precej ohol, vzvišen, zelo nagle jeze, tudi glasen. Hitro mi je tudi naredil otroka, saj je menil, da me bo s tem še bolj privezal nase.»

(Konec prihodnjič)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Sanje in Ilirsko kraljestvo

PETER COLNAR

Kaj narediti z nedosanjanimi sanjami? Sanje ali pa bolj upanje so imeli nekateri, ko so 3. avgusta 1816 v okviru habsburške monarhije ustanovili Ilirsko kraljestvo, imenovano tudi Ilirija. Danes se lahko ob tem samo nasmehujemo, saj v resnici ni šlo za slovenski nacionalno razvojni korak, ampak predvsem za računico dunajskega dvora. Dvor je kljub nezaupanju izkoristil nekatere domače pravnike, kot sta bila vitez Leopold Plenčič in Ivan Vilhar, nekdanji francoski glavar v Beljaku. V Iliriji je imela pomembno vlogo tudi dežela Kranjska, morda še najbolj Vodnikova pesem Ilirija oživljena.

Po propadu Napoleonove Francije so avstrijski

monarhi dobili popolno oblast nad področjem nekdanjih francoskih Ilirskih provinc. Ideja o nastanku Ilirskega kraljestva se je razvila zaradi zunanjepolitičnih in notranjepolitičnih vzrokov. Med zunanjepolitične vzroke lahko štejemo poskus ustavitve širjenja italijanskega in ruskega vpliva, med notranjepolitične pa poskus ohraniti nekatere francoske reforme, zadrževanje madžarskega vpliva ter potrebo, da bi habsburški dvor čim prej nadomestil povojno začasno vojaško upravo, s katero so bili lokalni prebivalci precej nezadovoljni.

Ilirija je bila formalna državno-pravna enota v habsburški monarhiji. Nastala je

kot posledica vojn z Napoleonom. Po padcu Napoleona so Ilirske province vključili v Avstrijo. Sestavljali so jih Kranjska, beljaško okrožje, Goriška, Trst in njegovo območje, celotna Istra, nekdanje ogrsko Primorje z Reko ter civilna Hrvaška na desnem bregu Save. Temu so dodelili tudi celovško okrožje ter Čedad in Gradiščansko. Novo kraljestvo je dobilo svojega kanclerja, ki so ga združili z avstrijskim, ni pa dobilo državnopravnih organov. Ilirsko kraljestvo se je delilo na ljubljanski in tržaški gubernij. Ko so leta 1822 vrnili Reko in Hrvaško Ogrski, je kraljestvo izgubilo svoj pomen, saj je bilo ustanovljeno zaradi omejitve širjenja Ogrske.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Tomažu nad Praprotnim se je 2. 8. 1814 rodil sadjar, politik in nabožni pisatelj Lovro Pintar.
- V Škofji Loki se je 4. 8. 1684 rodil pravnik Franc Krištof Wagathey (tudi Wogathey, Bogataj). Bil je član Akademije operozov, od leta 1714 tudi bratovščine sv. Dizme.
- V Kranju se je 5. 8. 1698 rodil jezuitski pridigar Lovrenc Pogačnik.
- V Kamniku se je 5. 8. 1869 rodil pisatelj in prevajalec Josip Suchy.
- V Kranju se je 6. 8. 1887 rodil slovenski pesnik in pisatelj Gustav Strniša.
- V Kamniku se je 7. 8. 1894 rodil vrtnar Anton Lap. Z Jožetom Plečnikom je sodeloval pri urejanju ljubljanskih parkov.

Ilirsko kraljestvo je konec leta 1848 imelo približno 1.274.631 prebivalcev: slovensko govorečih 53–54 odstotkov, nemško govorečih 21 odstotkov, hrvaško govorečih 11–12 odstotkov, italijansko govorečih 9 odstotkov, furlansko govorečih

pa 4 odstotke. S prenovo cerkvene ureditve iz leta 1830 je bilo za območje celotnega kraljestva ustanovljen institut skupnega ilirskega metropolita. Na mestu nadškofa goriškega in metropolita ilirskega pa je bil imenovan škof Jožef Balant.

Olimpija 2016

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Začelo se bo ob 19.15 po lokalnem času, ko bo zazvenela brazilska himna z uvodno kitico: Na mirnih bregovih Ipirange / je odmeval krik junaškega ljudstva / in v slepečih bliskih je ta trenutek na nebu zažarelo sonce svobode naše domovine! Orkestralno himno je 1822 uglasbil romantični skladatelj Francisco Manuel da Silva. Po padcu portugalske nadvlade 1822 do konca brazilskega cesarstva 1889 pesem ni imela statusa himne. Leta 1909 je Osorio Duque Estrada napisal vznesene verzice in 1922 je skladba poslata »Himno nacional del

Brasil«. Če bomo v noči s petka na soboto bedeli, ne bomo za prazno mizo. Kar bo prvo priromalo nanjo, bo brazilski kofetek, za katerega sem našla recept, a sem prepričana, da jih je še mnogo. Brazilska solata pa potrpežljivo počaka do naslednjega kosila.

Piščančja solata – salpicão de galinha

Za 4–6 oseb potrebujemo: 500 g kuhanih piščančjih prsi, 3 žlice limetnega soka, četrta skodelice oljčnega olja, 6 zrn črnega popra, 3 vejice peteršilja, 2 zeleni jabolki, 1 zeleno papriko, pol skodelice kuhanega graha, pol skodelice kuhane koruze, 2 korenčka, 2 mladi čebuli, 1 stebelno zeleno, pol skodelice rozin, limonin sok, 1 skodelico majoneze (oziroma kolikor jo je treba po lastni presoji), 100 g krompirja, olive, sol in poper po okusu, olje za cvrtje, nastrižen drobnjak ali listi glavnote solate.

V lonc damo piščančje prsi brez kože in zalijemo z vodo, da je meso dobro pokrito. Dodamo limetin sok, oljčno olje, nekaj vejic peteršilja in zrna črne popra. Počakamo, da zavre, nato meso na majhnem ognju skuhamo do mehkega in pustimo, da se v zavretku tudi ohladi. Ohlajeno meso raztrgamo z vilicami in ga damo v skledo. Rozine navlažimo z limoninim sokom.

Jabolki zrežemo na režnje in potem na drobne koščke, enako narežemo na tenke kroge papriko in stebelno zeleno, mlado čebulo na kockice in zelenje na trakce ter dodamo mesu. Pridamo še nastrgan korenček, koruzo in grah ter previdno vmešamo majonezo in rozine. Solimo in popramo po okusu. Preden postrežemo, ocvremo še krompirjevo slamo. Olupljen krompir narežemo na zelo tenke paličke, ga nekaj časa pustimo v mrzli vodi, odcedimo, osušimo in ocvremo v vročem olju.

Solato damo na servirni krožnik, posujemo z drobno nastriženim drobnjakom ali na trakce zrezano listnato solato.

Rio kofetek – cafezinho

Za 4 osebe potrebujemo: 4 pičle skodelice vode, 4 žličke trsnega sladkorja (Brazilci pijejo zelo sladko kavo), 4 zvrhane žličke močne brazilske kave, kavno ročko, bombažno kuhinjsko krpo, v skrajnem primeru filter.

V lonc damo vodo in trsni sladkor ter posodo postavimo na ogenj. Voda ne sme zavreti, drugače bo kava grenila. Nato vsujemo kavo v vodo, dobro premešamo, in kavo skozi ne predebalo bombažno krpo ali tetra plenico precedimo v kavnik. Mleko ali smetano ponudimo posebej.

Pa dober tek!

Vaš razgled

Državni statistični urad objavlja podatke o doslej rekordni turistični sezoni, prometno-informacijski center poroča o gostem prometu, prometnih zastojih in dolgih kolonah vozil, naš fotograf Luka Rener pa ob tem preseneti z razgledom na popolnoma prazno gorenjsko avtocesto ... Ja, tak posnetek je sredi poletja mogoče narediti le v primeru, da je na obisku ruski predsednik Vladimir Putin! C. Z.

Poletni cilj posvečuje zimski sredstva: živobarvne rumeno-rdeče obcestne palice so sicer v pomoč voznikom ob visokem snegu v zimskem času, z namenom preprečiti neskončno kolono vozil ob obisku ruskega predsednika pa so jih sedaj, na višku poletne sezone, postavili ob uvozu na avtocesto na Kokrici. Tako da kar brez skrbi, časa za dopolnitev obvezne zimske opreme vaših jeklenih konjičkov je še dovolj. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (341)

Alpski bojevniki

MIHA NAGLIČ

»Zgodovino himalajizma so oblikovale države z vsega sveta. V petdesetih letih 20. stoletja so bili v ospredju Avstrijci, ki so prvi priplezali na vrhove petih osem-tisočakov: Nanga Parbat, Cho Oyu, Gasherbrum II, Broad Peak in Dhaulagiri. V naslednjih dveh desetletjih so Himalajo preplavili Japonci, nato pa so Britanci uvedli nov pristop: plezanje po zahtevnih stenah in grebenih. V osemdesetih so vladali Poljaki s številnimi novimi smermi, zimskimi vzponi in drznimi vzponi v alpskem slogu. Naslednji so bili na vrsti Rusi, ki so plezali težje in težje smeri. Prisotna pa je bila tudi Jugoslavija, ki je raven težavnosti potisnila še više.

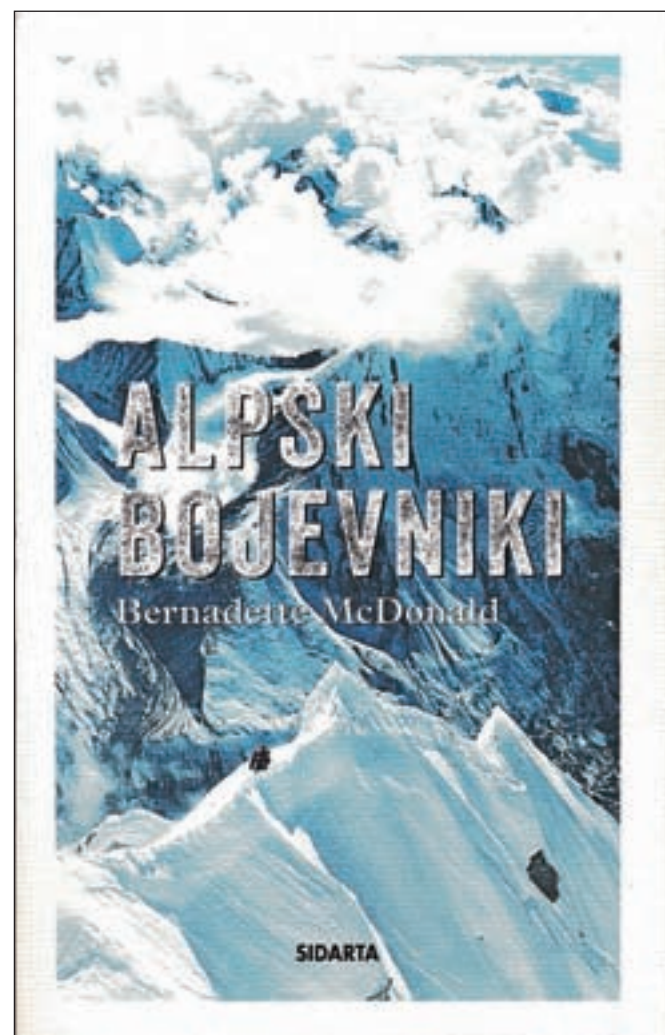
Jugoslovanski in slovenski vzponi so bili nekaj posebnega, ker so zamudili klasično obdobje plezanja v Himalaji, torej prve vzpone na osem-tisočake, kar pa so v sedemdesetih in osemdesetih letih 20. stoletja nadoknili v velikih stenah in na zahtevnih grebenih. To so bila njihova zlata leta. Njihovi dosežki so spadali v sam vrh največjih podvigov v Himalaji: južna stena Makaluja, zahodni greben Everesta, severna stena Cho Oya, južni steber Kangchenjunge, severna stena Jannuja, Melungtse, severozahodna stena Ama Dablama, zahodna stena Nuptseja, zahodna stena Bhagirathija III, jugozahodna stena Shishapangme, jugovzhodna stena Apija, severozahodna stena Bobaye, južna stena

Nampe, severna stena Gya-chung Kanga, južna stena Dhaulagirija. V svoji knjigi The Big Walls jih je izpostavil tudi Reinhold Messner: 'Seveda je moderno gornštvo britanska, pa tudi osrednje evropska iznajdba ... Nazadnje pa so bili slovenski plezalci tisti, ki so vse skupaj dvignili na naslednjo stopnjo.« (Str. 249)

Velike dosežke naših alpskih bojevnikov v svetovnih gorstvih spremljamo že bibličnih štirideset let. Na začetku je velika klasična odprava na Makalu (1975), posebej izstopa solo vzpon Tomaža Humarja čez južno steno Dhaulagirija v alpskem slogu (1999), ki ga je Messner označil za »prelomnico v sodobnem ekstremnem alpinizmu« ... O alpskih dosežkih in presežkih se je veliko

pisalo, prvi celovit in zelo berljiv pregled v angleščini pa je napisala Kanadčanka Bernadette McDonald (Alpine Warriors, 2015). Založba Sidarta je poskrbela za slovensko izdajo v prevodu Gorazda Pipenbaherja. Vrhunski alpinizem je ena redkih disciplin, v katerih smo Slovenci enakovredno tekmovali z mnogo večjimi nacijami. Tomaž Humar je alpinistični Slavoj Žižek, avtorici pa je očitno najbolj pri srcu legendarni Nejc Zaplotnik, na njegovo Pot se kar naprej ozira ...

Bernadette McDonald,
Alpski bojevniki, Sidarta,
Ljubljana, 2016,
272 strani, 24,90 evra,
www.sidarta.si

razpredrilo

GG

PISANO POLETJE V KINU

Letošnje poletje je v znamenju uspešnih franšiz. Animirane komedije, simpatični hišni ljubljenci, vrnil se je priljubljeni Jason Bourne, septembra pa naj bi imela z dojenčkom polne roke dela Bridget Jones.

Alenka Brun

Letansko poletje je zaznamovala rumena evforija, ko so v filmski pustolovščini nastopili simpatični ljubitelji banan. Minioni so tudi pri nas lani postali najbolj gledani film. Sedaj pa so navihanci zakuhali spektakularno presenečenje, kratki film Minioni vrtnarijo. Na ogled pa bo kot predfilm družinske poslastice Skrivno življenje hišnih ljubljencov, ki na redne sporede prihaja 11. avgusta. V kranjski Cineplexu pa vas že to nedeljo, 7. avgusta, ob 17. uri vabijo na premiero, ob kateri za otroke pred začetkom filma pripravljajo tudi otroški kotiček, poslikavo obraza in zanimive pobarvanke. V Cineplexovih kinematografih bo premiera filma v 3D-tehnologiji. In o čem pripoveduje animirana komedija o domačih ljubljencih? V živahnem manhatanskem bloku se dan resnično začne, ko bitja na dveh nogah odkorakajo v službo in šolo. Takrat se hišni ljubljenci vseh vrst, kožuho, barv, prog in perja zberejo, si izmenjujejo zabavne zgodbe o lastnikih in vadijo najbolj prikupne izraze, s katerimi bodo dobili več priboljškov. Glavni kuža bloka je Max, ki neskončno uživa v družbi svoje lastnice. A njegovo lagodno življenje postane ogroženo, ko Katie iz zavetišča pripelje ogromnega in neurejenega mešanca Duka. Po spletu nesrečnih okoliščin se izgubita na ulicah New Yorka in se morata skupaj zoperstaviti krdelu

Ljubitelji Bridget Jones bodo njeno novo dogodivščino v slovenskih kinematografih spremljali že septembra, takoj po poletnih osvežitvah. / Foto: Cineplex (Karantanija Cinemas)

prekaljenih mestnih mačk ter le na videz prikupnemu puhastemu zajčku Snowballu, ki vodi skupino zapuščenih hišnih ljubljencov. Ti globoko v kanalizacijskih jaških kujejo bojni načrt za maščevanje ljudem. Iskalno akcijo pogrešanega Maxa in Duka pa medtem pogumno organizirajo tudi preostale živalce iz bloka. Julija pa so na velika platna prišli animirana komedija Iskanje pozabljive Dory in tudi težko pričakovano novo nadaljevanje Ledene dobe: Veliki trk, film Legenda o Tarzanu, znanstveno-fantastična akcija iz serije Zvezdni stez: Onkraj in še en film iz serije Izganjalci duhov, v katerem tokat 'izganjajo' dekleta. Ravno včeraj je svojo pot po slovenske kinodvorane našel Jason Bourne, v katerem se v petem poglavju akcijsko-vohunškega spektakularnega filma na prizorišče vračata Matt Damon v vlogi Jasona

Bourna in Paul Greengrass, režiser filmov Bournova premoč in Bournov ultimat. Prav danes pa bo luč na slovenskem velikem platnu ugledala domišljajska pustolovska akcija Odred odpisanih, v kateri nastopajo zvezdniki Will Smith, Margot Robbie, Jared Leto in Viola Davis. Zberi moštvo najbolj nevarnih superzlikovcev na svetu, ki jih imaš v zaporu, daj jim najbolj učinkovito orožje, kar ga ima na voljo vlada, in jih pošlji v boj proti skrivnostni nepremagljivi entiteti: bodo Odpisani vztrajali tudi za ceno svojih življenj ali pa se bodo odločili, da vsak poskrbi zgolj za lastno kožo? Intenzivno tudi že napovedujejo komediji Poredne mame in Vojni psi ter triler Si upaš? – filmi, ki jih boste lahko v kinematografih videli avgusta. Že 11. avgusta prihaja v kinematografe tudi drama Pedra Almodovarja Julieta, ki pripoveduje

zgodbo o materinem boju z negotovostjo, 18. avgusta pa še romantična komedija Woodyja Allena Kavarniška gospoda. Julieta je zgodba o usodi, o krivdi in o nepojmljivi skrivnosti, ki nas pripelje do tega, da zapustimo ljudi, ki jih ljubimo. Izbrisemo jih iz svojih življenj, kot da nam ne bi nikoli nič pomenili, kot da ne bi nikoli obstajali. Film Kavarniška gospoda pa nas popelje v svet razkošnih hollywoodskih dvorcev, skromne družine iz Bronxa, nasilja newyorških gangsterjev in skrivnih škandalov visoke družbe z Manhattanu. Ljubitelji filmov o prikupno zmedeni Bridget Jones pa lahko novo zgodbo pričakujejo sredi letošnjega septembra. Sedaj je Bridget pogumno zakorakala v štirideseta, srečni konec pa se ji še vedno nesramno izmika ... Tokrat Londončankin film nosi naslov Dojenček Bridget Jones.

ZAIGRALI ŽE DVAJSETIČ

Člani Rekreativnega društva Rigelj so v soboto pripravili jubilejno srečanje harmonikarjev, ki pa tokrat ni potekalo na Veliki planini kot minula leta.

Jasna Paladin

Srečanje harmonikarjev diatonične harmonike je zaradi organizacijskih težav potekalo pri planinskem domu v Kamniški Bistrici, a sprememba lokacije glasbenikov ni zmotila, saj se je na tekmovanje prijavilo 55 harmonikarjev iz vse Slovenije. »Le sedemnajst harmonikarjev je danes z nami prvič, vsi drugi pa so naši stari

starimi med 26 in 50 let, letos sploh ni bilo prijaviteljev,« nam je povedal predsednik RD Rigelj Zvonko Božič in predstavil štiričlansko komisijo, ki je skoraj štiri ure poslušala vse nastopajoče. Najboljše po posameznih kategorijah so določili Jaka Kastelic, Tomaž Jemec, Milan Kokalj in Dušan Drobnič, glede na njihove ocene pa je absolutni zmagovalec in hkrati zmagovalec v kategoriji od 16 do 25 let je postal Nejc Klemenšek z Rečice ob Savinji. Organizatorji

Absolutni zmagovalec je letos postal Nejc Klemenšek z Rečice ob Savinji.

znanci, kar pomeni, da se je tekmovanje v teh krogih še res dobro prijelo. Zanimivo pa je, da sta od štirih starostnih kategorij najbolj zastopani najmlajša in najstarejša, med harmonikarji,

so nagradili tudi najmlajšega tekmovalca, to je bil Filip Meglič z Vač pri Litiji, rojen leta 2008, in najstarejšega harmonikarja, ki pa je bil France Mohorič iz Ljubljane, rojen leta 1932.

Slovenski rok v Lahovčah, hrvaški pop v Zbiljah in Noctiferija na Loškem gradu

Po letu premora bodo Lahovče ponovno zatresli slovenski rokerji. V petek, 12. avgusta, bodo namreč na lahovškem Hangarfestu od 19. ure naprej odmevali zvoki dobre glasbe. Nastopile bodo lokalne skupine Rock band Incident, THEWET, DreamOn in Crazy Neighbours, za njimi pa bosta poslušalce doobra razgreli skupini Big Foot Mama in M12. Dva tedna kasneje, 26. avgusta, pa bodo Zbilje ponovno gostile Zbiljsko noč. Zbrane bo od 20. ure dalje ogreval DJ Ney, vrhunec večera bo v znamenju hitov hrvaške pevke Jelene Rozga in hrvaškega romantika Ivana Volarića Zaka, zabavo pa bo v jutro popeljala skupina Mambo Kings. Nenavadno popotovanje, na katerega se je podala slovenska Noctiferia, se približuje vrhuncu. Akustičen projekt, ki so se ga lotili legendarni slovenski metalci, bo avgusta izšel v obliki albuma Transnatura, Noctiferia pa bo izid pospremila s koncertom na Loškem gradu v soboto, 20. avgusta.

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Način življenja in tudi razmišljanje, vse se vam bo postavilo na glavo. Veliko stvari bo dobilo nov smisel, saj boste videli z drugačnimi očmi. Vse, kar je črno, se bo spremenilo v belo, vse, kar je slabega, bo postalo dobro. Pred vami je sreča.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Končno se vam bodo ljubezenske zadeve začele obračati tako, da boste srečni, pomirjeni. Polni dobre volje boste zmožni narediti vse, kar je bilo še pred nedavnim nemogoče. Le kaj bi še radi? Zaradi denarja se ne obremenjujte.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Obetajo se vam romantični časi. Oseba, ki se vam je v preteklosti izmikala, vam pripravlja prijetno presenečenje. Vaši osamljenosti se iztekajo zadnje minute. Na delovnem mestu se raje preveč ne izpostavljajte, ostanite v ozadju.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Svojo redoljubnost in natančnost boste vsiljevali tudi drugim, zato se pripravite na posledice. Kaj hujšega od trenutne slabe volje ne bo. V družbi prijateljev in znancev se boste razvedrili. Ob koncu tedna se vam obeta presečenjenje.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Pred vami se bo odprlo obdobje prostega časa in ne boste mogli verjeti, da imate končno čas zase. Zadnje čase so bili ljudje preveč odvisni od vas, pa tudi vi ste prevzemali vedno več odgovornosti. Pot v tujino vam tokrat ne uide.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Potrebni ste notranjega miru, zato vam je dopust več kot dobrodošel. Slabe volje boste zaradi financ, a kaj morete, ko ste brezbržno zapravljali, na to niste mislili. Nekaj dobrega pričakujte z novico od nekoga, na katerega ste že pozabili.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

S tem, ko se greste skrivnice, lažete tudi sami sebi. Vsemu temu boste naredili konec in si vzeli pet minut za resnico. Lažje boste zadihali in kolo sreče se obrne vam v korist. Na delovnem mestu se boste zavzeli za svoje interese.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Kljub raznim bremenom boste imeli dovolj energije, da boste za vse našli pravo rešitev. Tudi čas bo pokazal svoje in mirne duše se boste lahko sprostili. Premišljevanje o dopustu bo obrodilo sadove in kmalu se vam obeta potovanje.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Vso svojo pozornost boste usmerili v načrt dela oziroma zaslužka. Kmalu boste ugotovili, kaj je bilo tisto, kar vas je vedno zablokiralo in s tem ustavilo. Vedno ste mislili na druge, sebe pa postavljali na zadnje mesto. Denarja boste zelo veselili.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Že nekaj časa bi nekomu radi povedali, kar mu gre. V naslednjih dneh bo končno prava priložnost. Dosegli boste svoje in se potihoma veselili zmage. O finančah boste veliko razmišljali in poskušali iz nič narediti ogromno.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

S tem ko zatirate svoja čustva, sami sebi kradete nekaj najlepšega, kar je sploh možno v življenju. Dobro veste, da je korak naprej potreben in da z odlašanjem ne boste rešili težav, ki vam vztrajno zategujejo zanko okoli vratu.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Na vaše dobro razpoloženje bo vplivala okolica, saj ste še vedno preveč odvisni od dobrih trenutkov drugih. Na čustvenem področju se vam bodo pojavila številna vprašanja, a na odgovore boste morali še počakati. Vse bo dobro.

TA JE DOBRA

Navodila je pametno upoštevati

Pralni stroj gospe Mlinar se je pokvaril. Klicala je serviserja, ki se je najavil za naslednji dan.

Ker je gospa Mlinar ob tej uri imela sestanek, je serviserju po telefonu naročila naslednje: »Pustim vam ključ pod predpražnikom. Popravite pralni stroj in pustite račun na mizi v kuhinji. Ne bojte se mojega psa, nikomur nič ne naredi. Ampak pozor – na noben način, nikakor ne govorite z mojim papagajem!«

Ko je serviser prišel naslednji dan, je bilo vse tako, kot sta se dogovorila. Pes je bil sicer največji in najbolj grozljiv, kar jih je kadarkoli videl, a res čisto miren in ga je le opazoval pri delu. Papagaj pa je ubogega serviserja ves čas nadlegoval, metal mu je lupine lešnikov na glavo, preklinjal in kričal najgrše izraze, kar jih je kdaj slišal.

Na koncu serviser ni več zdržal in je nadrl papagaja: »Zapri že enkrat svoj nesramen kljun!«

Nakar se papagaj zadere: »Rex, primi ga!«

Pahor med Indijanci

Predsednik Pahor je na obisku v ZDA in tam se sreča tudi s predstavnikom ameriških Indijancev. Pahor omeni begunsko krizo v EU, stari Indijanec pa mu pravi: »Bodite previdni pri imigracijskih zakonih. Mi smo bili pred petsto leti preveč velikodušni.«

Obvestilo gospodinjam in gospodinjcem

Na trg so prišle nove ponve za kuhanje z elektronskimi senzorji, ki kontrolirajo proces kuhanja. Takoj, ko senzorji zaznajo, da se vam nekaj na štedilniku žge, vam avtomatsko izklopijo internet.

Gorenjske žarnice

Zakaj na Gorenjskem spravljamo pregorele žarnice? Ker so za podnevi še dobre.

LAŽJI SUDOKU

2			4				8	9
4			2	5	3			
	5				4			
	2	3			7	1	5	
3	1	7			8		2	
		3					9	
		2	1		3			7
5	8				7			4

Rešitev:

7	5	1	2	6	9	8	3	4
2	9	6	8	1	7	5	4	3
8	2	7	5	6	7	1	3	9
9	2	8	7	4	1	6	5	3
5	1	2	6	9	8	7	4	3
2	9	1	5	6	9	7	4	3
6	9	9	7	1	6	2	8	5
6	9	9	7	1	6	2	8	5

TEŽJI SUDOKU

4			5					
		5		9		8		
8				4		6	2	
		7				9		
	4	2	1		9	6	8	
	5					1		
9	3		4					6
		4		1		7		
					8			

Rešitev:

6	5	9	2	8	1	4	7	3
8	2	9	1	6	7	2	5	4
9	1	2	7	5	8	6	3	4
2	4	8	9	7	6	5	1	3
7	6	5	9	2	1	8	4	3
2	9	7	5	6	1	8	4	3
8	1	4	9	7	2	3	5	6
1	2	6	2	9	5	9	3	7

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

SEJEM EROTIKE

PO 15.8.2016 V nedeljo od 19. Ure znižana vstopnina 10 EUR/ osebo s tem kuponom ali s kuponom iz naše spletne strani

KUPON

12.-15. AVG.

od petka do nedelje 17.00-01.00 • ponedeljek 14.00-22.00

BELJAK

OSOJSKO JEZERO

TENIS CENTER ANNENHEIM

Vstopnina: 20 € • www.eros-amore.at • www.erotik-messe.at
 INFO-TEL: +386/70144 097

GORENJSKI GLAS	LUKA V MAROKU	ANTIČNO MESTO OB NERETVI	ŽREBANJE	KRAŠKI IZVIR	PEVEC COCKER	DIRK NOWITZKI	INDIJANSKA VAŠKA SKUPNOST V MEHIKI	ŽIČNIK	VZDEVEK ONASSISA	JAKOVA SAMICA											
NAŠ PEVEC (A. D.)																					
MAJHNO STANOVANJE						10															
VRILINA, KREPOST									4												
ČASOVNO OBDOLJE		19			GORLJIV PLIN		DANIEL ESTULIN ZANE-SENJAK		RUDNIŠKI ROV	BIBLIJSKI KRAJ V JUDEJI											
NAJBOLJ POGOST VEZNIK				5																	
SIGNALNI IZSTRELEK																					
GORENJSKI GLAS	TURŠKI VLADAR	NEKDANJI POLJSKI KONJENIK KRTOVA LUKNJA							ŠKANDAL	ŠTEFAN AHLIN IGLASTO DREVO											
PREGIBANJE BESED PO SKLONIH																					
60 MINUT					NAS-PROTNIK NAPREDKA		PRIVESEK ZGODNJE VINO			12											
LEV TROCKI		7																			
BIVŠA PAPEŠKA KRONA																					
VOJAŠKA ZVEZA				20																	
MESTO V RUSJI																					
GORENJSKI GLAS	LEVI PRITOK DRAVE	IGRALKA MARGRET ESTONCI																			
URAD ZA MENJAVO VALUT						14															
DEL OBRAZA																					
NAOS SVETIŠČE																					
SESTAVIL: F. KALAN	FILM FRANCETA ŠTIGLICA	KAMERA NA MEH (ŽARG.)	NEKDANJI VRVAR	AMERIŠKI REŽISER (MARTIN)	TINE ŠROT	PRAVO-SLAVNA VERSKA PODOBA	MUSLI-MANSKA HALJA	RUSJANOVO LETALO	NAŠ PUBLICIST (ANDREJ)	GORENJSKI GLAS	PEVEC RUDAN	PASJA PASMA									
BLAŽILEC SUNKOV PRI AVTOMOBILU								13		FR. IGRALEC (JEAN)		ALFRED NOBEL									
DOLINA OB REKI MEZI			3																		
POLDRAG KAMEN					KMET, KI ORJE VEČJI KOS POHIŠTVA							PRIPANIK MULATOV LANENI IZDELKI	16								
ANGLEŠKI PESNIK (THOMAS)							PEVKA KRAJNČAN	OTOK PRI SARDINJI		IGRALEC KILMER LADJE-DELNIŠKA NAPRAVA											
DARIO VARGA								9													
ZVIJAČA																					
FILIPINSKI OTOK			15																		
AGADIR AGENOR ERIDAN ESTAVELA NORTON	GLASBENA ENOTA POLOVICE TONA	MOČAN ORKAN OKO (MANJŠ.)																			
TEN KOŽE					JUDOV SIN																
ATA																					
LETNI PRIDELEK																					
TANJA STARČ																					
ŠIRNO MORJE																					
PRSA																					

Nagrade: 3-krat po dve vstopnici za sejem erotike

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 10. avgusta 2016, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	

DRUŽABNA KRONIKA

MOKER IN RAZIGRAN DAN

V ponedeljek je pol stotnije Glasovih naročnikov in bralcev potovalo na Višarje, v Ukve in Ovčjo vas v Kanalski dolini. Dan je bil deževen, vendar zaradi dobre volje izletnikov veder.

Jože Košnjek

Ko smo v ponedeljek zjutraj odhajali iz oblačnega Kranja, smo upali, da so se vremenoslavci, ki so napovedovali deževen dan, zmotili. Pa se niso. Na 1700 metrov visokih Višarjah, od koder je v lepem vremenu enkrat razgled na Julijske in Karnijske Alpe in na štiri doline, ki se stekajo pod Višarje, je bilo kot iz škafo. Izletniki se nismo dali motiti. Jezuitski pater Peter Lah, doma iz Suhadol pri Komendi, duhovnik Tone Humar iz Mekinj, skrbnik višarskega Marijinega svetišča Dionizij Matevžič in sestra

Pia Marc so poskrbeli za doživetje bogoslužja, v katerem smo za petje in branje berila poskrbeli kar sami. Izletnica Marija Jamnik iz Žabnice se je izkazala za izvrstno pevko in organistko. Pater Peter Lah je razgrnil vse razsežnosti izročila Višarij, od Marijinega do človeškega, v katerega so vpete freske in slike Križevega pota dolenijskega slikarja Toneta Kralja, ki je veliko ustvarjal na Primorskem. Višarski gostilničar Jure Prešeren, rojen v zavedni Prešernovi družini na Trbižu, je poskrbel za izvrstno kosilo in za glasbeni vložek. Kot pravi mojster je skupaj z našim Gregom Flajnikom raztegnil harmoniko in družba se je razživela ob

najbolj znanih Avsenikovih vižah. Dolina nas je čakala nekoliko vedrejša. V Ukvah nam je zgodbo o tudi žalostni preteklosti okrog 25 kilometrov dolge Kanalske doline in njenih ljudi povedal dolgoletni predsednik Slovenskega kulturnega središča Plavnika Rudi Bartaloth. Dolina se začne pri Trbižu, konča pa pri Tablji oziroma Pontebi, kjer je bila do konca prve svetovne vojna meja med Avstro-Ogrsko in Italijo. Po vojni pa je bila Italija nagrajena z njeno prestavitvijo v bližino Rateč. Slovenci so se morali desetletja boriti proti asimilaciji, najprej nemški, nato pa italijanski. Obdržali so se in danes se tudi mladi znova učijo slovenščine, ki

vztraja tudi po zaslugi zavednih slovenskih duhovnikov in društvenih delavcev. Kaj bo potem, ko jih več ne bo ... Naše kanalsko potovanje je bilo sklenjeno v Ovčji vasi, kjer je med drugim sklenil svoje življenje duhovnik Jurij Prešeren, brat pesnika dr. Franceta Prešerna. Ana Wedam, Luciano Lister in ukovski organist Oswald Erath so bili čudoviti pripovedovalci zgodb o Ovčji vasi in dolini. Kot se za Slovence spodobi, smo vsak obisk sklenili s pesmijo po tonih Jamnikove Marije. Dan se je poslavljalo, nebo se je vedrilo, naša pot pa se je obrnila nazaj proti domu. V te kraje se bo Gorenjski glas gotovo še vračal.

Glasovi izletniki med sprehodom po Ovčji vasi / Foto: Grega Flajnik

Rudi Bartaloth (prvi z leve) je predstavil preteklost in sedanost Kanalske doline. / Foto: Grega Flajnik

Marija Jamnik je igrala in pela ter izletniško skupino spremenila v kar uglašeni zbor. / Foto: Grega Flajnik

Vodja Izleta Grega Flajnik (s kitaro) in naš višarski gostitelj Jure Prešeren sta 'vžgala' nekaj Avsenikovih. / Foto: Jože Košnjek

Sodelavcem v Kanalski dolini smo, glede na vreme, podarili Glasove dežnike. Prejela ga je tudi Ana Wedam. / Foto: Jože Košnjek

VRTIMO GLOBUS

Vin Diesel najbolj 'všečkan'

Vin Diesel (49) je postal prvi igralec na družbenem omrežju Facebook, ki je dobil sto milijonov všečkov. Pred njim sta mejnik dosegla pevka Shakira in nogometaš Christiano Ronaldo. Najbolj priljubljena in največkrat deljena objava na njegovem profilu je postal njegov poklon tragično preminulemu igralcu Paulu Walkerju. Vin trenutno snema film Fast 8, serija Hitri in drzni, s katero je igralec zaslovel, pa letos praznuje petnajst let.

Sin Michaela Douglasa na prostosti

Po skoraj sedmih letih zaporne kazni je prišel na prostost 37-letni sin Michaela Douglasa, Cameron Douglas. Zaprt je bil zaradi posedovanja heroina in prodaje metamfetamina. Mladenič je bil sprva obsojen na pet let zavora, vendar so mu kazen podaljšali zaradi tihotapljenja droge v zapor. Sin z oskarjem nagrajenega igralca se je z drogo prvič srečal pri rosnih 13 letih, nekajkrat so ga skušali ubiti, poskusil pa je tudi storiti samomor.

Anton Yelchin ni napisal oporoke

Tragično preminuli 27-letni igralec Anton Yelchin, ki je umrl zaradi serijske napake na svojem vozilu znamke Jeep, ni zapisal, komu pripada njegovo 1,4 milijona dolarjev vredno premoženje. Sedaj sta zahtevo za upravljanje premoženja vložila njegova starša Victor and Irina Yelchin. Njun predstavnik je pojasnil, da bosta sinov denar namenila za tožbo zoper podjetje Fiat Chrysler.

Josh Groban je samski

Ameriški pop pevec Josh Groban (35) se je po dveh letih razšel z dekletom, igralko Kat Dennings (30). »Njuna razveza je sporazumna. Še vedno sta prijatelja, ki si stojita ob strani. Ni pravi čas za njuno zvezo,« je za E!News povedal vir. Po poročanju tujih medijevsta si bila vedno naklonjena in sta bila videti zelo srečna. Kaj je razlog za razhod, ni znano, njuna predstavnika novice nista komentirala.

V torek smo v Kranju v fotografski objektiv ujeli tri umetnice: Ireno Orel, Meto Šolar in Evo Serpan Sitar. Dekleta so nove članice Likovnega društva Kranj, svoja dela pa razstavljajo v Mali galeriji Likovnega društva Kranj. Razstava bo na ogled do konca avgusta. / Foto: Tina Dokl

Čudovita srhljivost strel

V Sloveniji v povprečju beležimo okoli šestdeset tisoč udarov strele letno. Bliskanja in grmenja se nekateri bojijo, drugim pa lov za nevihtami predstavlja izziv in sprostitiv.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – V Sloveniji že več let deluje Vremensko društvo Zevs, ki po besedah predsednika Marka Premelča šteje okoli petdeset ljubiteljev vremena in vremenskih pojavov. Med njimi je tudi Robert Dolničar iz Podgorja pri Kamniku, ki že vrsto let lovi nevihte, tako pri nas kot v tujini.

»Nevihte in fotografiranje strel mi predstavlja sprostitiv po službi in delu doma. Uživam v lepoti teh naravnih pojavov in se brez težav odpeljem nekaj sto kilometrov zgolj zato, da lahko opazujem kakšno večjo nevihto,« o svojem nenavadnem hobiju pravi Dolničar, ki mu je v spominu ostala predvsem nevihta, ki je divjala poleti leta 2008 in povzročila precej škode v vasi Gozd pri Kamniku. Čeprav so Robert in njegovi kolegi dobri poznavalci vremenskih razmer, so na lastni koži občutili, kako nevarno je lahko vreme. »Opazovali smo nevihto na pečinah nad Trstom. Obali se je bližala iz tržaškega zaliva. V upanju na dobre fotografije smo čakali do zadnjega trenutka, takrat pa je treščilo tudi že za nami, kar pomeni, da je bila nevihta že pri nas. Hitro smo se umaknili v avtomobile, ki smo jih imeli parkirane nekaj minut stran.«

SCALAR – sistem, ki šteje nevihte

Do strel pride zaradi separacije naboja v nevihtnih oblakih. Ti so običajno brez naboja, med nevihto pa zgornji del dobi pozitiven naboj, spodnji, ki je bližje tlom pa negativnega. Ker imajo tla pozitivni naboj, prihaja do velikih napetostnih razlik. Zrak, ki navadno ne prevaja

Takole je udar strele nad Kranjem v fotografski objektiv ujel lovec na nevihte Robert Dolničar.

elektrike, postane električni prevodnik in takrat vidimo blisk in slišimo grmenje.

Na Elektroinštitutu Milan Vidmar v Ljubljani že od 1998 deluje projekt SCALAR, v okviru katerega v Sloveniji delujeta senzorja v Novi Gorici in Jelšah pri Krškem, skupno pa na področju Balkana deset senzorjev. Vsi so del večje evropske mreže senzorjev, ki beležijo

bistveno več. »Le med eno nevihto lahko v Sloveniji zaznamo tudi več kot dvajset tisoč strel, vendar jih na zemljo udari le manjšina,« pravi Milev.

Zaradi svojih geografskih značilnosti sta nevihtam in s tem tudi strelam še zlasti izpostavljeni Gorenjska in severna Primorska. »Na tem območju se mešata toplo in vlažno me-

denimo Primorska. »Večina naselij na Gorenjskem namreč leži v kotlinah in dolinah, kjer je manjša verjetnost, da pride do udara strele, kot na vrhovih.«

Električno energijo strel je težko uporabiti

SCALAR, ki se v celoti financira iz lastnih sredstev, je sicer namenjen profesionalnim uporabnikom. Omogoča podajanje informacij o strelah v realnem času ter tudi alarmiranje. Storitve so sprva začeli razvijati za elektrogospodarstvo, ki ima lahko s strelami precej težav. Uporabljajo ga tudi v Kontrolni zračnega prometa Slovenije ter na Slovenskih železnica in v drugih transportnih družbah. RTV Slovenija na ta način zaščiti antenski sistem. Ko strele zaznajo na območju sistema, se antene izključijo iz distribucijskega napajanja in prižgejo dizelske agregate, s čimer se izognejo težavam ob izpadu električne energije iz omrežja. Uporabljajo ga tudi zavarovalnice, ki s sistemom lahko ob prijavi škode zaradi strele preverijo, ali je do udara res prišlo.

Na vprašanje, ali bo kdaj mogoče energijo strele uporabiti, pa Milev odgovarja zadržano. »Strela ima sicer veliko moč, a malo energije. Problem predstavlja tudi hramba energije, kjer prihaja do velikih izgub, tako da veliko uporabne vrednosti v strelah vsaj za zdaj ni.«

Ne glede na to, ali bomo kdaj izrabljali energijo strel ali pa bodo predstavljale le potencialno grožnjo in nevarnost, bodo za zmeraj ostale čudovite in hkrati srhljive naravne pojave, ki nas, tako kot Roberta Dolničarja, privlačijo prav zaradi svoje strašljive moči in lepote.

Čeprav na Gorenjskem beležijo precej strel, pa povzročajo manj težav kot na Primorskem, saj večina naselij leži v dolinah in kotlinah, strele pa večkrat udarijo v vrhove gora in druge izpostavljene predele.

udare strel. »V Sloveniji beležimo okoli šestdeset tisoč udarov strele letno. Prihaja sicer do odklonov, kot smo na primer imeli pred leti tudi blizu sto tisoč zabeleženih strel, pred tremi leti pa rekordno malo,« pravi vodja sistema SCALAR Goran Milev in dodaja, da je sistem namenjen merjenju tistih strel, ki udarijo na zemljo, medtem ko je strel med oblaki in znotraj oblakov še

diteransko podnebje s hladnejšim alpskim. Do neviht pa pride ravno zaradi mešanja toplega in vlažnega zraka z mrzlim. Dodatno k večji gostoti strel na Gorenjskem pripomore tudi hribovito območje, saj strela vedno išče najhitrejšo pot, to pa po navadi predstavlja vrh gore,« še razlaga Milev, ki sicer dodaja, da Gorenjska utrpri manj škode zaradi posledic strel kot

V Sloveniji povprečno beležimo 60 tisoč udarov strele na leto. Enega od njih je fotografiral Robert Dolničar.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 6. 8., in nedelja, 7. 8.
14.30, 16.45, 19.00, 21.15

JASON BOURNE

13.45, 16.00, 18.15, 20.30

ODRED ODPIISANIH

20.45 ZVEZDNE STEZE: ONKRAJ

13.30, 15.15, 17.00

LEDENA DOBA 5: VELIKI TRK, sinhro.

18.45 OB TEBI

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 6. 8.

16.00, 18.00, 20.30, 22.30

JASON BOURNE

17.30, 20.00, 22.25

ODRED ODPIISANIH

15.30, 18.30, 21.00

ODRED ODPIISANIH, 3D

18.25, 20.45 ZVEZDNE STEZE: ONKRAJ

20.15 IZGANJALCI DUHOV

13.30, 15.30, 17.50

LEDENA DOBA 5: VELIKI TRK, sinhro.

14.30, 16.30

LEDENA DOBA 5: VELIKI TRK, 3D, sinhro.

15.40 LEGENDA OTARZANU

13.40 KAKO NAJTI ZMENEK ZA POROKO

13.50 OBVEŠČEVALNA

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

Poostren nadzor v Triglavskem narodnem parku

Bled – V avgustu bodo naravovarstveni nadzorniki Triglavskega narodnega parka v sodelovanju s policijskimi postajami Bled, Kranjska Gora in Bovec ter gorsko policijsko enoto obiskovalce še dodatno ozaveščali o pomenu narodnega parka, jim svetovali o varnem obisku gora, v primeru ugotovljenih kršitev pa izrekli opozorila ali tudi ukrepali z izrekanjem glob. Poostren nadzor bo potekal od 5. avgusta dalje na območju alpskih dolin, planot in triglavskega pogorja. Doslej največ kršitev beležijo zaradi napačnega parkiranja vozil, ostale kršitve se nanašajo na nedovoljena ravnanja, kot so spuščeni psi, nedovoljeno kampiranje, kurjenje ognja v naravnem okolju ali nedovoljeno oz. prekomerno nabiralništvo zelišč in plodov, predvsem gob.

Radio Triglav

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

TERENSKA KRVODAJALSKA AKCIJA – AVGUST 2016

Vabimo vas, da se pridružite družini krvodajalcev in se udeležite avgustovske terenske krvodajalske akcije, ki bo v **TOREK, 9. avgusta 2016** v KULTURNEM DOMU NA KOKRICI, Cesta na brdo 30, Kokrica. Odvzemi krvi bodo v času od 7.00 do 13.00.

RKS Območno združenje Kranj
Bleiweisova 16, 4000 Kranj
Tel.: 04 20 18 670

BREZPLAČNA OBUJAVA

Če na vaše rolete in okenske police sedajo različni ptički, ki iščejo zavetje pred mrazom, boste s tem priložnikom lahko natančno določili, za katerega ptička gre. Pernati obiskovalci so prikazani v naravni velikosti, zato pri prepoznavanju skoraj ne more priti do pomot.

Cena knjige, ki je lahko tudi lepo darilo, je

1150
EUR

Knjigo lahko kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

V občini Medvode obnavljajo otroška igrišča

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Občina Medvode je v letošnjem proračunu kar nekaj denarja namenila tudi za obnovo otroških igrišč.

Konec julija so se začela gradbena dela na otroškem igrišču v Preski. »Projekt smo pripravili v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Preska - Žlebe. Igrišče bo obnovljeno in razširjeno. V prvi fazi bodo potekala gradbena dela, v drugi fazi bodo izkopali temelje za igrala, ki jih bodo tudi vgradili. Tretja faza predvideva nasutje varnostnih con okoli igral in

novi zasaditev,« so sporočili z Občine Medvode. Dela se bodo predvidoma zaključila do 26. avgusta. Poleg novih igral, obnovitve nekaterih obstoječih igral, novih ozelenitev in tlakovanih površin bodo postavili tudi ptnik in drugo urbano opremo. Vrednost investicije je okrog 49 tisoč evrov.

Končana pa je prenova otroškega igrišča pri Knjižnici Medvode. Na novo so postavili dvojno gugalnico in vzmeteni tunel. Nova je tudi talna podlaga. Vrednost investicije je dobrih šest in pol tisoč evrov.

Tuje turiste najbolj privlači Velika planina

Kamniški turistični delavci so za zdaj z letošnjo poletno sezono zadovoljni. Tujih turistov je več kot lani, ugotavljajo, mi pa smo nekaj obiskovalcev vprašali, kako so izvedeli za Kamnik, kaj jim je pri nas všeč in kaj vse si bodo ogledali.

JASNA PALADIN

Kamnik – »Velika planina,« ustrelijo zaposleni na kamniškem TIC-u, ko jih vprašam, kaj tuje turiste, ki se oglašijo pri njih, najbolj zanima. Nato pa staro mestno jedro in kje je mogoče kaj dobrega pojesti. Uradni statistični podatki o številu tujih turistov za to letoje bodo sicer znani šele jeseni, a po podatkih TIC-a je tujih gostov v Kamniku za vsaj osem odstotkov več kot lani. Veliko je dnevnihtov, ki v Kamnik in do okoliških zanimivosti pridejo iz Ljubljane, veliko pa je tudi takih, ki v mestu ali okolici prenočijo.

»V Sloveniji smo prvič, veliko lepih stvari o vaši deželi pa nam je povedala ženi-na sestra, ki je tu dopustovala lansko leto. Vsega skupaj bomo tu dvanaest dni, danes smo si vzeli čas za Veliko planino, kasneje pa si bomo najverjetneje ogledali tudi mesto Kamnik. Spali bomo sicer v Bohinju. Navdušeni smo predvsem nad neokrnjeno naravo, zato sem zagotovo še pridemo,« mi je v naglici, ker je bilo treba ujeti opoldansko nihalko na Veliko planino, hitel pripovedovati Patrick Parys iz Belgije, ki se v naših krajih mudi skupaj z ženo in tremi otroki.

Z Velike planine pa sta se nekaj minut kasneje že vrnila Yves in Simone Jaume iz Francije, ki se po Sloveniji s svojim avtomodom letos prav tako potepata prvič. »Zelo lepo je bilo, vredno ogleda, prav zaradi Velike planine sva prišla sem, saj sva o njej že prej slišala veliko lepega.

Dan, Patricia, Adonis in Adlane Abdelaziz iz Strasbourga so v Kamniku preživeli teden dni.

Všeč sta nama predvsem lepa narava in mirna okolica, zdaj ko sva starejša, vse bolj ceniva prav mir,« sta nam povedala in dodala, da bosta v Kamniku ostala dva dni.

V kamniškem Kampu Resnik smo pri popoldanskem počitku zmotili družino Abdelaziz iz Francije. »Večkrat smo že bili v Kamniku, zadnja štiri leta sicer ne, a letos smo se spet z veseljem vrnili. V kampu bomo s svojo prikolico preživeli teden dni, od tu pa se odpravljamo na izlete po okolici, pa tudi dlje – celo na Madžarskem smo bili in na Ptuj, v Postojni. Seveda smo peš obiskali tudi Veliko planino, s kolesom smo raziskovali staro mestno jedro. Tu nam je zelo všeč, okolje in vzdušje je povsem drugačno kot v

Franciji, veliko bolj zeleno in mirno je,« nam je naštel oče Dan in hitro dodal, da so navdušeni tudi nad hrano. Poskusili so vse od vampov, kislega mleka in žgancev do bureka in čevapčičev.

Tudi Carola Hassink iz Nizozemske je skupaj s svojim možem v Kamniku že skorajda stalna gostja. »Zadnji pet, šest let se v Kamniku redno ustavimo za nekaj dni na poti na Hrvaško in nato še nazaj grede. Včasih sta z nama hodili tudi hčerki, zdaj pa z možem že dopustujeva sama. Odlično se nama zdi, ker je zraven kampa bazen, pa tudi staro mestno jedro je povsem blizu, a zdi se nama, da je vsako leto bolj prazno. Rada se odpraviva na izlet na Veliko planino in druge okoliške hribe, ustreza pa nama

tudi tukajšnji mir,« nam je povedala Nizozemka, medtem+ ko se je njen mož s kolesom odpravil v bližnjo trgovino.

Na poti iz Logarske doline v Ljubljano sta se v Kamniku ustavila Patricia in David iz Švice, ki sta na počitnicah v Sloveniji preživela teden dni. »Ogledala si bova Štuno, stari del mesta in Mali grad, nekaj bova pojedla in popila, v pomoč pa nama je tiskani turistični vodnik,« sta mi zaupala, medtem ko sta presenečena in zadovoljna ugotavljala, da popoldan v strogem mestnem središču ne bo treba plačati za parkiranje. Dodala sta še, da jima je pri nas najbolj všeč narava, hrana in arhitektura, tudi Kamnik je zato njuna pričakovanja izpolnil.

Carola Hassink iz Nizozemske se v Kamniku skorajda vsako leto ustavi na poti na Hrvaško in nazaj.

Yves in Simone Jaume iz Francije sta v kamniški konec prišla zaradi Velike planine.

BREZPLAČNA OBJAVA

CIS – CENTER ZA INFORMIRANJE IN SVETOVANJE ZA ŽRTVE NASILJA NA GORENJSKEM

V Kranju, na Oldhamski cesti 14a deluje center za žrtve nasilja. Če doživljate katero koli obliko nasilja, se lahko obrnete na pogovor, posvet, informacijo. Pomoč je brezplačna. Pokličite na tel.: 030 380 380 in se dogovorite za srečanje ali pišite na e-pošto: cis.gorenjske@siol.net.

DRUŠTVO ZA POMOČ ŽENSKAM IN OTROKOM ŽRTVAM NASILJA VARNA HIŠA GORENJSKE, SLOVENSKI TRG 1, KRANJ

Hospic

Slovensko društvo

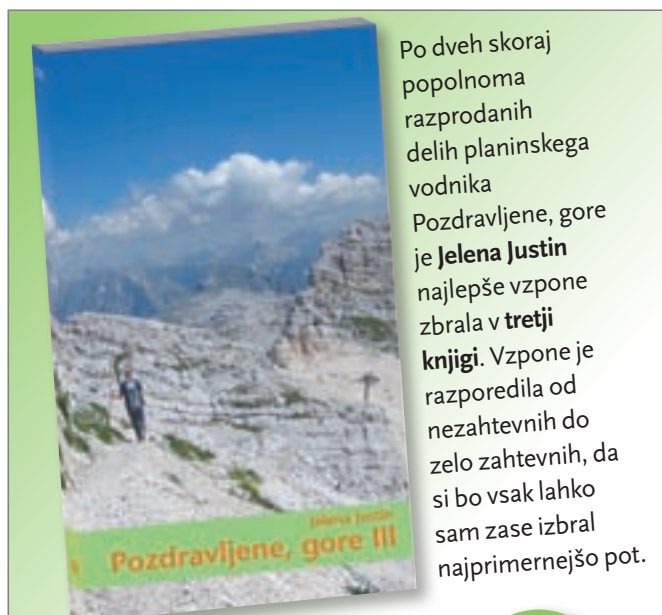
Slovensko društvo hospic že več kot 20 let skrbi za umirajoče in njihove svojce. Da bomo tu, ko nas boste potrebovali.

Poslijte ključno besedo **HOSPIC5** na **1919** in prispevali boste 5 EUR za delovanje društva.

Podprite tudi žalujoče otroke na vseslovenskem taboru na: **SI56 05100-8010047155**, sklic: **SI00 131804**

www.hospic.si za **leviestrčne**
brezplačna objava

LOVENSKO DRUŠTVO HOSPIC, GOSPOVARSKA CESTA 1, LJUBLJANA

Po dveh skoraj popolnoma razprodanih delih planinskega vodnika Pozdravljene, gore je Jelena Justin najlepše vzpone zbrala v **tretji knjigi**. Vzpone je razporedila od nezahtevnih do zelo zahtevnih, da si bo vsak lahko sam zase izbral najprimernejšo pot.

Redna cena vodnika je 20 EUR. Če ga kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

15
EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

S kolesom od Rateč do Ljubljane

Ministrstvo za infrastrukturo skupaj z direkcijo za infrastrukturo pripravlja označitev 109 kilometrov dolgega odseka državne kolesarske povezave od Rateč do Ljubljane, to pa bo pomenilo tudi povezavo do Salzburga in Gradeža.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Pobudnika označitve te kolesarske povezave, navdušena kolesarja in kolesarska popotnika Jože Taler in Milena Černologar Radež, ki sta zaposlena na ministrstvu za infrastrukturo, sta projekt predstavila ministru dr. Petru Gašperšiču in dobila zeleno luč. Toliko bolj, ker je pred kratkim, julija meseca, stopil v veljavo

mimo golf igrišča pod Šmarno goro, čez viseči most v Vičkah, do Ljubljanskega Tromostovja.

Pot poteka skozi enajst občin, in sicer Kranjska Gora, Jesenice, Žirovnica, Bled, Gorje, Radovljica, Naklo, Kranj, Šenčur, Medvode in Ljubljana. Ko pravijo pri ministrstvu za infrastrukturo, so projekt že predstavili predstavnikom vseh občin in slovenske kolesarske

Kolesarska povezava od Rateč do Ljubljane bo potekala tudi po že obstoječih poteh. / Foto: Tina Dokl

pravilnik o prometni signalizaciji, na podlagi katerega je možna postavitve prometne signalizacije za označitev smeri kolesarskih povezav in prometnih ciljev s kašipoti in kašipotnimi tablamami v enotni rdeči barvi. Kašipoti so sedaj popolnoma primerljivi s kolesarskimi oznakami v tujini, z novo kolesarsko povezavo pa se prvič uporabijo v praksi.

Po načrtih bo označen odsek kolesarske povezave potekal po kolesarskih poteh, kjer te že obstajajo, po državnih in občinskih cestah, predvsem po cestah, ki so z vidika prometne varnosti in prometnih obremenitev za kolesarski promet primernejše. Pot bo speljana mimo naravnih in kulturnih znamenitosti, skozi center Kranjske Gore, stari center Jesenic, na Bled do jezera, skozi Radovljico, romarsko središče Brezje, stari center Kranja, Smlednik,

mreže. Odzivi na nanj so bili pozitivni.

Ministrstvo in direkcija za infrastrukturo bosta skušala projekt realizirati do Tredna mobilnosti v sredini septembra. Glede nato, da je odsek Rateč-Ljubljana del predvidene državne daljinske kolesarske povezave, istočasno potekajo tudi aktivnosti za vzpostavitev nadaljevanja kolesarske povezave od Ljubljane do mejnega prehoda Brežice ter nato v naslednjem letu do Maribora oziroma avstrijske in madžarske meje ter do Kopra in meje s Hrvaško in Italijo.

Trenutno pripravljajo elaborat za označitev. Sledila bosta nakup in postavitve ustreznih prometnih znakov za vodenje kolesarjev na relaciji Rateč-Ljubljana. Ocenjena vrednost projekta za označitev odseka kolesarske povezave med Ratečami in Ljubljano je okoli 40 tisoč evrov.

Dokumentarec o Tonetu Pretnarju

Tržič – V tržiški knjižnici bodo v torek ob 18. uri v počastitev rojstnih dni dveh tržiških kulturnih velikanov, Vojteha Kurnika (1826-1886) in dr. Toneta Pretnarja (1945-1992), predvajali dokumentarni film o življenju in delu dr. Toneta Pretnarja. Film je nastal v produkciji Zveze kulturnih organizacij Tržič in sodi v cikel filmskih portretov tržiških ljubiteljskih kulturnikov.

Častni občan dopolnil sto let

Prejšnji teden je svoj visoki jubilej praznoval Jože Pogačnik, nekdanji direktor Tosame in predsednik skupščine občine Domžale, od leta 2003 tudi častni občan, ki tudi na svoja stara leta zavzeto spremlja dogajanje okoli sebe.

JASNA PALADIN

Domžale – Stoti rojstni dan je Jože Pogačnik dopolnil 27. julija, jubileju primerno, pa ga je čakal kar naporen teden, poln sicer prijetnih praznovanj.

Skupaj z družino – 55 se jih je zbralo, večinoma z Gorenjske, saj Jože izvira iz Srednje Dobrave nad Kropo, njegova žena Ivica pa iz Škofje Loke – je sprva praznoval na Kolovcu, kjer so ga s svojim nastopom presenetili domžalski godbeniki, katerih dolgoletni podpornik je, dan za tem pa ga je sprejemom in kosilom v družbi preostalih nekdanjih županov in častnih občanov počastil tudi domžalski župan Toni Dragar. Da je še vedno skromen, pogumen in radoveden, ter poln socialnega čuta, zaradi katerega je med svojimi soobčani močno cenjen še danes, smo se nekaj dni kasneje na obisku prepričali tudi sami.

Optimističen pogled in iskri nasmeh

Čeprav gospod Jože danes slabše sliši, ga optimističen pogled na svet in iskri nasmeh še nista zapustila. »Ko sem jo zagledal sredi Kamnika, sem si rekel, da bo moja, in res je moja – že celih sedemdeset let,« nam pove takoj na začetku in k sebi stisne le poldrugo leto mlajšo ženo Ivico, s katero najraje preživlja tudi dneve svoje starosti. Živita v svojem

Oče nam je vzgojil izrazit socialni čut, pravi hčerka Andreja, ki za starša skrbi na stara leta. / Foto: Gorazd Kavčič

gospodinjstvu, a v sosodstvu hčere Andreje, ki z ljubeznijo skrbi, da jima prav nič ne manjka. V zakonu sta se jima rodili dve hčeri, danes pa ju razveseljujejo tudi štiri vnuki in šest pravnukov. Družina v Domžalah živi že od leta 1951.

Zavzeto spremlja politiko in šport

Rojen je bil v veliki družini s še devetimi brati in sestrami, a je danes živ le še on, prav tako mu družbe sovstnikov počasi zmanjkuje v Domžalah, kjer se je še do nedavnega s tremi prijatelji redno dobival v kavarni, a kaj, ko sta zdaj oba obnemogla. Mu je pa, kot z veseljem pove, pred kratkim

svojo družbo ponudil še en častni občan, 81-letni dr. Miroslav Stiplovšek. Ko se vrne z dopusta, gresta v kavarno, mu je obljubil.

Jože Pogačnik je dvaindvajset let vodil Tosamo, mandat in pol je bil tudi predsednik Skupščine občine Domžale, a je kljub »prisilni upokojitvi« aktivni ostal še naprej. Med drugim so mu zaupali postavitve centralne čistilne naprave v Domžalah. Vse skozi je bil tudi aktiven član Planinskega društva Domžale, še danes pa je častni član Industrijskega PGD Tosama. Kot nam potrди hčerka Andreja, še danes zavzeto spremlja tako politiko kot šport. Bere več časopisov in gleda televizijo. Za domžalskega župana pravi,

da je odličen, tudi volitev se še redno udeležuje, težko pa že čaka, da se začnejo olimpijske igre, ki jih bosta oba z ženo spremljala z največjim veseljem, tako kot sta tudi nedavno evropsko prvenstvo v nogometu. Ima tudi svoj mobilni računalnik pa ga ne zanima preveč.

Mladim svetuje: »Ljubite se!«

Si je ob svoji stoletnici zaželel kaj posebnega? »Ne,« skromno pripomni. Kaj pa sporočilo? Kaj s svojimi izkušnjami svetujem nam mlajšim? »Ljubite se,« kar izstreli in se spet prešerno zasmeje, ob slovesu pa močno stisne roko z željo, da bi se znova srečali.

GG | POČITNICE / 7 DNI / OD 3. DO 10. SEPTEMBRA 2016

ČRNOGORSKA RIVIERA VABI

Črnogorska obala je v začetku septembra še zelo prijetno topla, najhujša gneča in vročina pa sta že mimo. Zato vas vabimo na pozno poletno druženje v Črni gori. Bivali boste v hotelu Sato 4* Sutomore, se sončili, kopali ali sprehajali ob morju. V hotelu Sato je ponudba all inclusive light. Ves teden boste uživali v hotelu, ob zunanjem bazenu, na plaži, na sprehodih ali se nam pridružili (doplačilo na kraju samem) na lepih izletih v bližnjino in daljnjo okolico: celodnevni avtobusni izlet po Črni gori, poldnevni avtobusni izlet na Skadarsko jezero z ogledom vinske kleti in degustacijo vin, panoramski izlet z ladjo in celodnevni izlet v Tirano (navedeni izleti so za doplačilo in bodo izvedeni v primeru prijave določenega števila potnikov).

Odhod avtobusa iz Kranja: 2. septembra 2016 ob 23. uri
Povratak domov: 10. septembra 2016 po kosilu
Prihod v Kranj v poznih večernih urah.

CENA POTOVANJA ZA BRALCE GORENJSKEGA GLASA: SAMO 399 EUR

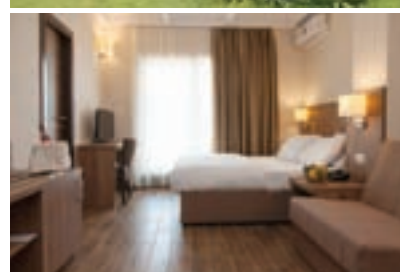
Cena vključuje:

- 7-krat all inclusive light v hotelu SATO 4* Sutomore,
- turistično pristožbino,
- avtobusni prevoz Kranj-Sutomore-Kranj,
- Kompasovega predstavnika / animatorja v hotelu.

Možna doplačila (ob prijavi): za enoposteljno sobo 199 EUR.
Doplačila vodniku/predstavniku na potovanju za dodatne izlete.

ORGANIZATOR POTOVANJA: Kompas d. d.
PRIJAVE SPREJEMAJO: Kompas Kranj (Slovenski trg 6, tel. 04/2014 261) in
Kompas Škofja Loka (Kapucinski trg 8, tel. 04/5111 770).

Gorenjski Glas

PREJELI SMO

Gorenjci,
bodimo ponosni
na jeseniško
bolnišnico

Kolikor časa smo zdravi, so vse bolnišnice dobre. Ko pa udari šiba božja, tedaj smo deležni zdravljenja, kot si ga želimo, ali pa smo razočarani nad njim.

Moje osebne izkušnje iz jeseniške bolnišnice so zelo dobre. Petindvajsetega februarja 2016 sem bil poslan na urgenco in tedaj se je začelo. Pričakoval sem ure in ure čakanja, predno se te kdo usmili. V tej bolnišnici je drugače. Po desetih minutah čakanja sem bil povabljen v sobo, kjer je medicinska sestra ali celo zdravnica popisala vse znake moje bolezni. V najkrajšem času so opravili slikanje trebuha, pljuč in nekajkrat vzeli kri za nadaljnjo preiskavo. Nato sem bil deležen 20-minutne obravnave mlade zdravnice, ki me je do potankosti spraševala glede bolezni v mladosti in kasneje. Med tem časom sta me obiskala dva operaterja in otipavala trebušno votlino. Vsi ti prijemi niso dali dokončnega odgovora glede bolezni. In končno CT-slikanje. Slika je pokazala bolezensko stanje in drugi dan sem bil že operiran. Vse preiskave so trajale približno dve uri. Potem pa bolniška uniforma in nove misli v glavi. Strah je prav hitro minil, glede na to, da sem bil deležen tolike pozornosti, prijaznosti in hitre obravnave. Povsod sem čutil zavzetost, dejavnost, profesionalnost strokovnega osebja in do skrajnosti izoblikovano vljudnost celotnega bolnišničnega osebja. Športniki bi rekli »kapo dol« in res tudi sam tako pravim. Prav navdušen sem, da imamo Gorenjci najboljšo bolnišnico. Hvala strokovnemu osebju za požrtvovalno delo v korist pacientov in osebno meni. Se naprej se trudite v dobrem!

ANTON OMEJC,
ŠKOFJA LOKA

Po jajca na avtomat

Matjaž Jenko iz Potoka pri Komendi je izdelal samopostrežni avtomat za prodajo kokošjih jajc. Projekt je bil tudi tema njegove diplomske naloge.

ALEŠ SENOŽETNIK

Potok – »Zamisel se mi je porodila, ko smo se na domači kmetiji pred leti odločili za vzrejo kokošjih jajc. Večkrat ni bilo nikogar doma, tako da takrat jajca ljudem niso bila na voljo. Zato sem prišel do ideje, da bi postavil avtomat, prek katerega bi jih lahko kupovali,« o svoji zamisli razlaga Matjaž Jenko iz Potoka pri Komendi.

Ker na trgu ni našel nobenega avtomata za prodajo jajc, je kot absolvent elektrotehnike združil prijeto s koristnim in se izdelave avtomata lotil kar sam. Jajčkomat, kot je poimenoval svoj avtomat za prodajo jajc, je uspešno zagovarjal tudi na predstavitvi svoje diplomske naloge na Fakulteti za elektrotehniko, kjer je z izvirno idejo požel navdušenje profesorjev v komisiji.

Za izhodišče je Jenko vzel avtomat, ki je bil primarno namenjen drugim rečem, in ga predelal tako, da je primeren za prodajo jajc. Da jajca ostanejo sveža, mora namreč avtomat zagotavljati stalno temperaturo. Tudi način distribucije ob nakupu mora biti takšen, da se krhka kokošja jajca ne poškodujejo. »Hkrati sem avtomat nadgradil tako, da mi pošlje sporočilo na mobilni ali elektronski pošti, ko se kakšen od nivojev na avtomatu izprazni,« pravi Jenko, ki na ta način strankam vedno ponuja sveža in kvalitetna jajca domačih kokoši iz proste reje.

Jenko je presenečen, kako dobro so jajčkomat, ki stoji pred domačo kmetijo, sprejeli kupci, zato že razmišlja o postavitvi še kakšnega na bolj frekventnem mestu, v Komendi, Kamniku ali morda Ljubljani.

Matjaž Jenko je pred domačo kmetijo postavil jajčkomat – avtomat za prodajo domačih jajc. / Foto: Aleš Senožetnik

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

LOTO

Rezultati 62. kroga – 3. avgusta 2016
14, 16, 23, 27, 36, 38, 39 in 10

Loto PLUS: 2, 6, 13, 16, 26, 27, 28 in 8
Lotko: 6 1 3 4 3 1

Sklad 63. kroga za Sedmico: 600.000 EUR
Sklad 63. kroga za PLUS: 460.000 EUR
Sklad 63. kroga za Lotko: 200.000 EUR

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630
KOPALNI IZOLA: 8. 8., 9. 8., 10. 8., 11. 8. in naprej VEČ TERMINOV,
GOLI OTOK: 27. 8.; **MADŽARSKE TOPLICE - AKCIJA:** 6.–10. 11.;
BANOVC: 16.–20. 10.; **BANJA VRUČICA - SARAJEVO:** 27.–30. 10.;
MEDŽUGORJE - MANDARINE: 23.–25. 10.; **MURTER:** 11.–20. 9.;
17.–20. 9. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Sladoledni piknik

Kranj – V torek, 9. avgusta, bo od 8. do 12. ure v Medgeneracijskem centru Kranj potekal sladoledni piknik. Otroci bodo dopoldne pripravili sladoled, s katerim se bodo udeleženci posladkali; v popoldanskem času pa je na sporedu kegljanje.

IZLETI

Kolesarski izlet

Kranj – Društvo upokojencev Kranj organizira v torek, 9. avgusta, kolesarski izlet Kranj–Medvode–Zbiljsko jezero–Kranj. Zbor je ob 8. uri pred nekdanjo trgovsko šolo na Župančičevi ulici. V primeru slabega vremena izlet odpade.

Planinski izlet – Monte Zermula, Italija

Kranj – Društvo upokojencev Kranj organizira v četrtek, 11. avgusta, planinski izlet na Monte Zermulo. Odhod je ob 7. uri izpred Globusa. Težja planinska tura, navzgor približno 2 uri in pol, navzdol 1 ura 45 minut, malica vzemite s seboj. Povratek v Kranj je predviden med 18. in 19. uro. Prijave z vplačili sprejemajo do ponedeljka, 8. avgusta.

Sprehodi po krajski okolici

Kranj – Medgeneracijski center Kranj organizira v ponedeljek, 8. avgusta, od 18. do 20. ure Pot jeprškega učitelja, za-

nimivo nezahtevno sprehajalno pot nad kanjonom reke Save pod vodstvom turističnega vodnika Janka Zupana. Zbirno mesto: parkirišče pred picerijo Karantanija (Drulovka). Obvezna prijava na tel. 082 058 457 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

Ogledi botaničnega vrta

Trenta – Prirodoslovni muzej Slovenije vabi v soboto, 6. avgusta, na voden ogled alpskega botaničnega vrta Juliana v Trenti, in sicer ob 11., 12., 13. in 14. uri. Po vrtu vodi Špela Novak.

PREDAVANJA

Proučevanje Sv. pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi v soboto, 6. avgusta, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo, Jezerska c. 41, Kranj, na proučevanje Sv. pisma s temo Samo smrt rodi življenje. Pogovor bo povezoval Branko Vodenik.

OBVESTILA

Dan odprtih vrat rojstne hiše Ignacija Borštnika

Cerklje – V nedeljo, 7. avgusta, bo od 10. do 18. ure zopet odprla svoja vrata Borštnikova hiša v Cerkljah na Gorenjskem. Hiša je še vedno v fazi konservativne prenove, kar ji ohranja dušo in po drugi strani zagotavlja obstoj. V teh dneh obnavljajo severno fasado hiše, ki je zelo razgibana. Kljub temu se v hiši odvijajo različni dogodki. Eden odmevnejših bo v sredini septembra, ko prihaja v vas Podokničar z Nedeljskega dnevnika. Vse, ki si hiše in njenih vsebin še niste ogledali ali pa jih želite ponovno videti, vabi Kulturno društvo Ignacija Borštnika.

Krvodajalska akcija

Kranj, Kokrica – Rdeči križ Slovenije, Območno združenje Kranj, vabi na terensko krvodajalsko akcijo, ki bo v torek, 9. avgusta, od 7. do 12. ure v Kulturnem domu na Kokrici.

Center za pomoč žrtvam nasilja

Kranj – Na Oldhamski cesti 14a deluje Center za pomoč žrtvam nasilja. Če doživljate katero koli obliko nasilja, se lahko obrnete na pogovor, posvet, informacijo. Pomoč je brezplačna. Pokličite na tel.: 030 380 380 ali pišite na: cis.gorenjske@siol.net.

PRIMOŽ HIENG

Zdrave in zdravilne vode Slovenije

Zdrave in zdravilne vode Slovenije

Vodnik po izviroh, studencih in vrelcih

Knjiga Zdrave in zdravilne vode Slovenije prinaša opise in fotografije stotih izvirov, studencev in vrelcev ter drugih voda po vsej državi, s katerimi si lahko pomagamo pri ohranjanju zdravja in odpravljanju naših zdravstvenih tegob. Pred vami je odličen vodnik, ki vas bo popeljal do zdravih in zdravilnih vodnih virov, ki jih doslej morda niste poznali.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

36 EUR

* Poštnina

Gorenjski Glas

www.gorenjski-glas.si

ANKETA

0 medaljah s
previdnostjo

ALEŠ SENOŽETNIK

S slovesnostjo ob odprtju se v Riu de Janeiru danes ponoči začenejo poletne olimpijske igre. Na poletnih olimpijadah so slovenski športniki do sedaj prejeli 19 odličij. Ali bo Rio prinesel tudi dvajseto, pa mimoidoči na kranjskih ulicah napovedujejo nekoliko zadržano.

Aljaž Seliškar, Kranj:

»Olimpijske igre spremljam včasih bolj, drugič manj. Tudi tokratne bom vsaj malo spremljal, kolajn pa ne pričakujem, a možnost vedno obstaja, tako da se pustim presenetiti.«

Janez Pustoslemšek, Kranj:

»Najbolj spremljam vzdržljivostne športe, kolesarjenje in atletiko. Nekaj kandidatov za medalje imamo. Morda pade kakšna v borilnih veščinah. Kaj več si pa ne upam napovedovati.«

Anja Šmid Pustoslemšek, Kranj:

»Olimpijske igre bom spremljala že zaradi moža, ki je navdušenec. Kako se bodo odrezali Slovenci, pa bomo videli. Upam na kakšno medaljo.«

Kristina Leskovar, Kranj:

»Na igrah najraje spremljam atletiko in seveda nastope naših olimpijcev. Od naših v Rio imajo morda največje možnosti za kolajno kajakaši na divjih vodah. Bomo videli.«

Matej Berginc, Stražišče:

»Igre bom seveda gledal. Predvsem me zanima tenis, ker ga tudi sam igram. Morda imajo tudi naši priložnost za kakšno medaljo, še zlasti ker je ponekod okrnjena konkurenca zaradi dopinških afer.«

Obnovili bodo avtocesto

Na odseku gorenjske avtoceste med Kranjem in Brnikom so se ta teden začela obsežnejša obnovitvena dela, ki bodo trajala do sredine oktobra. Promet bo vseskozi urejen po dveh zoženih pasovih v obe smeri vožnje, krajše obdobje bosta izmenično zaprta priključka Kranj vzhod in Brnik.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Ta teden, do nedelje, ko so na avtocesti zgolj pripravljala dela, je zapora le na odseku med priključkoma Kranj zahod in Kranj vzhod, kjer sta zaradi ureditve prehodov prek sredinskega ločilnega pasu sicer zaprta prehitevalna pasova v obe smeri, vendar je promet na obeh smernih voziščih urejen po dveh zoženih pasovih.

V prvi fazi del, ki bo trajala predvidoma od 8. avgusta do 13. septembra, bodo obnovili vozišče avtoceste proti Jesenicam v razdalji 6,2 kilometra, obnovili bodo tudi priključek Kranj vzhod v smeri Jesenic (izvoz z avtoceste in uvoz nanjo v tej smeri). Med zaporo priključka Kranj vzhod v smeri Jesenic, predvidoma od 8. do 30. avgusta, bo obvoz urejen prek priključka Brnik. V drugi fazi del, ki bo trajala predvidoma od 14. septembra do sredine oktobra, bodo obnovili 4,9 kilometra vozišča avtoceste proti Ljubljani, pri čemer bosta zaradi preplastitve do 30. septembra izmenično zaprta priključka Kranj vzhod in Brnik v smeri Ljubljane. Obvoz bo urejen izmenično prek

Ta teden so se na avtocesti začela pripravljala dela. / Foto: Gorazd Kavčič

priključkov Brnik in Kranj vzhod.

Na vseh teh odsekih, ki so bili zgrajeni in predani prometu leta 1985 (razen del odseka med priključkoma Kranj vzhod in Kranj zahod, ki je iz leta 2000), bodo poškodovana mesta sanirali in izvedli preplastitev celotne voziščne

Odsek med Kranjem in Brnikom vsak dan v povprečju prevozi nekaj več kot 36 tisoč vozil, od tega približno tisoč tristo tovornih.

konstrukcije z obrabno zaporno plastjo. Izvedli bodo nove talne označbe, na nevarnih mestih postavili novo varovalno ograjo. Na podvozu Šenčur je predvidena zamenjava hidroizolacije, na preostalih premostitvenih objektih manjša sanacijska dela. Na priključku Kranj vzhod v

smeri Ljubljane bodo na izvoznem kraku, na stičišču z regionalno cesto Šenčur-Kranj, uredili dodatni pas za zavijanje v levo smer, proti Kranju.

Izvajalec del je Gorenjska gradbena družba, vrednost del znaša skoraj 3,6 milijona evrov, rok dokončanja del pa je 70 dni. »Zaradi del ne pričakujemo posebnih zastojev v prometu, ti so mogoči zgolj kratkotrajno med postavitvijo zapor v okviru posameznih delovnih faz,« pravijo pri Darsu.

V Planico kmalu po boljši cesti

MARJANA AHAČIČ

Rateče – Konec julija se je vendarle začela tudi sanacija dvokilometrskega cestnega odseka med Ratečami in Planico. Na cesti so polovične zapore, zaradi česar promet poteka izmenično enosmerno. Dela bodo predvidoma končana do konca avgusta. Kot je povedal kranjskogorski župan Janez Hrovat, bo občina ob tem sofinancirala ureditev krožišča v Ratečah. V kranjskogorskem občinskem proračunu so rezervirana tudi

sredstva za izgradnjo pločnika v Gozdu - Martuljku. »Zagotovili so nam, da bo sanacija ceste s pločnikom izvedena še jeseni,« je povedal župan in dodal, da je Občina Kranjska Gora sicer letos v obnovo cest vložila kar nekaj sredstev, med najpomembnejšimi je obnova dela ceste v Radovni, načrtujejo pa še obnovo dotrajanih cest v Podkorenu ter sanacijo ceste skozi Kranjsko Goro, od uvoza pri hotelu Kompas pa vse do hotela Lek. Pogodbo v višini 350 tisoč evrov so že podpisali.

Cesto v Planico naj bi po načrtih obnovili do konca avgusta.

Zamenjava v vodstvu družbe ECE

Kranj – Z združitvijo podjetij Elektro Gorenjska Prodaja in Elektro Celje Energija je oktobra lani nastalo podjetje ECE, ki je že pol leta po združitvi postalo po številu odjemalcev prvo med ponudniki električne energije in drugih energentov. Iz podjetja so pred dnevi sporočili, da bo dosednji direktor Mitja Terče nadaljeval kariero v tujini in da ga bo na direktorskem mestu nadomestil Sebastijan Roudi, dosednji vodja sektorja za prodajo energije. Podjetje je v letošnjem prvem polletju ustvarilo 2,5 milijona evrov dobička, kar je toliko, kot ga je načrtovalo za vse leto in kolikor je znašal lanski celoletni dobiček.

Pohod v spomin na padle borce Krvavške čete

Štefanja Gora – Člani Občinske organizacije Združenja borcev za vrednote NOB Kranj – Cerklje na Gorenjskem vabijo v soboto, 13. avgusta, na pohod in spominsko slovesnost v spomin na padle borce 2. grupe odredov in Krvavške čete – Kokrškega odreda. Pohodniki se bodo zbrali ob 9. uri pri lovski koči LD Krvavec na Štefanji gori. Po poti spomina in tovarštva bodo prišli do grobišča padlih borcev na Brezovici pod Krvavcem, položili venec in izvedli krajši kulturni program, ter se nato vrnili na izhodišče. Pri lovski koči bodo izvedli kulturni program in se tovariško družili.

vremenska napoved

Danes bo zjutraj deloma jasno, čez dan pa spremenljivo oblačno. Nastajale bodo krajevne plohe in nevihte, ponekod so možni močnejši nalivi in sunki vetra. Najnižje jutranje temperature bodo od 12 do 17, najvišje dnevne pa od 24 do 29 °C. Jutri bo delno jasno, v nedeljo pa delno jasno z občasno povečano oblačnostjo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

15/28 °C

SOBOTA

14/24 °C

NEDELJA

12/25 °C

